

312240

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2540

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ నంబ్ నవంబరు నెల 4-వ తేది సోమవారము

MADRAS, MONDAY, 4th NOVEMBER 1929.

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర కార్తీకమాస శుద్ధ తృతీయ

సంపుటము ౧౭
No. 177

గొప్పగొప్ప వారిచే

శేలకుశేలు యోగ్యత

కృష్ణములు పొందియున్నది

తలనొప్పల మాన్యును. వాయువుబొట్ట
బాహువు పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును.
బొట్ట గోగొట్టుచు బెలుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమీపును. దగ్గునుతగ్గించును
గుండను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే శేమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలకు

నంజీవివంటిది
పంచభాష చీటి చూచి కొలు
జానము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 0-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిస్కో

6, 7 తంబు శెట్టిపిల్లి, మద్రాసు

109, ప్రేరికోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.,

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు

క్లక్కింద నుదహరించిన షరతులమీదగా పుచ్చుకొనియున్న
రూ. 10,000 అంతకుపైను మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రు 5 చొప్పున
2 ఏత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి రు. 5½ చొప్పున
అంతకు పక్కవ మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రు. 4½ చొప్పున
3½ సంవత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి 5 చొప్పున
పడ్డి యివ్వబడును.
వి. బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.,
కె. పేజింగ్ బైల్డ్.
కె. పేజింగ్ బైల్డ్.

మేలురకం పట్టుబిల్లి

మావద్ద కాంచిత్రకం పట్టుబిల్లి, నోకరులు, చిరిగి
రవికలు, ఖండువాలు వైరా దినుకులు మాసాంబుద్ధులు
లో గట్టిచూడవలసి పంపుచున్నాము. కాబట్టి ముందుగా
అందరినీ తెలియజేయుచున్నాము.

సి.వి. ఈశ్వరరావు,
పట్టుబిల్లి వర్తకులు, మాడ్డవారిపేట, కంచి.

ఉచితము! పూర్వజాతకము!

అంజన యోగములమున జరిగేయందలి
ముఖ్య ఫలితములు మీ ఆత్మదేహి వారములో
పంపుచుము. మూజన్యత ప్రకటన లేక ని ఉచితములు
బాబాపు పయస్కుణ్ణి శిష్యులకు రు 1-0-0 నుండి
బి.వి. పయస్కుణ్ణి శిష్యులకు రు 1-0-0 నుండి
వి. పయస్కుణ్ణి శిష్యులకు రు 1-0-0 నుండి

జీవితమునందు సూతన మార్గమున ప్రవేశించిదానిని సార్థకపరచుకొనుదు

“సాధక ల్య మ క ర ధ్య జ్ఞ” (రిజిస్టర్డ్)
జీవితమునందు ప్రతి ప్రమేన బంగారుగది గలదు. ప్రాప్త్యజ్ఞము
సంపన్నుల యొక్క మొండివ్యాధుల నివృత్తికిని అర్హులయి
మనవిల్లి బిల్లి కాక్ ఫిగ్యురలందు ఏమి పద్యపములందు బంగ
గారు పలికే ముందు ముడిపెట్టిన యోగ్యత పరీక్షించువలెనని
మనదం - తొమ్మిది పనిగలవారి కిది నిజమని పరీక్షనాపము
మన పరిశుద్ధమయియుండు అపహాసమనది. పూర్తిగా మనమునాభ
మనమునాభాన 80 నూ. ప్రతిగల ముడిపెట్టిన గర్భ 10 నూ. ప్రతిగల
ప్రతి ప్రాప్త్యజ్ఞము.

మనము మనదు, శరీరము, మొదలగునవి
మనమునాభాన
మనమునాభాన
మనమునాభాన
మనమునాభాన
మనమునాభాన
మనమునాభాన

మనమునాభాన
మనమునాభాన
మనమునాభాన
మనమునాభాన
మనమునాభాన
మనమునాభాన

వివరములకు: జీవితమునందు ప్రతి ప్రమేన బంగారుగది గలదు. ప్రాప్త్యజ్ఞము
సంపన్నుల యొక్క మొండివ్యాధుల నివృత్తికిని అర్హులయి
మనవిల్లి బిల్లి కాక్ ఫిగ్యురలందు ఏమి పద్యపములందు బంగ
గారు పలికే ముందు ముడిపెట్టిన యోగ్యత పరీక్షించువలెనని
మనదం - తొమ్మిది పనిగలవారి కిది నిజమని పరీక్షనాపము
మన పరిశుద్ధమయియుండు అపహాసమనది. పూర్తిగా మనమునాభ
మనమునాభాన 80 నూ. ప్రతిగల ముడిపెట్టిన గర్భ 10 నూ. ప్రతిగల
ప్రతి ప్రాప్త్యజ్ఞము.

మీకు ప్రశస్తమైన ఆయుర్వేదోపగ్రములు కావనిన
యెడల వెంటనే ఈక్రింది విధానమునకు వ్రాయండి. శరీర
బాధ్యమునగూర్చి, ఏనలవాకావనినను మాకు వ్రాసే తగు
జోషగమును నిర్ణయించి పంపగలము. ఒకసారి మాత్రం పరి
చయమైన మీకే తృప్తిచెచ్చును. కేటలాగు ఉచితము.

అర్చనాయనశాల, ముక్కావల (8-మై).

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(4-11-29)

సీమజువులి దినములు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు రు. అ. పై
కాశీకంపలు:—“మంగిసూర్య” 22 X 22 (బి) రు 8-2-0
సాధారణకము రు 7-7-0 “సింహము” 22 X 22
(బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-8-0 “ఇంజను”
22 + 22 (బి) రు 7-14-0 “సింహము పాము” 22 +
22 (బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-2-0
“అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 7-14-0
చలన:—“మంగిస” 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యక
ము రు 8-2-0 “సింహము” 22 + 22 (బి) రు 8-10-0
సామాన్యకము రు 7-18-0 “సింహము, పాము”
22 + 22 (బి) రు 8-11-0 సామాన్యకము రు 7-18-0
“అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 8-8-0 సామాన్యక
కము రు 7-11-0 “వీనుగు” 22 + 22 (బి) రు 8-9-0
సామాన్యకము రు 7-11-0.
చలనములు:—1708 (సెట్) రు 12-8-0 1702 రు 10-8-0
1508 రు 11-10-0 1808 రు 10-12-0 చై 4
రు 8-10-0 చై 5 రు 7-8-0 78078 రు 7-12-0
జి. జి. 78 రు 7-12-0

నూలు

40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-10-6
చలన (కొంగ) చలన (ఎనిటి క్లెట్) రు 7-2-0
చలన (నాకకనక్క) రు 6-5-0 చలన (గుస్తి) రు 6-7-6 చలన
(గ్రద్దలెండా) రు 6-5-0 వచ్చుగట్టుము (ఎట్ట)
జి. రెడ్ సిక్స్టీ అనానో రు 8-5-0.

40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
కలర్ కాల్ రు 11-8-0. నెమలి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 14-4-0
జి. (ఎట్ట) “పాట్టెలుతల” మార్కు రు 14-8-0
ఏ రుదుకారము రు 8-9-6 ఎద్దుగడియారము

హల్లుజులు రు 8-4-0
పెన్సిల్లు రు 8-4-0
సిరాబుడి రు 8-2-0

తెల్ల “కంగారు”
ఇండియా (బిటానియా) మార్కు తెల్ల రు 10-5-0
ఇత్తడికేతులు—(డిట్ మేక్) రు 249
డిట్ (క్రూసాయర్) రు 247

రాగిరేకు రు 828

సిమెంటుపీసా వెల:—

గోల్డ్ పేస్ (“చెయ్యి”) రు 11-8-0
జర్మన్ “ప్లాగ్” రు జర్మన్ “టెనర్” రు 9-8-0

చక్కెర మూటయొక్క ధర:—

బాన్ “రెడ్” రు 25-8-0, డి సెంటు రు 25-14-0, జనవరి
రు 26-14-0 ఫిబ్రవరి రు 26-0-0.

వేరు సెనగ నూనె

పీపాలలో రు 100-0-0

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 102.

పదును చేసిన తోలు రతి 1-కి ధరలు

ఆవుతోలు (8 టు-9) “ఆఫ్ కంట్రిన్” రు 0-15-6 టు 1-0-0
“ (తేలిక) ” రు 1-1-8 టు 1-2-6
“ (7-9) బెంగళూరు రు 1-0-0 టు 1-1-6
“ (తేలిక) ” రు 1-2-0 టు 1-2-9
“ 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడు రు 1-0-0 టు 1-1-6
“ (6 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-0-4 టు 1-1-8
“ (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-0-8 టు 1-0-9
గోత్రోలు రు 0-10-9 టు 0-11-0
గోత్రూడతోలు రు 1-2-0 టు 1-2-9
జున్నుదాడతోలు రు 1-10-6 టు 1-12-0

స్వయంశితో సంస్కృత

గంధములు

స్వామినాథకాశీకృతము తెలుగులిపి, తెలుగుగర్భములు శబ్దము
మొదలగు విదువు ప్రకముల పెట్టు అసలుధర 8-0-0 తగ్గుధర 1.
ఎన్. యస్. నరసింహం, బ్రయినింగుకాలేజీ, రాజమండ్రి

ధాన్యముల ధరలు

(4-11-1929)

మంచీబియ్యము

బెజవాడ “డిల్లి” బస్తా 1-కి రు. అ. పై
150 14 12 9

ఉప్పడుబియ్యము

ఉప్పడుబియ్యము 164 పానులు మిమన్ 18 0 9

బియ్యము నూక

రంగూన్	ఏ 1	200	“	15 0 9
“	ఏ 2	“	“	18 12 9
“	ఏ 8	“	“	12 12 9
“	బి 1	“	“	14 8 9
“	బి 2	“	“	18 8 9
“	బి 8	“	“	12 4 9
“	సి 1	“	“	18 4 9
“	సి 2	“	“	12 4 9
“	సి 8	“	“	11 0 9
సింగపూరు	ఏ 1	240	“	“
సెగోక్	సెం 1	216	“	15 10 9

గోధుమలు

కండునా 205 “ 17 0 9

కాయధాన్యములు

చిక్కుడుగింజలు (నూజన్)	174	“	16 0 9
బటాణి గింజలు	205	“	17 8 9
“	164	“	14 6 9
ఎట్ట బీన్సు	195	“	12 8 9
కందులు (అరా)	205	“	16 12 9
కందిపప్పు (కలకత్తా)	“	“	21 8 9
“ (కాన్పురు)	“	“	20 8 9
మినుములు (రాయపూరు)	225	“	17 8 9
“ (రాజనంగ)	225	“	18 0 9
పెసలు (బొంబాయి)	200 పానులు	“	18 8 9
“ (సింగపూరు)	205	“	15 0 9
కనగలు (రంగూన్)	195	“	18 0 9
“ (కరాచి)	205	“	20 8 9
“ (7-7 1/2)	“	రు 1-0-6 టు 1-1-8	

ఆస్టన్ 7 అమోఘమైన కార్లు

అవి లెక్కలేని పేటెంటులచే మూయబడినవి.
ఆస్టిన్ ఫాక్టరీవారినుండి లై సెన్సును పొంది అమెరికా,
ఫ్రాన్సు అందు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు వేనవేలు
కారులు తయారు చేయబడుచున్నవి.

ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైళ్ల దూరము అంతకు
పైగానే పోవును. అది అంత నమ్మకమైనదిగా నుండుట
చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియా-యంగు వేనక వేలు కారులు
నడుచుచున్నవి.

తెంగళూరు, మైసూరు, ఉదకమండల మొదలగు స్థల
ములందు ఒక దఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట
గజముగా అత్యంత ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము మేలైన స్ప్రింగింగ్ తో రియాలైన మాడ
లులు చేడుబాటలు తగినవి.

కచ్చితముగా విశుప్రకారము కారులు యియ్యబడును.

South Indian Motor Co.
MOUNT ROAD, MADRAS.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పీఠమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమును
కట్టుటలో వేరుపొంది, ప్రీతిపూరువులకు నిరతికీయమైనను
కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0
3-17

త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

సులభముగా

దగ్గును
ఆపుజేయ
వచ్చును.

నిజముగా ఊరటను, సౌఖ్యమును గలిగించును. గడచిన
50 సం॥ములకు పైగా నుండియే శిశువులు, పెద్దవారు మొద
లగువారు ప్రపంచమునందంతటను

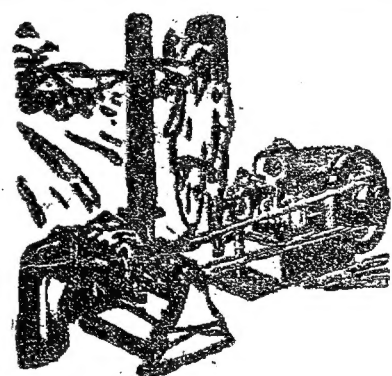
చాంబర్లెన్సు

దగ్గునివారినినే పుచ్చుకొనుచున్నారు.

దీని రుచిమనోహరమైనది. మత్తుపదార్థములుగాని లేక
ఇతర హానికరమైన వస్తువులందులో కలియుటలేదు. దగ్గులను,
జలుబులను, బిడ్డలకునచ్చు కింక వాయువును ఇదిపారదోలును.
ఇన్ ఫ్లుఎన్జా, రొమ్ముపడికము, ఊపిరితిత్తులకు హానికలిగించు
నట్టి న్యూమోనియా జ్వరము మొదలగునవి వృద్ధిగా కుండునట్లు
అటంకపరచును. అనేకరకముల దగ్గులు త్వరలో కుదర్చబడక
పోయినచో కఠినవ్యాధిని కలిగించుచున్నది. అందుచేతనే
అనేకమంది ప్రజలు ప్రపంచమందంతటను ఎప్పుడును
పై ఆధారపడి యున్నారు.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Iowa U. S. A.

ప్రపంచమందటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతినించిన
దివ్యౌషధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుణ విచ్చును.
10 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరటలేదు.

మాప్రత్యేక ప్లేవనరీ, పోర్టబుల్ పంపింగు పెట్టు
కొనిస్క్రూడాయిట్ ఎంజనులతో గలవు.

పూర్తివిశ్రమములకు ఈ ది గూను విశామమునకు
ప్రాయము:—

VOLKART BROS
ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

ప్రదిర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:

కొత్తతరగుపేట, బెంగళూరు.

వెస్టుమెయిన్ వీధి, మద్రాసు.

అవనాపిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.

వాలకార్డు బ్రదర్సు, ఏజెన్సీ, బెజవాడ.

ఆంధ్ర పేపరుమిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

రాజమండ్రి.

కర్నాటక్ పేపరుమిల్స్ కంపెనీ వాటాదారులకు వాటా 1కి రూ 65/ లు మాత్రమే చెల్లించవలసిన వాటాలు 31-12-1929 తేది వరకు మాత్రమే యివ్వబడును. సదరు మొత్తములో వాటా 1కి రూ 35/లు మాత్రమే దరఖాస్తుతో చెల్లించవలసిన మిగత మొత్తమును కోరినప్పుడు చెల్లించవలెను. మాత్రమే అధికముగా నుండుటవలన మాకంపెనీలో వాటాలను మరల ప్రారంభించ వీలు లేనట్లు వాటాదారుల వాటాలకు కొనుగట్టి వారిని మేమేర్పాటుచేయగలము. యంత్రాలయము పనిచేయునట్టి స్థితిలో నున్నది. సమూహకాగితములు తయారుచేయబడుచున్నవి. క్రమమైనపని అతి త్వరతోనే ప్రారంభమగును. వాటాదారులు ఈ అవకాశమునే కడపటిదిగా తలచి, చేరవలెను. వాటాలు బయటివారికి యివ్వబడనేరదు.

రాజమండ్రి } మోతే వైడా అందుకొ,
30-10-29. } మేనేజింగు ఏజెంట్లు.

మీరు చెల్లించు వైకమునకు తగిన

అభిరణములు

వారకు సమృద్ధిమైన దుకాణమేది? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుచే చక్కగా విచారించి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజలభాగము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నందే చేరముచేసి, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిజేందిన ఈదిగువవలలమునకే దయచేయుడు.

శ్రీమిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

భిక్షగర్త పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

లోకామయమార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆశ్చర్యకరమగు లెవ్వియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని జిడిగాగాని త్రొక్కినచో ఉపయోగించితేనే ఎటువంటి కఠినతరాహిత్యమునైనను జీర్ణి కరించి, గాలి నీళ్ల పుష్కావము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముగ్ధులవారి వరకు అందరి నుండదు, మలబద్ధము, ఏడిసెము, దగ్గు, గూరలు, కీకలముచే కాళ్లులాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపుబొప్పి, కక్కం యందు బొప్పి, బ్రహ్మరత్న కాలముందు తలబొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇత్యధ్యాయంగా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరి గను. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమువాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 తమలపాకుల సమలి మింగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో సంబంధపడినవారు, వినము 1-2 మాత్రలను నేదించిన ఆరోగ్యబుధులగు లు. ఈమాత్రలసేవతోగల అనపావనక్రమము చూడుడు. 300 మాత్రలు గల సీసా 1-1 అంశం గున ప్రతిపావులలోపలను జోరకును. పోట్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8 12 సీసాలు రు 2-0. 25 సీసాలు రు 5-0-0.

సారస్వతానందం

మొదలగు బలమును కలిగించి, భావకక్రింది వృద్ధిచేయును గావున, మొదలు దుర్బలమువలన గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను తరిమివారి వరకులకు యిచ్చిత్రము కల్పబుద్ధిని కలగజేయును. పంక్తికు టకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాదను పాదను పుత్రసూను నింపుత. అంశాపత్రక స్త్రీలకు సైతమును (నల్లి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడన నడువన కానిపిల్లలకు పండితాంధికి 6 కొప్పుల సీసా 1-3 రు 1-0-0. పోట్టుబుద్ధులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు

ఇది వరలో మాతో లావాదేవి చేసినవారి అభిప్రాయమును గమనించితిరా? మేము తయారుచేయుచున్న పలుకముల పప్పురమెట్లు విదేశీపరకులకు విించినవనియు, అమోఘమైనవనియు, ప్రజల ఆమోదము బడసినదని తెలిపి పదేపదే పెద్ద ఆర్డరుల నిచ్చుచుండుటయే మాసరకు శ్రేష్ఠతకు ప్రబల నిదర్శనము. ధరలు తగ్గించబడినవి. స్వదేశీభిక్షామామము క్రియారూపకముగా చూపుడు.

డిపో:—56, బందరుపేథి, మద్రాసు.

దె ఈస్టరన్ కన్ ఫెక్షనరి మార్ట్, 16 ఆదియప్పనాయక పేథి, జి. టి. మద్రాసు.

మలయచందనము

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును అనేకయోగ్యతాపత్రాలు పొందినది. వెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం డౌన్సు 3-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0 సుధాసారము, సవాయికి రాజౌషధము. సీసా 4-0-0 గంధర్వపార్శవీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

మీరటు కుట్ర కేసు

లండను పోలీసుసాక్ష్యము

మీరటు, నవం 1:—లండను పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు ఫోస్టరుగారి విచారణ నేడుగూడ మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట జరిగెను. నింబకరుగారు క్రాసుపరీక్ష తేయగ సాక్షి ఇట్లు చెలిపెను: ఇంగ్లాండులో కమ్యూనిష్టు పక్షమును ప్రకటించుటకు ముగ్ సెంచెదరు. అందు యిప్పుడు 4000 మంది సభ్యులు గలరు. సీడ్లీ వెబుగారు జే. హెచ్. విట్లీగారు పార్లమెంటుసభ్యులు కమ్యూనిష్టు పక్షమునకు చెందినవారో కాగో అతనెవరంగడు. రషియాలో వర్తకసంబంధ మేర్పరచుకొనుటకు బ్రిటనులోని రాజకీయపక్షము లేనియు ప్రతిపక్షముగ లేవు. ఇంగ్లాండులో కార్మిక సమ్మెకట్టుల సందర్భమున సమ్మెదారులను బాన్లీ వికులనియు చూస్తో-ప్రీడెంటు లనియు పిలువబడలేదు. సమ్మె నాయకులను శిక్షింపలేదు. కమ్యూనిష్టులు కార్మికపక్షమును పడగొట్టుటకు అందు సభ్యులుగ చేరిరి. సంజేనర్కరు అను పత్రికకు కమ్యూనిష్టులు ధనసహాయము జేయుచున్నారు.

డక్షిణాన్న దాజిల్లా పారిష్టరు సూరుల్లగారు జైలులో ఖటోపాధ్యాయగారిని చూచినట్లు సాక్ష్యమొసగి వారి దస్వారిని గుర్తుపట్టెను. చటోపాధ్యాయగారు భారతీయ విద్యార్థులకు చాల సహాయపడుచున్నారని, ఇంగ్లాండులోని సార్వభౌముగ్రుచ్చపు గారు కింగ్సువీధిలోనున్న ఇంగ్లీషు కమ్యూనిష్టుపక్ష కార్యాలయమును తాను సోదాచూచినట్లు, అందు సందే వరగరు మున్నగు పత్రికలు దొరికినట్లు, సాక్ష్యము చెలిపెను.

లండను పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు హోరీ హార్వడుగారు సాక్ష్యమొనర్చు, లండనులోని అల్పసంఖ్యావర్తపు జాతీయోద్యమ కార్యాలయమును 1925 సం॥ సోదాచేసి తత్కార్యదర్శిని అరెస్టుజేసినట్లు చెలిపెను. అందు దొరకినకాగితములనే ప్రాసి మ్యూషనువారు కోర్టులోదాఖలుచేసిన వాటిని గుర్తుపట్టెను. సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష తేయుటకు డిఫెన్సు వక్తలు చక్రవర్తి, క్రికెటరుగార్లు వచ్చినవాటికి వాయిదాజేయబడినది.

(ఆ. ప్రె.)

ఒక ఆదర్శనీయమైన సహకారపద్ధతి

గొవర్తకము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య యెట్లెటు మున్నగువాని నిమిత్తము వడ్డీలేకుండా ఋణములు రు. 5,000 వరకు. ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు చేయవచ్చును

ప్రవేశము రూ 1/- మాత్రమే ఈ త్తరప్రతుల్ని తరము లింగ్గీ ఘలోనే వ్రాయవలెను. అడ్మిషను ఫారముకొఱకును, తదితర వివరముల కొఱకును అ. 0-4-0 తపాల బిళ్లలను పంపవలెను. Messrs A. P. VINE & Co., Managing Agents, Erozepore Cantt (Punjab.) తంజివిలాసము:- మొనర్పు ఏ.పి. వైన్ అందు కో స్టోళ్ మేనేజింగు ఏజెంట్లు టిఫోన నెం. 222. ఫిరోజ్ పూర్, పంజాబ్.

TEXACO

మేలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిప్సమ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి పనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు. 41, మూకర్ నల్లముత్తుపేథి, మద్రాసు. THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd, Bombay, Madras, Etc., టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరనర్కారులకు సోల్ ఏజెంట్లు.

తూర్పుగోదావరిమండల ఖద్దరు ప్రదర్శనము

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారి ప్రారంభోపన్యాసము
మకాం, చామర్లకోట, ఆక్టోబరు 27:—నిన్నటియందు
యము 8 గం-45-ని. లకు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య
పంతులుగారు చామర్లకోట బియ్యపుభ్యాట్ రోగదులలో ఖద్దరు
ప్రదర్శనమును అత్యుత్సాహపు నాతావరణములో బహిర్గతము
చేసిరి. ఆయన ఖద్దరునుగించి మహోపన్యాసమును గావించిరి.
అందు మొదలు పూర్వపు దరిత్రను వివరింపును, రాట్న ముందు
టచేతనే పూర్వము మనదేశము భాగ్యముతో నులమానుచుండ
వనియు, అందులకునే యితరదేశములకూడ భాగ్యవంతమును
టయు, యీ దేశముపై కన్నుపడుటయు, రాట్నమున స్స
నూలు తయారుచేయువారును దాదాపుగా అంతరింపజేసిన సము
యమే యీ దేశమునకు దుర్భల దౌర్భాగ్యము కలుగుటయు తట
స్థించినవియు. తెలియజేసిరి. రాట్నముమీద చేతితో వడికిన
నూలుతో మగ్గుమీదనేసిన ప్రాయముయొక్క ప్రాముఖ్యత
వర్ణించ నలవికాదు. దానియొక్క పవిత్రతనుగూడ గుర్తించ
నలసియున్నది. కుభికార్యములందు వివాహకాలమందు రాట్న
ము అరణ్యమయివచ్చు గలదు. పశుకునూలు నాగపల్లి నాడు
ఉపయోగించుటకుబదులు నేడు సీమనూలుకండలు తెప్పించు
కొనుటయు, ఆచే పవిత్రమైన దనుకొను దుస్థితి సంభవించినది.
కరుణకూడ ఉంచుటగలదు. ఆవిరియంత్రము రావడముతోడనే
విపరీతపరిస్థితి కలిగినది. విదేశీవస్త్ర వ్యాపారము కలిగినది.
దానియందే ఆభిరుచి. మన వస్తువులమీద ఆభిమానము మరచి
పోయినాము. స్వాతంత్ర్యమైన దేవము, స్వాతంత్ర్యమునే ఆభి
లాషయే పోయింది. పరదేశ్యములో మునిగిపోయినాము. నిజ
ముగా ఆత్మగౌరవముగలవారమే అయినట్లయితే పరదేశీవస్తు
వుల నాశించును. దైవానుగ్రహమువలన యప్పటికిని రాట్నము
నశించకవాపులుచేత పునఃదానిన బయటకుదీయుటయు, రాట్న
పరిశ్రమ ఆభివృద్ధిజేయుచుండుటయు గలిగినది. మనదేశములో
పగలున ఒకమనిషి ఆదాయము 24 లని చెప్పబడెను. ఇంకను
ఎక్కువగా చెప్పితే రూ 46 లుగదను. ఏది పనికి వచ్చుగా
గూర్చుండుటకంటె రాట్నము త్రవ్వనట్లయితే కొంచెమైనను
రాబడి యేర్పడుటయు, కేవలము పన్నుపడియుండ నవసరముం
డను. గంజీకి మరికొంచెమేదో తోడుచేసికొనవచ్చును. స్వతంత్ర
మైనబట్ట కట్టవచ్చును. మనదేశములో 10,70,00,000 వ్యవ
సాయదారులన్నట్లు చెప్పబడును. వీరందరికిని సంవత్సరముకా
న్యవసాయపుపనియుండదు. చాలరుండికి 6 మాసములు ఆకృషి
యొండదు. ఇంకను ఎక్కువమందికి మాడుమాసములు కాలిగా
పనిలేకయుండురు. ఇట్టి కాలిధనములలోనైనను, యితరవృత్తి
లోనికి వెళ్లనందున, యీ రాట్నముత్రవ్వ నూలువడికిననో
తన కుటుంబమునకు కావలసిన బట్టలకు నూలును తయారుచేసి
కొవవచ్చును. అంతేకాకుండ కొంత అధిక ఆదాయమును సమ
కూర్చుకొనవచ్చును. వీరందరును నూలు కాలిసముయ ము ల లో
వడకిననో 60 కోట్ల రూపాయల వద్దము కూడివచ్చును. విదేశ
వస్త్రములు నూలు ఉపయోగించుచున్నందున అంత న వ్ద ము
కలగుచున్నది. ఆ వద్దము పూడును. నిర్వాహారపుసమస్య
పూర్తిగనో కొంతవరకే తీరును. నిర్వాహారముగా నుండవల
సిన యగత్యములేదు. ఇంగ్లండులో వృత్తిలేనిసమస్య బలమై
నట్లుడు ప్రజలంతో అందోళనమునలిపి ప్రభుత్వదృష్టి నాక
ర్షింపజేసి పనులను గల్పించుకొన్నారు. ప్రభుత్వమువారిని నత
ముద్రసికొనవలెనంటే అట్టికే మనదేశీయులను సంపాదించ
వలెనని, వ్యవసాయదైత్యులు దాక్తురు మా అనునతడు గాంధీ
గారి యుద్ధయములో యీ రహస్యమును కనిపెట్టి రాట్నము
నిర్వాహారసమస్య లేకుండ చేయగలదని చెప్పియున్నాడు.
గాంధీగారు చెప్పుటయేగాను. కాంగ్రెసుకూడ ఖద్దరు కట్టనల
సినదనియు, నూలు వడకనలసినదనియు, బ్రిటిష్వస్తువుల బహి
ష్కరింపవలసినదనియు ఆహ్వానించియుండెను. విదేశీవస్త్ర బహి
ష్కారము తీగ్రముగా జరిపించుటకు జయరాందాస్ దొలతే
రాంగారు నాయకత్వమునొంది ప్రబోధము చేయుచు
వ్చారు. అది బాగుగాజరిగినప్పుడు మంచిఫలితము కనిపించును.
అ బహిష్కారము చేయక ఖద్దరుకట్టక అర్హత సంపాదించక
స్వరాజ్య పెట్టువచ్చునో అర్హతలు నీయందున్నవా? స్వరాజ్య
మిదిగో యరి ఎవరైన కేబుల్ నుండి తీసియివ్వలేరుగదా! ఖద్ద
రు చాల ముదుకయందురు. ఈమాత్రము త్యాగమే చేయలేక
పోతే స్వరాజ్యమురమ్మంటే ఎల్లావస్తుంది. గాంధీగారు ఎంత
కష్టములకు, శ్రమలకు ప్రియ పనిచేయుచున్నారు. ఆయన ఎంత
చెప్పిన దేశములో పూర్తిగా కార్యము జరుగుటలేదనియే కాం
గ్రెసు అధ్యక్షపదవిని నిరాకరించెను. ఆయనసందేశము అను
లలోనికి రాకపోవుట ఆయన చూచి యే నా క క్క ర తే
దవ్చారు. గాంధీగారు చెప్పినారనియే నేను చెప్పుట గాదు.

అందులోవుండే ధర్మము, రహస్యమును గ్రహించవలెనని కోరు
చున్నాను. ముందు వస్త్రధాన్యమునుండి బయటికివస్తేకాని అది
చేయలేము. కాననసభా ఎన్నికలు వస్తే వేలకొలది రూపాయలు
ఖర్చుపెట్టుతారు. కాబట్టి చివరకు చెప్పబోవున దే మ న గా
ఖద్దరుమూలమున ఆసలుదరిత్రము పోవును. నిర్వాహారసమస్య
ఉండదు. కొంతవరకయినను వాటికి వద్దము పోవుటకు వీలగును.
స్వరాజ్యసంపాదనములో యీ విదేశీవస్త్ర బహిష్కారము
ముఖ్యాంశము. శ్రీ పంతులుగారు మరికొన్ని హెచ్చరికమాట
లతో ఉపన్యాసమును ముగించిరి.
ఆయన శ్రమతో, యొక్క ప్రదర్శనము తెరచినందు
లకు వందలకు లక్షలపాదము. పిమ్మట ముం ద ల ము ఈ చు ర్త
ప్రారంభమయ్యెను.

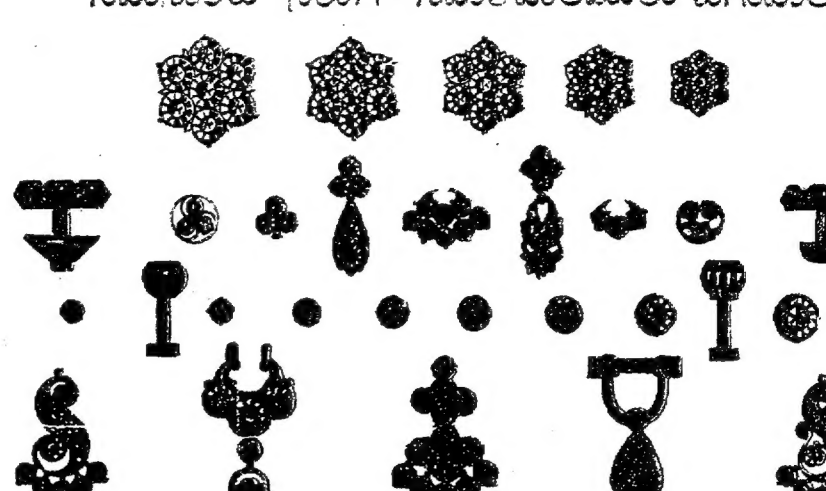
దంత చూర్ణము

వచ్చి 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతో ములువలన చిగుళ్లుగట్టి
పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము
లేకయుండును. దండ్లు చుత్వములవలె తెల్లగా నుండును.

గజ్జికీలైలము

వచ్చి 1-కి 0-4-0
ఈ తైలమును పాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జికీలై, చిం
చియు, జల మొదలగునవి నశించును. తక్కువ పనిజేయును.
ఆమ్మతాంజనం డీప్, బొంగాయి - మదరాసు

సీమనుంచి నెరుగా సీమకమలములు దిగుమతచేయబడినవి

గాని సీమకమలముల నగలు
కొనవలచిన వారికి యిది
మంచి సమయము. మేల
యిన సీమకమలముల నగలు
చౌకధరలకు యిచ్చి మిమ్ము
లను తృప్తి పొందించువారు.
వివరములకు యీ దిగువ విలా
సమునకు వ్రాయుడు.

**ఇండియన్
జువలరిమార్బు**
జయలక్ష్మి బిల్డింగు
బెంగళూరు సిటీ.

అమెరికాలో తయారైన సామాన్యమైన తుపాకి

ఈ తుపాకి రు. 250/- లువిలు
వగు తుపాకిని పోలియుండును.
అయితే దీని నుంచుకొనుటకు లై సె
న్స్ అనునది అవసరములేదు. నుండి 300 గజములవరకు పారెను. 300 గజములలోపల మన్న పిట్టలను, పక్షులను,
దీనితో నులభముగా కొట్టవచ్చును.

ధర ఒక నందుకంటె.	రు. 5/-	నరుకూ 350 నుండుగలది రు. 7/-
" 500 "	"	రు. 9 మొదలు రు. 10 వరకు.
" 1000 "	"	రు. 11 మొదలు రు. 12 వరకు.

1000 నుండు ఉచితముగా నిచ్చబడును. వాస్తవజుమ్మలు ప్రశ్నకోరె.

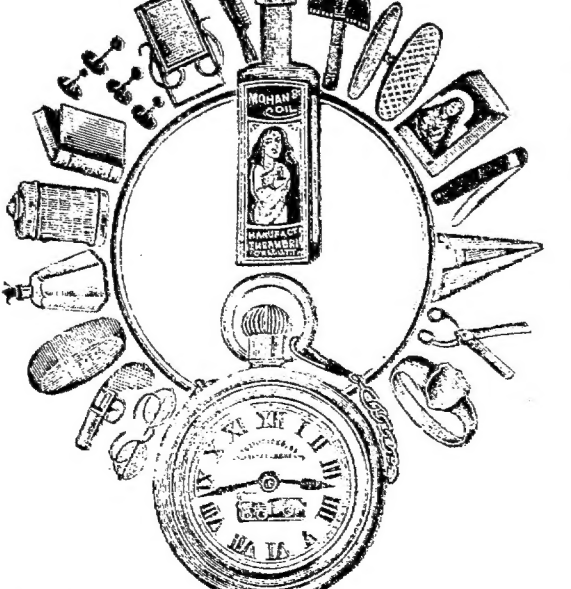
**Address: INTERNATIONAL TRADING Co.,
57, Clive Street, Calcutta.**

హాలామి త్రి సంజీ వి

1 శేరు రూ 1-12-0
5 శేరు రూ 7--8-0

84 చెల్ల దినున అంశుకాంక్షిక కలిపిన దేవ్యము. సేదాపాదలకు సవాయి, స్త్రీలకునుమవ్యాధులకు అమోఘము.
శ్మి శాద లును, శక్ల వస్త్రము, వస్త్రవ్యాధులకు, స్త్రీల యుమవ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జ్యోతిష్. - చి. అంశుకాంక్షిక భాద్ర, రామానాయుడువేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

అత్యర్థములేదు - భాంకిలేదు - ఒక నిజమైన కానుక
6 బుడ్లు "మోహన బిలాస్" తలనూనె ప క్కు రిలే కొనుగట్టివారికి గొలుసుతో సహా ఒక
నిజమైన శేరు గడియారమును 152 విలువగల నామానంతో ఇవాయుగా పంపబడును.

మోహన బిలాస్ తలనూనె

ఈ తలనూనె చేరినవాటిలో ఆగ్రహాన మలంకరించియున్నది.
మోహనయందు అద్వితీయమైనది. ఒకసారి నాడిన దీని మనో
ధారమైన నునాన 24 గంటల వరకుండును. తలను చల్లగానుంచి,
నెమ్మదిగా బాగుగా తెరుగుటకు తోడ్పడును. వెండ్రుకలకు
రెండు గలిగించుచుచాప్రేమగాక, ఇంద్రజాలములె అద్భుత
ముగా పనిచేయును.

ఒక బుడ్లి ధర రూ 1-0-0 మాత్రమే ఒకేసారి 6 బుడ్లను
కొనువారికి ఈ దినువ తెలుపబడిన బహుమతి లివ్వబడును --
"ఒక జత మలంకరినములు, పిస్తోల్, బాయిలెట్ సబ్బు,
ఒక బుడ్లి ఆత్మర, శేబునందిముడు దీపము, ఒక తమలపాకుల
తెట్టె, ఒక బుడ్లనులకెట్టు, అద్దము, దువ్వెన, నేపిరేజరు,
చేతివ్రాసెలు, చీట్లు, ఫోన్ లెన్ కలము, కత్తి, చేతిరువాల,
కత్తె, ప్రేలి ఉంగరం, ఒక మంచి కై డ్యే చెనలేటరు ఒక
గొలుసుతో, ఇన్నీయుగాక 144 నీటి బొమ్మలు మొత్తము
160 బహుమతులు ద్దు రి లకు మాత్రమే.

గడియారమునకు రి వంటి రమలు పూచి యియ్యబడును.
శ్మి శాద లును, శక్ల వస్త్రము, వస్త్రవ్యాధులకు గ్యారంటీ.

పూర్తివిలాసము అంగ భాషయందే వ్రాయవలెను.

**AMERICAN COMMERCIAL CHEAP STORES., (Dept. 16)
Post Box No. 561, G. P. O. CALCUTTA.**

విజయవాడ ఆంధ్ర సభలు

నాయకుల ఉత్సవము

జాతీయ ధ్వజారోహణము

ఖడ్గరు స్వదేశీ ప్రదర్శనము - దుర్గాళామందిర ప్రాంతములం దేశీయ జనసంగ్రహము

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

విజయవాడ ఆంధ్ర సభాసభలు శేటిమండి అత్యంత జ్వలముగా ప్రారంభింపబడినవి. వివిధములగు అభిలాంఛనభరిత వారమునందే యిటు జరుగవలయునని వేలవారిది ప్రేక్షకులు ప్రతినిధులు, నాయకులు, స్త్రీలు, పురుషులు నానాప్రాంతములనుండి యురదించిరి. వారము రాష్ట్రమునుండి, శ్రీ కె. యస్. వారిమన్ గారు, కమిషనరీయమునుండి శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు, శ్రీమతి డాక్టరు ముత్తలమ్మ చెడ్డెగార్లయందొచ్చిరి. యువజనముతోపాటు జెన్న పురిమండి యువజనసంఘ ప్రతినిధులు కొందరు రుద్రదించిరి. మహాసభలు జరుగు "దుర్గాళామందిరము" పలువిధాలంకారభరితమై జనాకీర్ణమై యొప్పుచున్నది. దుర్గాళామందిరమునకు ప్రక్కనే ఖడ్గరు స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనశాలలు ప్రేక్షకులన్నిటి నధికముగా వాక్కించుచున్నవి. ఆచుకే అనుదినము సాయంత్రము గానసభలు జరుపబడుచున్నవి. దేశోద్ధారక కాగేతాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి స్వగృహమును దుర్గాళాసభాభవనము నాయకప్రముఖుల ససత్కృత్యముల బహు సందడిగానున్నది. ఈ ప్రాంతములందే విధియందైనను ఇసుకవేసి, రాలకుండునట్లు జనసంకులములై యున్నవి. పురపీఠులం దెల్లెడల స్వాతంత్ర్యవ్రతములు ప్రతిష్ఠింపబడియుండెను.

నాయకుల ఉత్సవము

ఉపయము 8 గంటలనుండి వైశ్యవేషమునందండి నాయకులందఱు, ఉత్సవముతో ప్రదర్శనశాలలకు కొనిరాబడిరి. ఉత్సవము మంగళవాద్యములచేత స్వచ్ఛంద సేవకర్తలయలచేతను ఆనుసరింపబడి పీఠులం దత్యంత వైభవముగా నడచెను

జాతీయపతాకోత్సవము

డాక్టరు వి. సుబ్రహ్మణ్యముగారిచే గావించబడుట

జాతీయపతాక ప్రాముఖ్యత

ఉత్సవము వైశ్యవేషమునుండి పురపీఠులనుండి ఖడ్గరు స్వదేశీ ప్రదర్శనభవనమునందే తరదండెను. సీదప ప్రేక్షకుల సముదాయముచే క్రిక్కిరిసి యున్న ప్రదర్శన భవనారణమందు, కన్నతముగ నమర్చబడి, ఆకర్షణీయముగ నలంకృతమైన జాతీయధ్వజారోహణమును డాక్టరు బ్రహ్మచారిస్వయం సుబ్రహ్మణ్యముగారు గావించుచు ఉపన్యసించిరి. పతాకోత్సవము కడుండు గమనీయముగా జరుపబడెను. ధ్వజస్తంభమునకు చుట్టు, ఆర్థసంక్రాంతిక హిందూస్తాని సేవాదళభటువర్గము బాగుండిరి నిలచియుండిరి. వర్షాంతర్యామన నాయక ప్రవర్తన దేశభక్త నెంకటప్పయ్యపంతులు, దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులు, కె. యస్. వారిమన్, శ్రీమతి డా. ముత్తలమ్మ చెడ్డె, పి. సి. వెంకటపతిరాజు, కె. జోబ్బిరెడ్డి, ఏ కాశీరరావు, శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయియ్యగార్లు గలరు.

స్వచ్ఛందసేవకులు కొందరు పతాకసంకీర్తనమునుండిలో గావించిరి. శ్రీ మోహరి సత్యనారాయణగారు "సేవకర్త" గీతమును వాడిరి. కారదానికేతన బాలికలు "సందాంతరముల భ్యాతిగాంచి జయముగాంచిన జండా" పాటబాడిరి.

శ్రీ దేశోద్ధారక కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు క్షుద్ధ సుబ్రహ్మణ్యంగారిని ధ్వజారోహణ మొనర్పవలసినదిగలదు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారి నుగళములను గూర్చి విశేష చెప్పవలసిన యవసరములేదనియు, అసహాయోద్ధృహారమునందేయు వారు డాక్టరువృత్తిని త్యజించి దేశముకొరకు త్యాగ మొనరించిన నాయకులనియు, డాక్టరువృత్తి గు విప్రులగుగ దనమాడ్కించి దానిని త్యజించి నిరాడంబరముగా జరుపుచున్న మహాసీయులనియు పల్కిరి.

శ్రీ డాక్టరు వి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు

ధ్వజారోహణ మొనర్పటమును దిట్లు మాట్లాడిరి. "జాతీయ పతాకోత్సవము సలుపుటకు నేడు నీ కవకాళ మొసంగినందులకు మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఇందులకు నాయోగ్యత యొక్కటి మాత్రమే ఏమనగా నేను ఓనమాలు ప్రారంభించినదాది ప్రవేశ పరీక్ష ఎరకును బెజవాడయందు విద్యార్థిగా నుంటిని. అందుచే నాయం దేమైన దేశసేవాభిలాష యున్నచో అది యంతయు బెజవాడనునే కలిగినది. "ప్రపంచమునందే జాతీయోక్తి జీవితముగాని, ప్రపంచమును నేరు ప్రతిష్ఠలు కలిగిన ఏ దేశీయులకుగాని, స్వపరిపాలన మనుభవించు మానవుల కందరకును తమ ప్రత్యేక స్వీయ జాతీయపతాకముకలదు. కాని విదేశీయుల పతాకములన్నిటినినను ఏమృగమో, ఏవకుషమృదులో, మరే ఆయుధమో పతాకచిహ్నముగా చిత్రింపబడి యుండును. దానిచే దౌర్జన్యముచేతనే ప్రపంచమునందేటిని తాము లోబరచుకొని, తమ యిచ్చ వచ్చినట్లులు తమ యధీనులపై పరిపాలన చేయ సంకల్పించుకొన్నట్లుల ఆచిహ్నములు తెలియజేయుచున్నవి. ఐన మన జాతీయపతాకము మన భారత జాతీయ పవిత్రతను సూచించుచున్నది. మన మిప్పుడు దౌర్జన్యరహిత మార్గముననే స్వపరిపాలనాప్రయత్నము గావించుచున్నార మని ఎల్లరకు తెల్లమైయు యున్నది. ప్రపంచమునందు నీ విషయములో మనకు భిన్నముగా నున్నను, దౌర్జన్యరహితముగనే మన మీ యుద్ధయమును కొనసాగించి, తద్వారా స్వరాజ్యమును సంపాదించెదమని మన పతాకము సూచించుచున్నది. స్వరాజ్య సిద్ధియైన పిమ్మటనే నను మన కీ పతాక మానత్యంకమే గావునను ఈ పతాకము నిలచినంతవరకు మనమొక జాతిగా నిలుచుటయు, ఇది పడుటతో మనము పత్రికులనుగలయు తత్వము గావునను స్వరాజ్యసంపాదనకు మనము ధృఢ సంకల్పముగలవారమై యున్నట్లు పతాకము తెలుపగలదు ఏదేని యుద్ధమునందు మైనికులు నిర్భయముగా ముందునడుచుటకు, ఆగ్రగములు ఆహుమం దనువు లర్పించుచున్నను వెనుక నున్నవారు విజయోత్సాహముతో ముందున కురుకుటకైనను వారిని బురికొల్పున దీ పతాకమే. అందుచే ఆంధ్రరాష్ట్రము లోని మన మెల్లరమును ఒకేసంకల్పము, ఒకే ఉద్దేశము, ఒకే పరమావధి గలవారమై ఏత్రకమున మన గమ్యస్థానమును చేరవలెనను దృఢనిశ్చయముతో నేడిచట జేరితిమిగాని ఈజాతీయవిషయమును రేపు మరచుటకుగాదు.

బహు క్లిష్టముగ పరిస్థితులలో నేడు మనము చేరితిమి. దేశమునకు స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కద్దా, లేదాయను సందియము కొందర కింకను గలదు. తగిన త్యాగ మొనరించిన స్వాతంత్ర్యసంస్థాపన చేరువలో నున్నదను విశ్వాసము కొందరుగలదు. కావున యిట్టి సందిగ్ధతరూపుండు మనకు మాత్రనోజ్జేజమును, నవ్యోత్థాన హము నొసంగజాలన దీ పతాకమే. ఒకమార్చెత్తిన పతాకమును మరల క్రింగకు దింపుట మన ఆత్మగౌరవాభివమును, మన పతనమును సూచించుచు, ఈ పతాకము నిటులే కాశ్యతముగ నెగుర నేయుదురని విశ్వసించుచున్నాను." అనిపల్కి జయజయ ధ్యానములు చెలగ ధ్వజారోహణమును గావించిరి.

సీమకమలములు
బంగారు వెండి వస్తువులు
ఎరక్టో సామానులకు
బాపాల్ ఆండ్కో,
216, చైనాబజారు మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఖడ్గరు స్వదేశీ ప్రదర్శనము

ఖడ్గరుఉద్యమ ప్రాముఖ్యత
శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు
ప్రారంభోత్సవమును నలుపుట

అఖిలాంధ్ర ఖడ్గరు స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము శేటిమండి 10 గంటలకు సుప్రసిద్ధ దేశనాయకులగు శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారిచే జయప్రదముగ గావించబడెను. ఆంధ్రనాయకులు వెక్కండ్రును, శ్రీయుత కె. యస్. వారిమన్, శ్రీమతి డా॥ ముత్తలమ్మ చెడ్డె, ప్రభృతులు సభాపేదిక నలంకరించిరి. దుర్గాళామందిరము సభ్యులచే క్రిక్కిరిసియుండెను.

శ్రీ అద్దేపల్లి వేంకటగురనాధరామ శేషయ్యశ్రేష్ఠిగారు శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారిని ప్రారంభోత్సవమును సలుపవలసినదిగా కోరును శ్రీ ఆచారిగారు గాంధీమహాత్ముని ప్రియతములందొకరినియు, వారి త్యాగము వారి ప్రతిభావిశేషములను గుఱివెత్తములే యనియు, వారి ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుట కంగీకరించు కైంతయు మన మహాద్భాగ్యమనియు (హృద్యములు) కీవప్ర శ్రేష్ఠిగారు తమచే వ్యయముగ నడుకబడిన సూలు హారముచే శ్రీ ఆచారిగారి నలంకరించిరి.

శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు

పిమ్మట నిట్లు ఉపన్యసించిరి. "ఖడ్గరు విషయమునందు మాత్రమే ఇందరు ప్రజలెచట సమావేశమగుట గాంచి నా హృదయ చుత్వంతహృదముచే నుస్సాంసుచున్నది. యితర రాష్ట్రములందెచ్చటగాని నేగాంచియుండని యిట్టి కాతుకము, యిట్టి మహోత్సాహముల నిచట గాంచుట అద్భుతవిశయము. ఎవరి సభలను వారు ప్రసరించుకొనుట సామాన్యకీయైనను, యిట్టి ఉత్సాహమును వేరెచ్చటను నేగాంచియుండ లేననిన అతిశయోక్తి ఎంతమాత్రమును గాదు. ఖడ్గరుపట్ల, మీరు చెల్లింపవలసిన రుణమత్యధికము.

"ఖడ్గరు ఉద్యమమునకు ఆంధ్రదేశము తల్లి"

ఖడ్గరు ఉద్యమమునకు ఆంధ్రదేశము తల్లి యనిచెప్పవచ్చును. ప్రప్రథమమున ఖడ్గరుయొక్క అద్భుతసామము పేర్కొనబడినంతనే ఆంధ్రదేశమే మొదట దీనిని చేకొనెను. కాని ఆంధ్రదేశమీ విషయమున యింకను చేయవలసిన దెంతయోగలదు. స్వరాజ్య సంసిద్ధితో ఖడ్గరు సంగంభము ముగియనదిగాదు తదనంతరమైనను ఇయ్యది సానునట్టిదే. భాదతదేశమందు రేపే ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వము స్థాపింపబడినప్పటికిని యంత్రములపై పోరాటమును మనము కొనసాగింపవలసియే యుండును. మన ప్రజల ఆర్థికస్థితిని క్రమముగ పునాదిపై నిర్మింపవలెను. మన దేశ కర్షకుల జీవితపరిమాణ మిప్పటికంటెను, అభివృద్ధి జేయబడునంతవరకు, భారతదేశమందు నిజముగ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము సంస్థాపింపబడెననిచెప్ప వీలులేదు. భూమినిదున్ని రాట్నమును ద్రిప్పెడి దేశజనులకు ఉన్నత తరగతులవారి యార్జనయందింకను అత్యధికముగ యెసంగబడవలెను. ప్రజావిప్లవమో, లేక ఆస్తి సమవిభజనమో ఈరెంటియందే దేనినో యొకదానిని వరింపక తప్పదు. ఉన్నత తరగతులయందెంత యధికముగా ధనమును సమకూర్చుచుందుమో, తక్కువ తరగతులయందంతగ అనంతృప్తి పొచ్చుచుండును. దాని ననుసరించి సంకటముధికమగును. అందుచే మనకంటె తక్కువస్థితియందుండువారలకు మనకై మన మేమన యార్జనయందు పాలోసంగవలెను

ఖడ్గరా? ప్రజావిప్లవమా?

ఖడ్గరు చాలా ప్రియమని చెప్పుటవలసి ప్రయోజనమేమి యునులేదు. ప్రజావిప్లవ మింతకంటెను ప్రియముగనుండగలదు. యంత్రముల సహాయముచే విదేశీయులనుండి చౌకగా మీకు గుడ్డలభించును; కాని విదేశీయులయంత్రపు యజమానులతో పోతు జేసి మీస్వంత కర్మ కజనమును పడుటపా లొనరించి, వారితో పోరాడగలరా? ఖడ్గరు సంగంభమునిట్లు చెప్పవచ్చును. లాంకుమైరు, జపానములల యజమానులతో చేతులు గలిపి, మీ స్వజనముపై దాడి వెడలుదురా? మన దేశీకృషీవలులు చిరకాలమీ యజ్ఞానస్థితియందుండబోదు. వారు మిగిలినాండి ఆహారపదార్థములకై మీకు ధరించువస్త్రములకై వారి కెక్కుడు ధనమును చెల్లింపవలెను. ఆహార పదార్థముల సత్ప్రతిజేయుట ప్రజలకు లగిన, ఫలితములేనిచో, వారు కడుపునిండుగా తిండిలేనినాడై యుండినచో ఏదేశమందైనను సమరసముండబోదు. వారి నందరను అజ్ఞానమును మంచిజేసి,

కొంతకాలము నిర్బంధ శాంతి ననుభవించగలదేకాని వారికైనా భాను దురయించినంతనే వారితో సంధి జేసికొనిననేగాని శాంతి చేపూరవాలదు. స్థిరమైన దేశములోని ఆస్తి హక్కులు చట్టము లును సంపూర్ణముగా మార్పుచేందనిచో యిట్టి ఏర్పాట్లు జేసి కొనక తప్పదు. విదేశీ వ్యవస్థను బహిష్కరించి స్వదేశ పరిశ్రమల పోషించి మన కర్మ కులకు కడుపునిండుగ తిండి లభించుట కై వృత్తి నేర్పరుపవలెను.

ఈ సంవత్సరము ఖద్దరు చాలా యధికముగ ఖర్చయె ను. కాని ఉత్పత్తి వెనుకబడినది. దీపానలి దినములలో ఉత్తర హిందూదేశ ప్రజలు తమిళ దేశములోని ఖద్దరు వస్త్రమునంత ను కొనివేసిరి. కాని ఈ యుత్పాద మింతటితో నశింపని చోరాబోవు సంవత్సరము ఉత్పత్తిని పెంపు జేయవలెను. రాజ ప్రతినిధిగారి ప్రకటన ఫలితముగా విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణ కార్యాలయము మూసి వేయబడకుండునని యాశించుచున్నాను. (నవ్య హార్వ ధ్యులు) అట్లు మూయబడుటకు బదులు నూతన ప్రభుత్వమందొక కాఖగా నేర్పడునని నమ్ముచున్నాను (హర్వ ధ్యులు) విదేశీయ వస్త్రములపై మన యిష్టము వచ్చిన పన్నులను విధించుటకు నామ మాత్రముగ అధికారమెకాక, నిజముగ అధికార ముండిననేగాని మన దేశములోని జనులకు శాంతి పూర్ణముల ననుభవించజాలము (వినుడు, వినుడు) కాని

కాని విదేశీవు గుడ్డల పై పన్నులు వేయుట అనుకొనునంత సులభ కార్యముగాదు. దానివలన మన పై మనమే పన్ను విధించు కొనవలెను. అందుచే విదేశీ గుడ్డల పై పన్ను విధించుటకును, స్వదేశీ పరిశ్రేమార్థరణమునకును ఖద్దరు నింకను అధికముగా ధరింపవలెను. విదేశీయులను శిక్షించుటంతకులభముగా గన్పట్టి నను, విదేశీయుల శిక్షింపవలెననిన, మనల మనము శిక్షించుకొన వలెను. కావున మన పాటకు జనసముదాయమునకు ఎక్కువ తిండి నొంగుటకై మనలను మనము శిక్షించుకొనవలెను." అని సిద్ధమైన ప్రవర్తన ప్రారంభోత్సవమును గావించిరి.

శ్రీ. దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు శ్రీ ఆచార్యగారికి విందనము లప్పించుచు, తరీరా స్వస్థతనై నను లెక్కింప క, ఖద్దరు ఉద్యమాభిమానముతో నిరంతర విచ్చేసి ప్రవర్తనమును ప్రారంభించినందులకు కృతజ్ఞతను చెప్పిరి.

పచ్చయప్ప కళాశాల ఆంధ్ర సమాజము:-
పై సమాజమువారు భర్తృవరము కృష్ణమాచార్య రచితమైన చిత్రనీయ నాటకమును 1929-30లో నవంబరునెల 5-వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రం 5-15 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శించురు. స్త్రీలకు ప్రత్యేక స్థలము ఏర్పాటు చేయబడినది. విద్యార్థులకు, విద్యార్థినులకు ఖుషి మూడు తర గతులకు సగమురేట్లు.

శాసనసభా బహిష్కారము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభావిషయనిర్ణయసభ వారు తీర్మానించుట

భూమిశిస్తు విధానముగూర్చిన తీర్మానము

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బెజవాడ, నవంబర్ 4:-ఆంధ్రరాష్ట్ర గాంగుల సంఘమునందు సభానియమములను పాటించనట్టివారు చాలమందిగలరని నిన్న రాత్రి విషయనిర్ణయసభా చర్చయందు స్పష్టమయ్యెను. నిన్న రాత్రి సభయందు మరియొక్కొక అల్లరిజరిగి, అధ్యక్షుడు యంతకుండులించుచున్నను విన్నకున్నందున చివరకు సభ కొనసాగ నేరదేమో యను భయముకలిగెను. సభ్యులు అడుగడుగున అడ్డుతురుచున్నందున రెండు తీర్మానములుమాత్రమే నిర్ణయపడియ్యెను.

ప్రస్తుత భూమిశిస్తు విధానమును ఖండించుచు జూబ్లా వెంకటేశ్వయ్యగారు ప్రతిపాదించిన యీ దిగువ తీర్మానము యెట్టి చర్చయు లేకుండ ఆమోదింపబడెను. తీర్మానము:-
చెన్నరాష్ట్రమునందు ప్రస్తుతములున్న భూమి శిస్తు విధానము నిరంకుశముగ నిర్ణయింపబడి, రయితులకు అనేకవిధముల నష్టదాయకముగ నున్నందున, యీ విషయమున క్రొత్త గ నొకచట్టము ప్రజామోదమునై తయారుజేయబడునరకు, ఆ యా చట్టములోనున్న రీసెట్టమెంటు పనులు నిలుపుచేయవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. మరియు ప్రస్తుత శిస్తు విధానమునందు మార్పులు సూచించుటకు రాష్ట్రమునందంతటను భూమి శిస్తు సమితులను స్థాపించుట తన ని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు."

శాసనసభా బహిష్కారము

శాసనసభలను బహిష్కరించుచున్నామి వేరొక తీర్మానము విపులముగ చర్చింపబడెను. కొదాలో ఆంజనేయులుగారు తీర్మానమును యీ దిగువనట్టి ప్రతిపాదించిరి. "కేంద్రశాసన సభలోగాని, రాష్ట్రశాసనసభయందుగాని, యితర ప్రభుత్వ సంస్థలోగాని కాంగ్రెసుసభ్యులెవ్వరును సభ్యులుగ నుండరాదు. ఇప్పుడు సభ్యులుగనున్న వారందరు రాజీనామా నీయవలెను. కాంగ్రెసుసభ్యులందరును దేశములో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రచారము జేయవలసినదిగ లాహోరు కాంగ్రెసుసభ ఉత్తరువు చేయవలెనని యీ సభవారు నిశ్చయించుచున్నారు."

శాసనసభలు వీడి బయటకువచ్చి నిర్మాణకార్యక్రమము కొనసాగించి, శాసనోల్లంఘన నకు తగు ప్రచారము జేయవలెననియు ప్రతిపాదకుడు కోరినాడు.

తీర్మానమునందు స్థానిక సంస్థలనుపదము తీసివేయవలె నను ప్రతిపాదన దీర్ఘముగ చర్చింపబడిన పిదప నంగీకరింపబడెను. ఈ సవరణతోనున్న తీర్మానము ఆధిక సంఖ్యకులచే నంగీకరింపబడెను.

వ్యాయస్థానములను, కాలేజీలను, శాసనసభలనుగూడ బహిష్కరించి త్రివిధ బహిష్కార మివలంబింపవలెనని గోవిందాచార్యగారు సవరణ ప్రతిపాదించగ, దానితోబాటు అనేక సవరణలువచ్చి అసలు బిల్లుయొక్క వెనుకబడినందున, ఆచార్యగారు తమ సవరణ ఉపసంహరించుకొనవలసివచ్చెను. దానితో బాటు అన్ని సవరణలు రాలిపోయినవి. (రెంటి.)

కర్నూలు వర్ణాశ్రమసభ

కర్నూలు నవంబరు 4:-కర్నూలు వర్ణాశ్రమ సభాధ్యక్షులకు రత్న సభాపతయ్యగారు, పుల్లపంతు రామచంద్రయ్య కార్యదర్శిగారు ఇట్లు లేఖనార్త నంపుచున్నారు. కర్నూలు వర్ణాశ్రమసభవారు శారవాచటమును పూర్తిగ నిరసించుచు బ్రాహ్మణులకు వైకుంఠము యీవట్టము అనువర్తించుటకుండ జేయవలెనని కోరుచున్నారు.

మితవాదుల సభ

మద్రాసులో డిసెంబరు 29 వ తేదీ ప్రారంభమగుచు నూతనజిల్లా, నవంబరు 3:-మితవాదుల సభయొక్కరాబోవు సమావేశము డిసెంబరు 29 వ తేదీని మద్రాసులో జరుగును. సర్. ఫిరోజు సా నేల్ గారు అధ్యక్షత వహించుటకు అంగీకరించియున్నారు. గాం. వి. యస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు ఆహ్వానసూచ్యులుగా నుండెదరు. (ఆ. పే.)

క్రైస్తవ సదుపాయములు

1. ఎక్కువ స్వీడులలో కనలిక లేకుండపోవుట.
2. రాబిడ్డ ఆక్సిజన్ రేషన్ - త్వరితగమనము - ఏటవారుగా నుండు కొండలమీదికి కూడ పోవును.

3. సులభమైన గేర్లపీస్ట్ లింక్ పద్ధతి.
4. అరుగుల తగ్గిపోవుట - చిరకాల ముండుట.
5. సులభముగా నడుపగలుగుట - దీర్ఘ కాలము ప్రయాణమొనర్చిన పిదప శ్రేణు కలగకుండుట.

రెండు గొప్ప స్వీడులు

గ్రెహమ్-పేజ్ నందు రెండు గొప్ప స్వీడులు లుండుట వల్ల ప్రయాణ మొనర్చునప్పుడు ఎక్కువ సదుపాయములు పొందగలరు. కొండమీదగాని, లేక వట్టి ప్రదేశములందుగాని సుఖముగా ప్రయాణ మొనర్చుటకు తోడ్పడును. 4 స్పీడ్ గ్రెహమ్-పేజ్ కారులో ప్రయాణ మొనర్చి అందులో యీ సదుపాయము లెంతముఖ్యమో గమనింపుము.

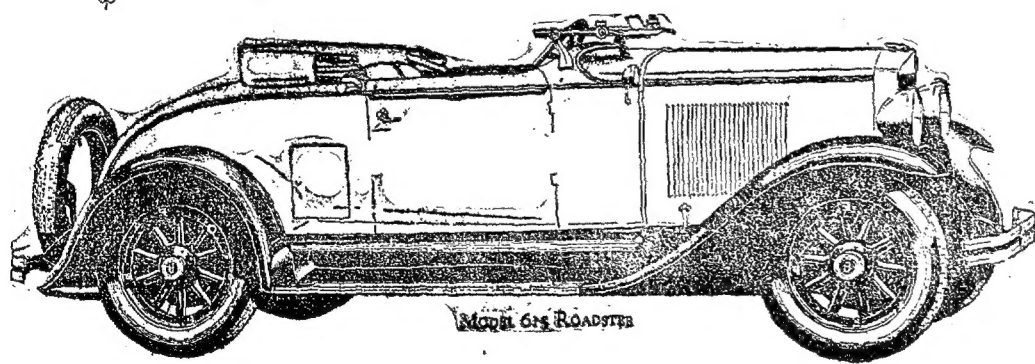
Joseph E. Graham
Robert E. Graham
Ray A. Graham

గ్రహమ్-పేజ్ కారునందు వివిధరకముల బాడీలుకలవు. రోడ్ స్టర్, కాలిబ్రేటర్, కూప్-స్పోర్ట్ ఫీటర్స్ మొదలైనవి. 5, 6 సిలండర్ల చాసిస్ మీద ఆమర్చబడినవి. ధరలు వేరేవు. 612 మాదిరికి తప్ప మిగతావన్నిటికి 4 స్పీడు ఫార్వర్డు నమర్చబడినది.

మీ పరిశీలకౌటకై

కారు సిద్ధముగా నున్నది

మద్రాసు రాజధానికి, మైద్రాబాదు, (డక్కన్) మైసూరు సంస్థానములకు :
సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:-**ఫ్రాడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,**

2/11, హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:-బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగ్ ప్రతినిధులు:-ఉత్తరజిల్లాలకు:-టి. పి. హట్టు, హల్ మకాం, విశాఖపట్నం
దక్షిణజిల్లాలకు:-టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, హల్ మకాం, తిరుచినాపల్లి.

సింధుజిల్లాలకు:-టి. హెచ్. పి. ఎవ్వర్డు, హల్ మకాం, బల్లారి.

పశ్చిమజిల్లాలకు:-కాప్టన్. ఏ. డన్నింగ్, హల్ మకాం, త్రివాండ్రం.

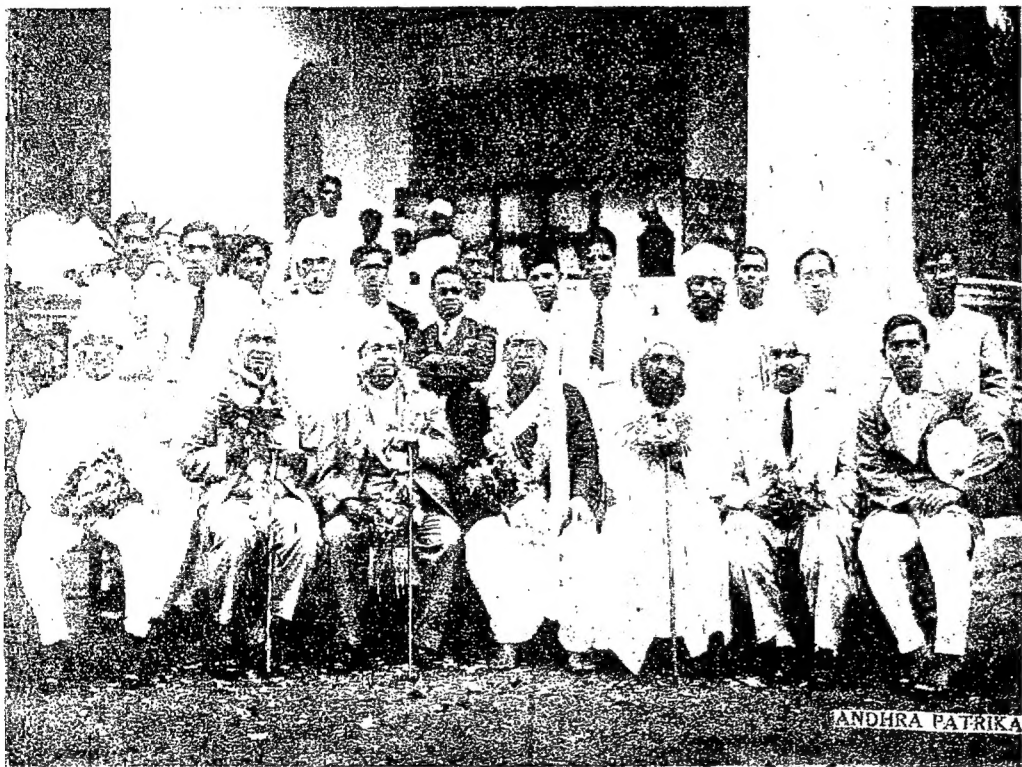
నబ్ డిల్లర్ల అన్ని జిల్లాలలోను గలరు.

1728

GRAHAM-PAIGE

డా॥ ఆనిబి సెంటుగా వచ్చి యున్న కళాశాలయందు భారత దేశబావిదశనుకూర్చి ఉపన్యసించిరి. 2. రంగస్వామిఅయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. విద్యార్థులుకూడ ఇందు గలరు. (ఎ. టి. బి.)

మదరాసులో ధన్వంతరిపూజ

బ్రహ్మశ్రీమహర్షి వేదవైద్యశాలయందు దీపావళి నాడు ధన్వంతరిపూజ జరిగెను ది॥ బి॥ టి. రంగా వారిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కేవలము శ్రీనివాసమూర్తిగారు, ముత్రి ముత్తయ్యముదల్యూరుగారు రంగా వారిగారు విద్యార్థులు ఇతరులు ఇందు గలరు. (పి. ఎ. ఎ.)

పల్నాడుగారు మదరాసులో జరిగిన, మద్రాసురాజధాని విద్యార్థులలో కుస్తీ పోటీపడెములందు విజయముగాంచి రిజిస్ట్రేషన్ చేయించి, సున్దర లోకమును బడికి శ్రీ పి. రామారావుగారిని "అభినవ బాలభీమ" రుదము నొసంగి నెత్తిపెంచుట.

యజ్ఞసంఘమువారు అభినవ బాలభీమ శ్రీ పి. రామారావుగారు, సభాధ్యక్షులు శ్రీయుత శ్రీకాకుంట్ల వట్టాభిరాములు గుర్తుగాను పుష్పమాలాలక్ష్మమ్మలై యున్నారు.

వి. ఎస్. తమ్మా

మీరంటుకాలేఁ బై కు ప్రిన్సిపాలు తమ్మా వెంకటసాం బయ్యగారు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునందు ఏప్రిల్ 2వ తేదీ లలో వి. ఎస్. సి. పరీక్షయందు ఫిజిక్సులో ప్రప్రథమముగ సత్తీర్ణులగువారికి రూ 60 విలువ గల ఒక బంగారుపతక మొసంగుటకై రూ 1500/- కానయజేసిరి. (ఎ. టి. బి.)

విశాఖపట్నంలో శైశ్వవిత్తంతు వివాహము

శ్రీమతి గవరమ్మగారికిని, ప. సత్యవారాయగారికిని విశాఖపట్నంలో జరిగిన వివాహమునకు పురపెద్దలు చాలమంది విచ్చేసిరి. (ఎ. టి. బి.)

శ్రీ॥ నూనె వానకాలుగారు

మీరాలలో వర్తకులు. మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షులు. 4 పురమున హైస్కూలు నిర్మించుటకు మునిసిపాలిటీవారికి రూ 20,000 విరాళమునగిరి. (ఎ. టి. బి.)

ప్రాంత వార్తలు

ఆవడి ఆరోగ్యశ్రమము:— తాడేపల్లి గూడెం తాలూకాలోని ఆవడి ఆరోగ్యశ్రమభివృద్ధికి రూ. 50 లు విరాళము నొసంగిరి.

వర్ష పాతము:—నిన్న రాత్రినుండి కేటి సాయం కాలమువరకు చెన్నపురిలో వర్షము ఎడతెరిపిలేకుండ కురియుచున్నది.

హిందూ ధర్మపరిపాలనసభ:—ఈసభవారియజమాన్యమున రేపు సాయంత్రము 5 గంటలకు రెండవ హాలునందు బహిరంగసభ 24వ సభ్యుల ముందుగా, వి. గోగులన్ను అధ్యక్షులు గురించి యుపన్యసించుట.

రాకపోకలు:—సర్ అలెగ్జాండర్ పెక్కగల్, సర్ గార్డెన్ ప్రేజర్, రా. బి. ఎం. సి. రాజా, వారీ సతీసుబ్బి, గార్లు నిన్న ఉదయమునకు మద్రాసు విచ్చిరి.

సర్ టి. ఇ. మాయర్, హెచ్. ఎ. చాట్టర్జీ, గార్లు నిన్న ఉదయమునకు మద్రాసుకుంకి ఢిల్లీకిగిరి. సర్. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యడగారు నిన్న రాత్రి మద్రాసున కేటెంచిరి.

మొత్తము లావు విద్యుత్తుగల కత్తి కలివారము వాటి కొంతమంది కొని.

సుబాస్ బోసుగారు కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చెదరు

డిల్లీ, నవంబరు 2:— సుబాస్ చంద్రబోసు, బాక్సరు కిక్కి మవులన అబ్దులు బారిగాల్లు నాయకుల ప్రకటనను ఆక్షేపించుచు మరియొక ప్రకటన గావించిరి. రాజకీయనిధి ప్రకటనయందు వనము సంతోషించవలసిన అంశము లేనియు వేరనియు, సుభాస్ స్వాతంత్ర్యము ఆదర్శముగ నుండవలయుననియు స్వరాజ్యప్రాప్తి మన ప్రయత్నములపై ఆధారపడి యుండునగాని ఇంగ్లండునందలి ఏ పక్షమువారు ఇవ్వజాలరనియు వారు ప్రకటించుచున్నారు.

సుబాస్ చంద్రబోసుగారు కాంగ్రెసు కార్య సంఘ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చెదరని తెలియుచున్నది. (ఫీ. ప్రె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ

రెండవనాటి సమావేశము

భూమిశిస్తు మార్పు తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

(ప్రత్యేక విశేషం)

జెజవాడ, నవంబర్ 4:—నేవాదిశసభ ముగిసినపిదప నేడుదయము 9-30 గంటలకు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయమహాసభ రెండవనాటి సమావేశము ప్రారంభమయ్యెను. చాలమంది ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి.

పరామర్శ తీర్మానములు

తెలిదేవర వాసుదేవరావుగారు, కనకపల్లి రామస్వామి గుప్త, పి. భక్తవల్సల నాయకులు, కాశీన్నగార్ల మరణములకై ప్రాణములుత్యజించి ఆత్మార్పణమొనర్చిన జతందాను, విజయ ఘోరిగార్లను ప్రశంసించుచును తీర్మానములను సభ్యులెల్లరు నిలచి ఆమోదించిరి.

పైన చెల్లిన వానిలో రెండవతీర్మానమును తిరుగుల రావుగారు ప్రతిపాదించుచు, దేశములో నిజమగు వీరులు అంత రింపలేదనియు, జతందాను, విజయఘోరిగారికి దైర్ఘ్యకాలమును వీరులు గన్న భారతమాత తన భావిదేశముగూర్చి భూపడనల సిన అసహనము లేదనియు నుడివిరి. రామచంద్రుని వెంటపప్పు, గోజుబేగు సాహెబు, దువ్వూరి న. బృహ్మగార్లు తీర్మానమును బలపరచిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను.

మూడవ తీర్మానము భూమిశిస్తుల విధానము మార్పు చేయవలెనని విషయనిర్ణయసభలో నామోదించబడిన దానిని నన్నేటి సభ్యులారాయుగాదు ప్రతిపాదించిరి.

బొమ్మ వెంకటేశ్వరయ్య ఆర్. మునేశ్వరశర్మ, చి. భావయ్యగారు, పి. రామచంద్రరావు, ఎస్. పట్టాభిరామ రావుగార్లు బలపరచిన పిదప ప్రతిపక్షులతోక అంగీకరింపబడెను. సభ తిరిగి మధ్యాహ్నము 5 గంటలకు సమావేశమగును. విషయనిర్ణయాధ జరుగుచున్నది. (తంబి)

డిల్లీ మ్యునిసిపాలిటీవారు మహాత్మునకు స్వాగతపత్రము సమర్పించుట

డిల్లీ పౌరులు మహాత్మునకు 5700 రూప్యములు శాసనగుట

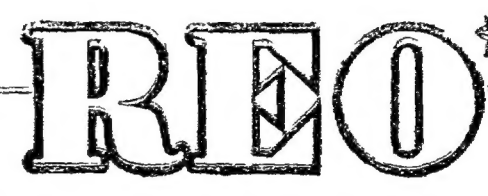
డిల్లీ, నవంబరు 2:— నేటిదినము డిల్లీ మ్యునిసిపాలిటీ వారు మహాత్మునకు ఈ క్రింది స్వాగతపత్రము నొసంగిరి. మే మింతవరకు సార్వభౌముని కుటుంబమునకు చేరినవారికిని సార్వభౌముని ప్రతినిధులకును మాత్రమే స్వాగతపత్రముల నిచ్చుచుంటిమి. ఈ రెండు తరగతులకు చేరినవారికి స్వాగతపత్ర మిచ్చుట కిదియే మొదటి పర్యాయము. మీరు సత్వంశో మును శాంతిసందేశమును ప్రపంచమున వెదజల్లి యుండుటచే గొప్ప స్వాగత మొసగుటచే మమ్ములను మేము గౌరవించుకొనుచున్నామని మా అభిప్రాయము. ఆధునిక ప్రపంచ సంస్థల యందు సత్వము శాంతి ఆదర్శములుగ నుండవలయునని మేము చెప్పుట అనవసరము మీ దీవిధిమంతయు ఆదర్శములను నిరర్థకమై యున్నది. మునిసిపాలిటీవారి ధర్మములు బాధ్యతల విషయమై మీరు ఇతర నగరములందు చెప్పిన వాక్యములను ఆదర్శములుగ గైకొని యధాశక్తి పనిచేయుచున్నాము. ఈ నగరమున

ప్రారంభవిద్య ఉచితముగను నిర్బంధముగను గరుపముగను న్నున్నది. నగరవాసుల ఆరోగ్యమును సంరక్షించు విషయమై మేము కృషిచేసిన లేక పని చేయుచున్నాము. జాతీయాభివృద్ధికి సంబంధించిన సమస్యలయందు మేమెన్నడు ప్రతిఘటన మువారితో చేరియుండలేదు.

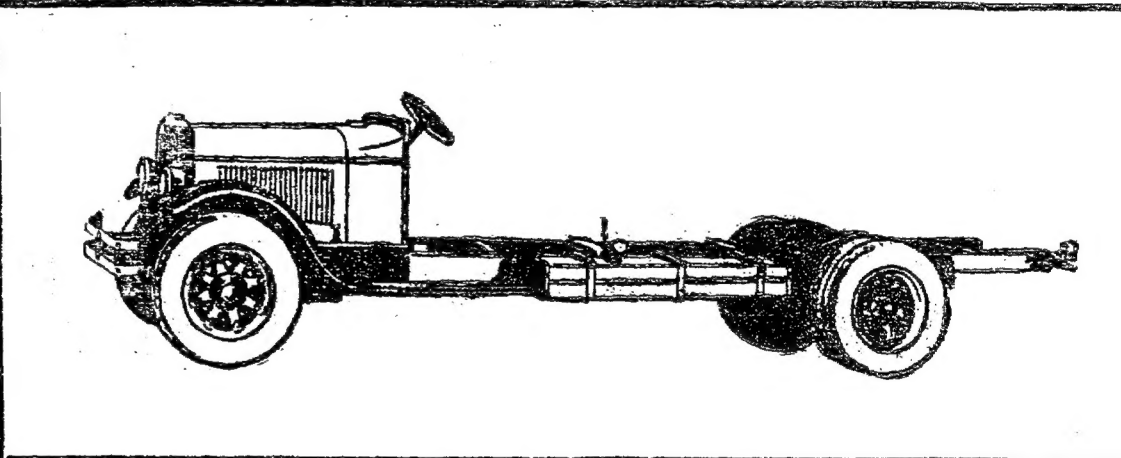
మహాత్ముడు ఈ స్వాగతమునకు ప్రత్యక్షతర మొసగుచు మునిసిపాలిటీవారి బాధ్యతలను విచరించిరి.

సాయంకాలము పౌరసభ జరిగెను. ఢిల్లీ నగర కాంగ్రెసు సంఘమువారు మజ్జూరు సభవారు స్వాగత పత్రములను సమర్పించిరి. 5700 రూప్యములు మహాత్మున కివ్వబడెను. మహాత్ముడు స్వాగతమునకు ప్రత్యక్షతర మొసగుచు ఢిల్లీ నంటి పెద్ద నగరము 5700 రూప్యముల ప్రోగ్రెస్సుగలుగుట విచారకర మని యీ ఢిల్లీ నగరము భారత దేశమునకు ప్రధాననగర మగుటచే ఇతరనగరముల కన్నీటిని ఆదర్శ ప్రాయముగా నుండవలయు నని, ఢిల్లీ వాయుకులూ హిందూ ఆజ్ఞులుగూ, స్వామి శ్రద్ధాసంధుగారు సురక్షించినందులకు మహాత్ముడు విచారణలేటిపిరి. కార్మికసభ్యులను సరించి మాట్లాడుచు యజమానులు కార్మికులను, తండ్రులు బిడ్డలను ఆనరించుకొనున అదరించి కార్మికులు పరిశ్రమలు తమస్వంతవి యని తలచి పని చేసిన కార్మికసభ్యులన్నియు వాటండ్లు ఆగమే పరిష్కార మగు ననిరి.

విద్యార్థులభ్య, శ్రీమంత్ ప్రత్యేకముగ పరిశ్రమ, మహాత్ముడు ఈ రెండుసభలయందు ఉపన్యసించిరి. (ఫీ. ప్రె.)

బహు తీవ్రము—ఖరీదు తక్కువ
మోచు బరువులను గొంపోగలదు

గడచిన 14 వర్షములలో రియో నాయకత్వము వహించుటవల్ల తేలిక విషయం, బరువైన డ్యూటీ స్పీడ్ వాగ్ ఫాసిన్ తయారొనర్చుట.

ఇందులో అమితవేగము, మోచుబరువును మోయగలుగుట, ఖర్చు తక్కువగుట, స్వాసంజరు కారుమాదిరి గట్టితనము గలిగియుండుట

యిన్నిచూచిన బరువులనుమోయుట కిదే తగిన ఫాసిన్ అని చెప్పెదరు. దీనికితోడు రియో గోల్డ్ క్రాన్ ఇంజను, 7 బేరింగులు గలిగిన క్రాంకు షాఫ్ట్, ఎక్కువ ప్రెషర్ గలిగిన ఆయిలింగ్ పద్ధతి.

వీల్ బేస్ సైజు తొమ్మిది. 134" అం. నుంచి 179" వరకు మోయగల బరువులు— 1½ టన్ను, 2 టన్నులు, 3 టన్నులు.

ఇంక చూడండి. పరిశీలించండి. సరిపోల్చి చూడండి. కొనే ముందు మాత్రం దీనిని పరిశీలించండి.

{ ఆర్. ఇ. డి. అను పో ఆగ్రములకు రాక్ సన్ ఇం. ఓల్డ్స్ ఆనే }
పేరుగలతడు. రియో కంపెనీ సాపకుడు. డెక్కరలోరున }
కన్యకుడు.

మద్రాసు వేరే హౌసు, మోంటు రోడ్డు, మద్రాసు

ఇప్పుడు అమలులో నున్న వాల్లలో నూటికి 51 వంతున రియోవే.

11 వ రాష్ట్రీయమహాసభ

జయంతిపురం జమిందారుగారి

ఆంధ్రసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము

సాత్వికత, ప్రియం రాజ్యం ప్రజానాం హితం హితం.
(రాజులకు ముఖ్యము బాగుగాదు పరిజలబాగు బాగు)

1. స్వవిషయము

మహాశయాలాహ!

ఆంధ్రదేశమునకుండు పౌరనిధ్యము వహించిన యీ యుగమునందు నన్ను ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షునిగా నియోగించి నాకిట్టి గౌరవము చేసినాడని ఆంధ్రసంఘమువారికి వందనములు. అసలు ఈ సభను ఏర్పాటు చేయుటకు త్యాగశీలులైన శ్రీ శ్రీ గోపాలరాజు మహారాజుగారిని మహాహ్వానసంఘమువారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనియుండిరి. కాని అనివార్యములైన సాంస్కృతిక కార్యములచే నారు రావాలనగున మిమ్ము నాహ్వానింతులకు మా సంఘము నియోగించిరి. అనుభవజ్ఞులు పెద్దలు, సాంఘిక సాహిత్యమును సుగుట సంఘమువారికి నాయుండలి ప్రేమయే కారణము. అది చానుకృతము.

2. సభ్యులకు ఆహ్వానము

మా ఆహ్వానముల న గీకరించి ఆంధ్రదేశమునందు నిధి ప్రాంతములనుండి సభ్యులను సమావేశమున కరుదించియున్నారు. ఇది పండుగ సమయమైనను దేశముకార్యముల ప్రాముఖ్యము గుర్తించి రైలు ప్రయాణములు చేసి చాలాశ్రమలతోను దూరదేశములనుండి వచ్చియున్నారు. మీ కిందుకు వందనములు. ఇక్కడ సదుపాయములు కల్పించుటకు మా సంఘాధ్యక్షులు చాల శ్రద్ధవహి పనిచేయుచున్నారు. అందెదలినా సమస్తము మన్నింపగోచెదము. నేటి ఈ సమావేశమునకు అధ్యక్షుల పహించుటకు మేము కోరగనే మహాహ్వానము నంగీకరించి ప్రయాణ కోర్కె యిక్కడనున్న ఈ సభాకార్యములు నిర్వహించుటకు మన అధ్యక్షులు శ్రమతో నడిమిపల్లి నరసింహారావుగారికి వందనము లర్పించుచున్నాను. సుప్రసిద్ధులగు వీరు మాకు చిరపరిచితులే. తమ ధర్మనిర్వహణములో జంతు కొంతు లేని ధీరు లని చెప్పిన జాలును.

3. ప్రస్తుత సమావేశము

అత్యంత ప్రాముఖ్యమైన సమయములో పరిశ్రమైన కృష్ణా ప్రసంగితులైన ఈ విషయవాదపురమందు మనము సమావేశమైనాము. ఈ మన సమావేశము జేడుకమాత్రిము గాదు. అనేక కష్టసమస్యలు మన ములోచింప వలసియున్నవి. ఆయుపాయములకుపాటుములు చూడవలసియున్నది.

సైమనుసంఘము- నైహూనివేదిక

సంజ్యాలలో ఆంధ్రసభల సమావేశమైన నాటినుండి నేటి వరకు గడచిన కాలములో అనేక పరిణామములు జరిగినవి. మొట్టమొదటి తూరి నైమక సంఘము మన దేశములచే తీవ్రముగా భీష్మపరిపబడి తిరిగి పోయినది. అది భారతీయులకు అనమానకరముగా నియమించబడుటయే బహిష్కార కారణము.

పిమ్మట సర్వసమావేశము జరిగినది. వారు జాతీయ ప్రియమును ప్రకటించియున్నారు. అది మే నైహూనివేదిక.

మన జాతీయసాంప్రదాయములను సరకాలమునందెయు పాల్గొనుచు వాని సాధక బాధకములు గుర్తించిన నాయకులు యీ సంఘసభ్యులు. కాన వీరు మన దేశములో ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయాది వివిధసమస్యలు చక్కగా గుర్తించిరి. ఈ నివేదికలో ఆవన్నియు వర్ణించి సమన్వయించిరి. ఈ నివేదికను గూర్చి ఆంగ్లో యిండియన్లు, మెయిలు, మొనలగు పత్రికలు ఏమన్నను భారతదేశమంతయు జవాబుత్వముగా దీనినే స్వీకరించెను. ఆంగ్లో హైందవులయు మెయిల్ పత్రికయు అభిప్రాయములు మనకు క్రొత్తగావుగా! కాన అవి గమనింపదగినవికావు. విశేషించి యీనివేదిక స్వయంనిర్ణయ సూత్రమున కనుగుణముగా మన్నన.

తరువాత మరల నైమక సంఘము మనదేశములో అడుగుపెట్టులోపల ప్రభుత్వము నైమక సంఘమునకు సహకారము చేయుటకు రాష్ట్రీయ ఉపసంఘములను నియమించిరి. కాని ఆయుపసంఘములు వారి నామినేటరులతో ఏర్పడినవిగాని ప్రజా ప్రాతినిధ్యము గలవికావు. ఇట్లే కేంద్రసంఘముగూడ ఏర్పడుచు ప్రయత్నించిరి. కాని ఆంగ్లో ఇండియన్ల నైమక సంఘ కారము నిర్ణయించబడినది. ఇక దారిలేక ఆసంఘము నామినేటుచేసిరి. దానిలో లెక్కలేకనరానా యగు రప్ప శేఖరప్రతిష్ఠలు గలవారైనను లేకపోవుటచే అది బూటకపు నాటక నుని లేలుచున్నది. ఈ సంఘములయెడల దేశములో పలుకుబడి గల నాయకులెవరు సాక్ష్య మిచ్చి యుండలేదు. దృఢముగా బహిష్కరించిరి. సావ మిసంఘములో చేరి ప్రజాభిప్రాయము తిరస్కరించుటచే కేంద్రనాయకు గారికిగూడ బహిష్కారము తప్పదయ్యెను. కనుక ఇట్లు మనకు తీవ్రపరమముగా వచ్చి పది నైమక సంఘపు నివేదిక ఎట్లున్నను మనకు దానితో జోక్యము లేదు.

అయితే మనమేమి చేసితిమి? నైహూనివేదికను ఆధారముగానిది నిరుడు సమావేశమైన దేశమునకు సభలో నైహూనివేదిక ఆలోచనమునకు వచ్చెను. ఆసందర్భములో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే మనయాదర్శముగా నుండవలెనని యువకులు తాత్పర్యముచూపిరి. దేశములో స్వరాజ్యవాంఛయొందిదగ్గ పడుచున్నదో తమదమనీతి యెట్లు అనరకమగుచున్నదో ప్రభుత్వము గుర్తించుగా! పెద్దలందరు నిదానింపు మనమందరి. కాని యువకులలోని యుత్సాహలేజము చల్లారనదికాదు. అయితే వారు ఆ నాలో చ న తో ను త్సా హ విభులై మాత్రమే యాతీర్థానము నుపపాదించలేదు. అన్న నూట చేల్లించుకొనక అపసవ్యపుష్కలలుచేయుచు తీవ్రమైన నిష్పంధ పరంపరలగురిపించుచు ప్రజాభిప్రాయ మెంతబలవంతముగా నిదర్శింపబడినను సరకుచేయక ప్రవర్తించుచున్న ప్రభుత్వముతో విసిగియే వారిదారి త్రొక్కిరి. ఈ మార్గము నలంబించుటలో తమకుగల కష్టపరంపరలు బాధ్యతలకూడ వారు గుర్తించియున్నారు. ఇట్లుపిన్నలకు పెద్దలకు నడుచు మహాత్ముడునిలిచి అట్టి స్వాతంత్ర్యవాదమున కొక్కడోడాడ గడుపు పెట్టి రాజీచేసినాడు. ఈ యేడాదిలో ప్రభుత్వమువారు అధినివేతన స్వాతంత్ర్య మొసగనితో తానుగూడ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదిగా మారిపోవుచునని మహాత్మాజీ వెల్లించెను అటుపి సత్తముడు సత్యసియుడు, ధృఢవ్రతుడు. ఆయనమాటలు యధార్థములై తీరును.

ఈ ఏడాదిలోగా కాంగ్రెసు సంఘములు పునర్నిర్ధరింప మని మహాత్మాజీ వెల్లించెను. రాష్ట్రీయులు మొదలు గ్రామములవరకు సంఘములకు సభ్యుల కనిష్టసంఖ్య నిర్ణయించబడినది. అయితే కొందరు నాయకులు ఇంగ్లాండుకు వెళ్లిరి. అనల ఏవేవో సంప్రదింపులు జరిపిరి. అచటి వాతావరణము మనకు మాలించుచున్నదని కొందరు వారిపై యాశపడిరి. ఆశలేదనికొందరు అభిప్రాయములిచ్చిరి. లేబరు ప్రభుత్వము వచ్చి మనకే దో మేలుచేయునని కొందరుభిప్రాయపడిరి. ఆ కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారము దేశములో మరలకొంతవని జరిగినది. కాని మన రాష్ట్రీయంకను పనిచేసి సభ్యులను చేర్చువలసియున్నది. కాంగ్రెసు సహించుచున్నది. ఈ విషయమున నాయకులును. అనుచరులును తీవ్రముగా కృషిపటిపి రాష్ట్రీ ప్రతిష్ఠ నిలుపగోరుచున్నాను.

గడచిన వేసవిలో మహాత్ముడు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘము సలిపినపుడు మహాత్ముడు కోరిన ప్రకారము ఖజురునిధికి విరాళములర్పించి ఆంధ్రులు ధన్యులైరి. మహాత్ముడారంభించిన యీ ఖజురు సందేశము నానాటికి బలపడుచున్నది. రానురాను ఇది అన్ని పక్షముల యాదరమును బడయుచున్నది. ఇది శుభప్రదమైన విషయముకాని యీ యుద్ధమును కింకను అడ్డుదగులుచుండువారు లేకపోలేదు. అవిషయమున ఒక జిల్లాభార్య వారి వివరతచర్యలను గూర్చి మహాత్ముడే వివరించెను. ఉద్ధయ ముచూచుటకు ఆలతిగానున్న చాలా అర్థముగలది. ప్రస్తుతపు ధరతదేశము ఆత్మవిశ్వాసము నలవరచుకొనుట కింతకంటె తరుణోపాయములేదు. ఆర్థికముగా దాని యుపయోగముగూర్చి అనేకమంది విద్వాంసులు చర్చించి చూచియున్నారు. కనుక దీనిని ప్రతిగృహస్థులుగూడ యుపయోగించి దేశబంధనములు తొలగించెదరాక! ముఖ్యముగా శ్రీ లిపిషయమున శ్రద్ధబాస వలసియున్నది.

ఇక ప్రభుత్వపు ప్రవర్తనమెట్లున్నది? నియ్యకునీకెత్తినట్లు నిద్రపోవుచుండలేదు. నైమకు సంఘబహిష్కారము వారిలో కొంతసంచలనము బుట్టించినమాట వాస్తవము. నిజమైన ప్రజాభిప్రాయమొదెమో వారికి తెలిసినవచ్చినది. అయితే ఆ ప్రజాభిప్రాయ మెంతవరకు మన్నింపబడినది?

ద మ న నీ తి

ఈ రంగమునకు మొట్టమొదటి దృశ్యము లాలాజినిర్యాణము. దేశమందంతటను నైమకును బహిష్కరించినట్లే పాంచాలనాయకులు కూడ లాలాజి నాయకత్వముక్రింద బహిష్కారోత్సవముతో నైమకు సంఘమును సత్కరించిరి. ఆనాట్రమునకే గౌరవార్థము రాజకీయములలోనే తల నెరగిన వాడు నగు పాంచాల కేసరిని పోషికులు లాటిలకు సుగించేసిరి. వానితో లాలాజివంటి నాయకమణి మనకు కరణప్రాయ నాడు. ఇంతకంటె అమానుషమైన కార్యముండదుగా! ఇట్టి ధీరుడైన పుత్రత్వమును గన్నందుకు భారతమాత పరితోషింపవలయునో అట్టివాని గోల్పోయినందుకు పరితపింపవలెనో తోచదు. పిమ్మట సంయుక్తపరగజాలలో నైమకు బహిష్కారోత్సవము. పునపున్న ధీరోదాత్తుడగు జవహర్లాల్ నైహూనివేదికను పొడ పోలీసు దౌర్జన్యము పర్యాయ గింపబడెను. అట్లుచే ఆ యాజన్యముకుమారుని చేతులు గాయపడెను. అవి సన నూత్నదేశపు స్వాధ్యముపై వేసిన పోటులుగానా?

పిదప కలకత్తాలో మహాత్ముడు శ్రద్ధానందోద్యానములో విశేషప్రసూదనము చేయుచుండగా పోలీసులు ఆమంటలూ గుట్ట కనుమితో లాటిలపయోగించిరి. నిజముగా అలాచించిననా ప్రభుత్వమువారు తలుచుగా ప్రయోగించుచుండు

144 సెక్సును యిప్పుడు పోలీసువారిపై యేల ప్రయోగింపరాదు? అంతతో నాగక ప్రపంచ ప్రశంసలకు పాత్రుడైన మహాత్ముని పైననే న్యాయము కేసుపెట్టిరి. ఒకరూపాయి జరిమానా వేయబడెను. ప్రభుత్వపు అవిశేషము అనకతనకులు చూపుట కింకమి నిదర్శనముకావలెను.

నైమకు బహిష్కార సందర్భములో మనరాష్ట్రీయులో జరిగిన చిత్రకథ గమనింపుడు. నైమకు సంఘము మద్రాసు వచ్చుచుండగా బహిష్కార సత్కారముచేయుటకు మన ఆంధ్రనాయకు లక్కడకుపోయిరి. ఆ బహిష్కార ప్రదర్శనముచే యేమి కొంపమునుగునో తెలియదు. ప్రభుత్వము మన ఆంధ్రనాయకులపై నిర్బంధములు ప్రయోగించిరి. అప్పటి పోలీసువారు ప్రవేశించినతీరు ఎంతటి పరిహాసప్రాప్తమైనదో మనకుందరకు తెలిసియున్నది. మన ఆంధ్రదేశములో వ్యాపారము నిమిత్తమచ్చి జ్వరముతో బాధపడుచుండగా అర్ధరాత్రి శ్రీయుత మనోరంజన్ గుప్తగారిని బంధించిరి. అధికార దుర్వినియోగము నది చాటిచెప్పుచున్నది. చిగురుకు అతడు చేసిన నేర మేదియో కూడ చూచింపవలెన లేరేరి.

సుప్రసిద్ధ నాయకులగు బులుసు సాంబమూర్తి, మద్రాసు ఆస్తిపూర్ణయ్య గార్లపై కూడ 151 ప్రయోగించి నిర్బంధించిరి. నిజముగా వారుచేసిన నేరమేమి? ప్రభుత్వ మేకారణములు చూపినను నిజము మరుగుపడియే యున్నది. వారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మభిలషించు ఆచరణ పటిమగలవారు నగుటయే వారి దోషములు.

ఇంకొకవంక మిరటకుట్ట, లాహోరుకుట్ట, లనికొండరు యువకులపై నేరములు మోపియున్నారు. వారు రష్యానుండి ఆరికాది సహాయములు సంపాదించి భారతదేశములో విప్లవము తెచ్చిపెట్టు నున్నారనిచేత రారోపణము. వారి అభిప్రాయము లెట్టివైనను వారు గౌరవమైన కుటుంబములలోనివారు. విద్యాబులుగలవారే గాని అల్లరియాక కాదుకదా! అట్టిచో వారిని ప్రత్యక్ష యమలోకములైన కైల్లో కుమిలిపొరడని కూలడ్రోయవలసినదేనా! ఇంకను వారిపై నేరములు బుజువుకాలేదు. శిక్ష చెప్పలేదు. అప్పుడే వారిని బైటిలవలె చూపుట నాగరక ప్రభుత్వమునకు లక్షణమా? బండిపోటువాండ్రు, మానీలు చేసినవారికవలెనే వీరికిని భోజన సదుపాయము. ఈ నిర్బంధితులలో విదేశీయులుగూడ గలరు. ఒక నేరమునకుగాను బంధించబడిన వీరిలోకూడ రంగుభేదము ననుసరించి సౌకర్యములు చూపబడుచున్నవి. ఇట్టిదుస్థితిని సహించలేక కొందరు నిరశనవ్రతము బూసిరి. అట్టివారిలో యతీంద్రనాథ్ నేనుగారు ముఖ్యులు. వారు దేశములోని కారాగృహముల నికృష్టతనిర్మాతలించుటకు తీవ్రమైన ప్రాయోపవిష్టాదిక్ స్వీకరించి తమ దేశామునుండి యొక్కక్కణముదీసి యాహుతిజేసి తుదకు ఆత్మార్పణము జేసిరి. ఇది నిరుపమానమైన త్యాగము. ఘోరీయను వారు గూడ ఇట్లే నిరశనవ్రతము స్వీకరించి బర్మాలో ఆత్మార్పణము జేసిరి. ఇంత రాదాంతమైన పియ్యట ప్రభుత్వములో కొంచెమంత కదలికగలిగి శిక్షలమయ ములోచించుట కొక కమిటీని నియమించిరి. ప్రభుత్వముకూడ యతీంద్రుని ప్రశంసించెను. అయితే యిప్పుడెందుల కీ ప్రశంసనము? మొదటనే యీ విశేష మగుపరచిననో యతీంద్రుడు దేశమునకు దక్కువాడు. ప్రభుత్వము ఆ ప్రతిష్ఠ నందకుండెడిది. ఇప్పటికై నను ప్రభుత్వమీ విషయమున ఎంతటి ఔదార్యము చూపునో తోచదు. నిజముగా వారికి భావపరివర్తనమే కలిగిననో యాకమిటీ నియామక మేల? రాజకీయ నిర్బంధితులు పడుచున్న బాములు ప్రభుత్వమున కెరుకలేదా? అందేమి సంస్కరణము లవసరమో తెలియదా? ఇప్పుడు ప్రభుత్వవర్గములోని దేశీయ సభ్యులుగూడ పూర్వము ప్రజా సామాన్యములోని వారే గదా! ఆ సభ్యత్వము చేత మ పూర్వపు ట ను భ వ ము లు విస్మృతికెట్లు రాగలవు? ఈ రాజకీయ నిర్బంధితులవిషయమై కాకసికలో ప్రశ్నంపబడుచున్నది. ఏదో అందిపొందనిజవాబు లీయబడుచున్నవి. ఈ నడుమ మనరాష్ట్రీపు శాసనసభలో బులుసు సాంబమూర్తి, అన్నపూర్ణయ్యగార్లకు సౌకర్యముల గూర్చి ప్రశ్నంపగా లామెంబరుగా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములు నిరుపయోగములు నీరసములుగా నున్నవి. కాన నిజముగా భావపరివర్తనమొకను ప్రభుత్వములో కలుగలేదనియు ఈ కమిటీ విచారణము కండ్లనీరు తుడుచుటక ననియు గుర్తించవలెను.

దేశములో ఈదండనీతిచే రాను రాను ప్రభుత్వముపై విశ్వాసము తొలగుచుండెను. రాజకీయములలో తీవ్రమైన భావములు వెలువడసాగెను. అది గుర్తించియే మహాత్ముని యెంత కోరినను కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల నంగీకరింపక ఆచారావరణమున కనుపై న జవహర్లాలు పండిలని చూచించెను. ఇట్లుబుటలో మహాత్మాజీ ముందకును వేకుట కిష్టపడక కాదు. కానియువకుల యుత్సాహమును చల్లార్చుచుండుటయే ఆయన యభిమతమై యుండును.

ఈ కుట్రకేసులో ప్రభుత్వము వారి రాజనీతి దురూహ్యముగా నున్నది ఏమంటే—వారిమీద మోపబడిన నేరమేమిటి? బోల్షివిజం ఈ దేశములో వ్యాపింపజేయ ప్రయత్నించుచున్నారనికడ—అయితే ఒకవంక అట్టి యుద్ధమునకు పుట్టి

ఈ కుట్రకేసులో ప్రభుత్వము వారి రాజనీతి దురూహ్యముగా నున్నది ఏమంటే—వారిమీద మోపబడిన నేరమేమిటి? బోల్షివిజం ఈ దేశములో వ్యాపింపజేయ ప్రయత్నించుచున్నారనికడ—అయితే ఒకవంక అట్టి యుద్ధమునకు పుట్టి

నిర్మలత, సరళత, సౌందర్యము

ఇవి అన్నియు మా వర్కు-మాపునందు తయారైన ప్రతి వెండివస్తువునందు గాంచనగును. ప్రతివస్తువు చేతితో తయారైనదే. స్వచ్ఛమైన వెండిచే తయారైనది. అందుమీద మా రిజప్టర్లు డైమండ్ బ్రేడ్ మార్కు గల్గియుండును. అదియే దాని నిర్మలత్వమును సూచించును. పనితనము బహు చక్కగా నుండును.

ఎల్లప్పుడు మీ గృహమును మా వెండిసామానులతో నలంకరింపుడు. మీయింటికి నూతనప్రకాశమును, మీకు క్రొత్తవికాశము గలుగును.

మార్కెటునందు దొరుకు యిదేమాదిరి వస్తువులకంటె మాచే తయారైనవర్కబడినవి క్రేష్టమైనవని మీరే కనుగొనెదరు. తూకమునకు తగ్గ పరిమాణములు గల్గియుండును.

సురాజమల్ లల్లుభాయి అండు కో.,

బంగారు, వెండివస్తువులు తయారొనర్చుడివారు,
313, ఎస్టేట్, మద్రాసు.

బొంబాయి,
359 కాలబదేవి, రోడ్డు.

కలకత్తా,
12 లాల్ బజారు ఏధి.

రంగూన్,
134 మొగల్ ఏధి.

తిరుచునాపల్లి,
135 బిగ్ బజారు ఏధి.

నిల్లయిన రహస్యాలలోని సోవియట్ ప్రభుత్వముతో రాజీపడబోవుచున్నారని. ఈ వంక ఈ దేశములో ఈ ముద్దాయిల విషయమున అమానుషముగ ప్రవర్తించు చున్నారు. పరస్పర విరుద్ధములైన యీ చర్యల కర్త మేమేని కలదా? లేకేమి. భారతదేశమందలి యువకుల నడగ గొట్టుటయే దానియంతరార్థము.

అతి పవిత్ర తో ప్రయోగింపబడిన న్యాయశాస్త్రపు నిబంధనలు యాతీరువ అడ్డదిడ్డముగా ప్రయోగించి ఎంతటి వారి నైనను అపమాన పరచుచున్నారు. మన మాతృభూమిలోనే మన దవడలు నొక్కట కుట్టున్నవి. అయినను ప్రభుత్వమునకు తృప్తి కలుగలేదు కాబోలు, “ప్రజా రక్షణ చట్టము” పేర నొక కాసనమును భారతకాసన సభలో బ్రతిపొందించిరి. గోముఖ వ్యాప్తిమునంటి ఈకాసనమును ఆకాసన సభాపతి పటేల్ త్రుంచి వేసెను. సెబాష్ పటేలు మహాశయా, సెబాష్! ఇట్టి ధీరకార్యము నిర్వహించుట మీ సోదరులకు చెల్లినది. మీ దేశసేవ చిరస్మరణీయము. లేనిచో మరెన్ని లాహోరులు మీరటులు బయలుదేరి దేశమును చీకాకు పరచెడివో గదా.

ఇక్కడ మనదేశములో దండనీతి యాతీరున విశ్వేంధ్రులుగా విజృంభించి యున్నది. ఈలోగా ఆంగ్ల దేశములో ఎన్నికలు జరిగి లేబరుపక్షము ప్రభుత్వమునకు వచ్చెను. అంతటితో మనదేశముందు కొందరికి వాకేమా మనకు అండకాగలరని యాశలుగలిగినవి. పైగా ఈపక్షమువారు యాజ్ఞప్రియములతో ప్రవర్తించినచైఖరి. కమ్యూతో నెరపుచున్న రాయబారములు, ఆయుధనిర్ణయమునకు ఆమెరికాలో చేయుచున్న సంప్రదింపులు మనవారికి భ్రమను బలపరచుచున్నవి. లేబరు పక్షము కన్యకృతిపు. లిబరల్ పక్షములకంటెయూదారాశయములు గలదైనను మన సాంఘికము తీర్పుగదా? ఈస్థితిలో పైసాయి ఇర్విక్ ప్రభువు ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లివాడు. ఆయన యిష్టడే తిరిగివచ్చియొక ప్రకటనముచేసెను. ఆ ప్రకటనములో నేడో కలదనియు దానిచే మనిచేదో మహద్భాగ్యము రాగలదనియు కొందరు తలచుచున్నారు. ఆ ప్రకటనములో నేమిన్నది?

1917 ఆగష్టు 20 తేదీ ప్రకటనమున కర్మముభాగ్యతాయంత ప్రభుత్వ మనగా:—అధినివేశ ప్రతిపత్తియేనట. కాండు లేబుల్ సమావేశము జరుపబడునట. ఇదియే ఆ ప్రకటనములో నిసారము. పీనిలో మొదటిదానివలన మనకువచ్చిన విశేష మెమెయో తెలియదు.

1917వ నాటి ప్రకటనకు సంబంధితము చెప్పమని మనముకోరలేదు. దానివారు నేడు వికలార్థము చెప్పినచో అదివారి యాదార్యముకానేరదు. భాగ్యతాయంత ప్రభుత్వమునకు సంపూర్ణ సాత్వంత్ర్యమని యర్థము చెప్పినను మనకు ప్రయోజనకారికాదు. తామియదలచినదానిని నెప్పుడెచ్చెదరో విస్తృతముగారూపింపలేదు. వారీయదలచినదానిని మెట్లుమెట్లుగాకనుముగానిచ్చెదమనుట భాగ్యముకాదు. పారతంత్ర్యపు అనర్థములతో కుసులుచున్న భారతదేశము కాలయాపనము సహించజాలదు. ఇట్టికాలయాపనముచే చిక్కులు కలుగ గలవేగాని రాజప్రతినిధికోరికట్లు ఆంగ్ల భారతదేశములకు సాహృద్యము గూర్చజాలవు. భారతీయుల స్వయంనిర్ణయనాత్రము నిర్లక్ష్యము చేయబడినది. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన హక్కు ఇది. ఇదిలేనంతవరకు మనము ఆంగ్లదాతలను దేబరింపకతప్పదు. జాతికి సహజమైన హక్కులు పొందుటకెంత నైచ్యపడనేల? రెండవది కాండ్ లేబిలు సమావేశము:—పరస్పర సదృశముల నాశించి సరళమైన తీర

న దీనిని సమావేశపరచినచో మంచిదే. సీజర్ చక్రవర్తి భార్య వలె అతిపవిత్రమై యుండవలెనని” మహాత్ముడన్నమాట యీ విషయమున కడకియున్నది. ఇట్టిసద్భావము కలిగియున్నచో సంతసమే, కాన్స్ ప్రభుత్వము తమ దండనీతి విరమింపనంతవరకు అది శంకింపదగినదే.

ఇక నైనను రాజకీయనిర్మలతల విడుదల చేయుదురా మీరట్, లాహోరు, కుట్రకేసులలోని ముద్దాయిల పై కేసు విరమించుకొందురా?

ప్రభుత్వపు హృదయములో నిజమైన పరిణామము కలుగనిచో యారాండ్ లేబిల్ సమావేశము నిరూపయోగము. మనకాలము ధనముపారిండుటకు మాత్ర ముపయోగపడును. అంతియేగాక మనదేశీయులలో కుదుగుకొనుచున్న విశ్వాసము సడలించును. అయినను దాని పరిణామము కాలమే నిరూపింపగలదు.

కాన యిట్టి ప్రకటనముల నమ్ముకొని మనకార్యదీక్షను సడలించుకొనరాదు. నిరంకుశమైన ప్రతిష్ఠ విస్మరింపరాదు. మన పయత్నములు మిగుల పట్టుదలతో సాగించుచునే యుండవలెను. ఏనాటికైనను ఈ పరావలంబనము మనకు గమ్యస్థానమునకు చేర్చజాలదు. అది మనమువాధింపరానిది. మన కాన్స్ వివాదనే మనము నిలిచి ఆ కుంతితమైన దేశభక్తితో మనప్రభుత్వములు సాగింపవలెను. యువకుడైన నాయకుని క్రింద ముందుకాంగ్రెస్కు ఉద్యమము నడువవలసియున్నది. కాన యువకులభార మినుమడించినది.

కాన యువకులందరు మిగులపట్టుదలతో రాబోవు లాహోరు కాంగ్రెసులో పాల్గొని నాయకుల సంప్రదింపుతో సంపూర్ణ సాత్వంత్ర్యమే మనయాదర్యముగా నుండునట్లు తీర్మానించునట్లుచేయుటకు మనము కాంగ్రెసుసభకు సలహా నియమయును.

ఇంకను చర్చింపదగిన విషయములుగలవు అయితే జరుగవలసిన కార్యక్రమమున కడ్డుపడి కాలమును నేను హరింపనలసను. విపులముగా మనఅధ్యక్షులు వివరింపగలరు. ఇంతవరకు కాంతముతో నాయామాటలు వినినందుకు మీకందరకున నందము లర్పించుచున్నాను.

నోటీసు

ప్రొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 40/1929.

అర్జిదారు

పోలిరెడ్డిగారి చిన్న పుల్లారెడ్డి భార్య నాగమ్మ సాక్షి పెద్ద పసపుల తాలూకా జంబులగుడ్డు.

యీ అర్జిదారు తండ్రి ద్రాయిని రిజిస్టరు చేయించి యిచ్చిన పీలు నామాప్రకారం సక్సెస్ ఫర్ సర్టిఫికేటు పెట్టగా మినరికై నా ఆక్షేపణ వున్న తెలుపుకోవలసినదిగా కోర్టువారు 5-11-29 తేదీకి వాయిదా వేశారు.

ఎస్. వి. క్రేష్టమూర్తి రావుగారు,
అర్జిదారు వకీలు.

ఆంధ్ర యువజన మహాసభ

(:o:)

సంపూర్ణ సాత్వంత్ర్యము తీర్మానించెను

శారదాచట్టము సంగీకరించుట

నారిననుగారు ఆంధ్రుల సభివంశించుట

(ప్రత్యేక విశేషం)

బెజవాడ, నవంబర్ 4 :—ఆస్థావ్యోపన్యాసము ముగిసినపిదప యువజనసభలో యీ దిగువతీర్మానము లంగీకరించబడెను. లాలా లజపతిరాయి, జతీంద్రదాసుగార్లు మరణములకు విచారముదెల్పుచు తీర్మానించి జేయుటకుబోయిన సాంబమూర్తి, అన్నపూర్ణయ్యగార్ల సభివంశించినపిదప శారదాచట్టమును బలపరచెడు తీర్మానముపై చర్చప్రారంభమయ్యెను. చర్చ తీవ్రముగ నేయుండెను. చివరకు ఆత్మధికసంఖ్య అనుకూలముగ నున్నందున తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

భారతదేశము యొక్క ఆశయము యెట్టి విదేశ సంపర్కములేని సంపూర్ణ సాత్వంత్ర్యమేయని ప్రకటించు తీర్మానమును మొ. తిరుమలరావుగారు ప్రతిపాదించగ ప్రతికూలత లేకయే అంగీకరించబడెను. ఆస్పృశ్యతను, హటింపరాదని యువకులను హెచ్చరించును. తాంఖానాలు సాపించవలెననియు గోరు తీర్మానము లంగీకరించబడెను.

యువజనోద్ధయము కొనసాగించుటకు ఒక ఉపసంఘము యీ దిగువ సభ్యులతో నేర్పాటు చేయబడెను. రామస్వామి వొదరి, తిరుమలరావు, గోవిందాచారి, బాపిసీడు, చంద్రమాలి, సర్వేశ్వరకాశ్రి, కళా వెంకట్రావు జయంతిపురం జమిందార, మరీకొందరు.

సభను ముగించుచు అధ్యక్షులగు నారిననుగారు కాంతముగ సభ జరిగినందుకు ఆంధ్ర యువకులను అభినందించిరి. పార్లమెంటు సభలో సభ్యులు అప్పుడప్పుడు తీవ్రముగ నాదించుకొని కొట్టుకొనుచుందురు. ఈ విషయమునను నామనవద్ద పాశము నేర్చుకొనవలసి యుండుననిరి. యువకులు బాగుగ పనిజేసి తాను తిరిగి ఆంధ్రదేశమునకు వచ్చుసరికి యొక్క ప్రతిభ చూపవలెననిరి. అధ్యక్షునకు వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

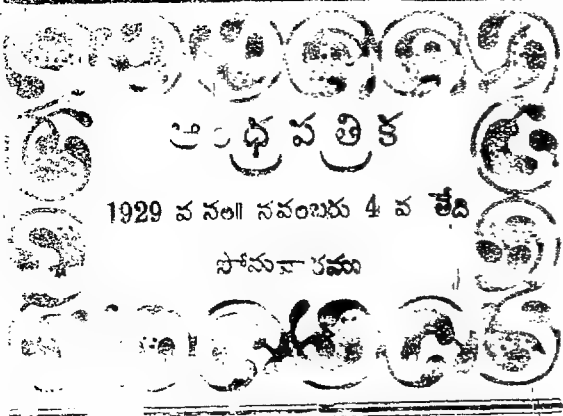
వచ్చేయేడు సభను కాకినాడకు తిరుమలరావుగారు ఆహ్వానించిరి. (తంతి)

అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నది

ఆంధ్ర డైరీ

కొద్దిప్రతులే ముద్రించబడినవి. గాన త్వరపడుడు. కోర్టుసైబు డైరీ 1 కి రు 1-4-0 పాకెట్ సైబు 0-12-0. పోస్టేజి ప్రత్యేకం.

ఆంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, తెనాలి.

1929 వ సం॥ నవంబరు 4 వ తేది

సోమవారము

నాయకుల ప్రకటనము

స్వరాజ్యప్రకటనము గూర్చి ఢిల్లీలో గూడిన నాయకులు జరిపిన యభిప్రాయమును స్థలాంతరమున ప్రచురించితిమి. గాంధీమహాత్ముడు నిరూపించిన మరతులనే, వీరును అంగీకరించిరి. రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయు ననియు, నిర్బంధవిధానమును వదలి సమాధానపద్ధతి నవలంబించి అనుకూలవాతావరణము గలుగజేయవలయు ననియు, జేశాభివృద్ధి గోరెడి రాజకీయసంస్థలకు రాండుటేబిలు సమావేశమునందే దర్శాప్రతినిధ్య మొనగవలెననియు, కాంగ్రెసుసంస్థకు మిగిలినసంస్థల కిష్ట నెక్కుడు ప్రాతినిధ్య మొనగవలయు ననియు, నాయకుల ప్రకటనము గోరెను. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నెపు డొనగవలయునని చర్చించుటకుగాక, హిందూదేశమునకు వలయు అధినివేశస్వాతంత్ర్య విధానమును తయారుజేయుటకే రాండుటేబిలు సమావేశము గూడవలయునని, నాయకుల ప్రకటనము స్పష్టపరచెను. తక్షణ అధినివేశస్వాతంత్ర్యము గావలయునుగాని, ముందెన్నడో దీనిని ప్రసాదించెదమని, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు చెప్పి ప్రయోజనము లేదు. కాలయాపన ఏమాత్రము జరిగినను, దేశము సామ్రాజ్యస్వాతంత్ర్యమును లక్ష్యముగ గైకొనక మానదు.

నూతన రాజ్యాంగ విధానము అమలులోనికి వచ్చులోపల, ప్రజలు నూతనశక మారంభమయ్యెనని గ్రహించునటుల జేయవలయుననియు, అందుకు వలసిన విశాల పరిపాలన పద్ధతుల నవలంబింపవలయు ననియు, నాయకులు గోరిరి. నాయకుల ప్రకటనముపై కాంగ్రెసునాయకు లగు గాంధీమహాత్ముడు, సెటిల్ మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, డాక్టరు అస్సారీ, సరోజినీ దేవి, రంగ స్వామి అయ్యంగారు, మహమ్మదాల్, నేగూప్ర, వెల్లభాయ పటేలు, సర్దార్ సింగు, పట్టాభిసేతారామయ్య, మాళవ్యాగార్లు మున్నగువారును, డాక్టరు బి సెంటు, సర్ సప్రూ, కేల్కారు డాక్టరు మూంజీ, ఆసి, మహమ్మదాబాదు రాజా, బిర్లా, శ్రీనివాస శాస్త్రి, గార్లు మున్నగు ఇతర పక్షముల ప్రముఖులును సంతకముల జేసిరి. సుభాషచంద్ర బోసు, డాక్టరు కిచ్చూగార్లు ప్రకటనము నామోదించి, భిన్నాభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు ఇదమిథి మనుతీర్మానము గావించక బోయినను, నాయకుల ప్రకటనములోని సంగతుల కంగీకారము దెలుపుటచే, సుభాషచంద్ర బోసుగారు వర్కింగు కమిటీ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి. వివిధపక్షములవారును గావించిన ప్రకటనమును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుచో, తీరిన నష్టముల పాలయ్యెదరు.

రాండుటేబిలు సమావేశము గూడుటకు పూర్వము, నాయకుల సమావేశము గోరిన నియమములు చాల మితమయినవి. వీని సంగీకరించుట ఇట్టి అభ్యంతర ముండజాలదు. రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదల విషయమై మితవాదులలోను, కాంగ్రెసు ప్రముఖులలోను గూడ ఏకాభిప్రాయము ప్రబలుచున్నది. జిన్నాగారుగూడ ఇటులనే యభిప్రాయపడుచున్నారు. అధినివేశరాజ్య స్థాపనమే, ప్రస్తుతకర్తవ్య మని, జిన్నాగారు స్పష్టముగ వెల్లడి జేసిరి. రాండుటేబిలు సమావేశము వెన్వంటనే గూడవలయును గాని, ఆలస్యము జరుగ గూడదని గూడనాయకులు నూచించిరి. ఇర్విను ప్రభువుగారును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును, హిందూదేశస్థిని గ్రహించినను, కొందరు కన్సర్వేటివు పక్ష ప్రముఖులును, లిబరలు పక్ష ప్రముఖులును, ఇంకను ప్రాత ప్రపంచమునుండి బయల్పడజాలకున్నారు. లాయడు జార్జిగారి కింకను ఉక్కు చట్టపు ఆధారము మారుట కిష్టము లేదుగాబోలు. లా-ఆర్డరులను వైవముగ పూజించిన రీడింగు ప్రభువుగారు ప్రజా స్వాతంత్ర్యమున కామోదము దెలుపజాలకుండుట వింతనాదు. బర్కెహౌస్ ప్రభువుగారు రింకను ట్రస్టీ సిద్ధాంతమునే పట్టుకొని ప్రాకులాడుచున్నారు. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము మూపుమేరకాలములో హిందూదేశమునకు అభివృద్ధిదనియు, బ్రిటీషు ధర్మకర్తవ్యమును విడనాడ వీలులేదనియు, బర్కెహౌస్ ప్రభువుగారు రెప్పటిపాటనే పాడుచున్నారు.

ఇట్టి నుడువులు భారతీయులలో మరింత నిరుత్సాహము గలిగించుట స్పష్టము. లేబరు ప్రభుత్వమువారు, ఇట్టి నుడువులను నరకుజేయక, ధైర్యము వహించి, కామన్సునభలో హిందూదేశ ప్రశ్న విషయమై ఓడిపోవుట కయినను సంసిద్ధపడుట యవసరము. హిందూదేశమును బుద్ధిపూర్వముగ కోల్పోయిన అపఖ్యాతిని, కన్సర్వేటివు లిబరలు పక్షములకే విడిచిపెట్టుట యవసరము. బర్కెహౌస్ ప్రభువుగారు సైమను కమిషనునుండి రాజీనామా నిచ్చెదరను బెదరింపును పాటింప నవసరములేదు. సైమనుకమిషనునుండి ఎవరు రాజీనామా నిచ్చినను, దాని నెత్తివేసినను, విచారించువా రుండరు. ఈ సమయమున భారతీయులు గాంధీ మహాత్ముడు, మున్నగునాయకులపై విశ్వాస ముంచి, వారు నిరూపించిన మార్గము నవలంబించుట యవసరము. గాంధీ మహాత్మునకు ఎప్పుడు పట్టుదల సూపవలయునో, ఎప్పుడు సమాధానమునకు గడంగవలయునో తెలియును. ప్రజల శక్తిసామర్థ్యములు మహాత్మునకు చక్కగ తెలియును. అందుచే, వారి నాయకత్వమును విడనాడి, భిన్నమార్గము ద్రోశి సాధించగలకార్య మంతగ నుండదు. దేశమునందు సందిగ్ధసమయ మరుదెంచినపుడు నాయకులును ప్రజలును ఏకమార్గమున నడుచుట యవసరము. రాండుటేబిలుసమావేశము అనుకూలమగువిధమున జరిగి, నాయకులకోర్కెలను బ్రిటీషు ప్రభుత్వము మన్నించిన మేలే. లేనియెడల, హిందూదేశాభివృద్ధి మును నిరాకరించిన బాధ్యత ఇంగ్లండుపై నే నిలిచి యుండును. భారతీయు లాపిమ్మట, తమకు తోచిన మార్గము నవలంబించి, స్వాతంత్ర్యము బడయుటకు పూర్ణావకాశ మేర్పడును. ప్రస్తుత సమయమున కాశ్మీరుమహారాజా, మున్నగు సంస్థానాధీశులు

గూడ, రాండుటేబిలు సమావేశమున కామోదమును జూపుచున్నారు. హిందూదేశమునకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము లభించుట, స్వదేశసంస్థానములకును తేమమేయని, వీరు భావిచుచున్నారు. సైమను కమిషనువారికి సంస్థానసమస్యను విచారించుట కధికారము లేకబోయెను. బట్లరుకమిటీ సంస్థానములకును, స్వతంత్ర బ్రిటీషు హిందూదేశమునకు గల సంబంధమును నిర్ణయింపజాలకబోయెను. రాండుటేబిలు సమావేశమునందే, అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నకు సంబంధించిన విషయము లన్నియు పరిష్కారము గావలయును. కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారి నెల 18 వ తేదిన సమావేశ మగుదురని తెలియుచున్నది. నాయకుల ప్రకటనము సీసమావేశ మోమోదించునని నమ్మవచ్చును. ప్రజల కింకను బ్రిటీషు ప్రభుత్వవాదానములపై గల అవిశ్వాసము తొలగలేదని, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘనిర్ణయమువలనను, కొందరునాయకుల ప్రకటనమువలనను వెల్లడియగుచున్నది. ఇట్టి సమయమున, ప్రజల విశ్వాసము చేకూరుమార్గముల నవలంబించుటకు, ఇంగ్లండు సమకట్టవలయును. అందుకు వలసిన కనీస నియమములను, వివిధపక్షనాయకులును తమ ప్రకటనమునందు తెలిపిరి. భావిపరిణామము, బ్రిటీషు దృక్పథముపై నాధారపడియుండును. తుదివరకు ఇంగ్లండు సద్భావముతో మెలగుచో, అనుకూలఫలము గలుగును. లేనియెడల, ఇంగ్లండుకును హిందూదేశమునకును త్రోవలు వేరగుట సహజము.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ

విజ్ఞాపితము ప్రారంభమైన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ కధ్యక్షతవహించి, నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీ నరసింహారావుగారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య సందేశ మొనగిరి. దీనిని పొండుటకు దార్శన్యరహిత అసహాయమార్గమే, శరణ్య మని నుడివిరి. శాసనసభలు స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు నిరుపయోగ మని నిరూపించిరి. రాజప్రతినిధిగారి రిటీవల గావించిన ప్రకటనము సద్భావనహితము గాదని, అధ్యక్షుని సమ్మతము. దీనికి నిజమయిన భారతీయుడు వ్యామోహితుడుగాదని అధ్యక్షులు నుడివిరి. కాని, దేశ నాయకులు కొన్ని నియమములకు లోబడి రాండుటేబిలు సమావేశమున కంగీకారము జూపిరి. గాంగీ, నెహ్రూ మున్నగునాయకుల నజ్ఞానులనిగాని, దూర దృష్టిరహితులనిగాని ఎంచువారు రుండరు. ఎంత బలశాలియైనను, సమాధానమునకును సఖ్యమునకును మార్గములున్నపుడు, వానిని చేపట్టకుండనుండజాలదు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వ ప్రకటనమును నిరాకరించిన బాధ్యతను, హిందూదేశము వహించుటకు మారుగ, నాయకులు చూపిన కరమును చేపట్టని బాధ్యతను ఇంగ్లండుపై నే మోపుట వివేక మగును. ఇట్టిసందిగ్ధసమయమున నాయకుల ఆ దేశముల ననుసరించి నడుచుట, ఆంధ్రులకును తదితరులకును గూడ తాభకర మగును. అనవసరమగు వేగిరపాటును జూపక మహాత్ముని బోలు నాయకులు చూపిన మార్గమున నడచి, ఇష్టకామార్గనిధి బడయుట శ్రేయస్కరమని తోచును. నరసింహారావుగారి యుపన్యాసము, ఉన్నతాశయములను నిరూపించుచు, భావోత్తేజ పూరితమగు భాషతో నిండి,

యువజనహృదయమును ప్రతిఫలించ జేయుచున్నది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు లగు జయంతిపురం జమీందారుగారు, ఉత్సాహమునకు దగిన కార్యదీక్షను చేశము ఎటుల జూపలేకబోయెనో, కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానముల నెటుల నిర్వహించ జాలకబోయెనో, తేటపరచిరి. ప్రభుత్వమువారు ముందుగ దండనీతిని విరమించినగాని, అనుకూలవాతావరణము గలుగదనియు, ప్రభుత్వహృదయము మారినటుల వ్యక్తపడ దనియు, స్వరాజ్యప్రకటనమును నమ్ముకొని కార్యదీక్షను నడలించుకొన రాదనియు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు చెలిపిన సంగతులు చాలముఖ్యమయినవి. భారతీయులు తమ కర్తవ్యమును శ్రద్ధతో నిర్వహించు చుండునంతవరకు, ఇంగ్లండులో నెట్టిమార్పులు జరిగినను భీతి జెందవలసిన యవసరముండదు.

ఆంధ్రమహిళాసభ

నిన్నటిదినము బెజవాడలో గూడిన ఆంధ్రమహిళాసభలో, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలగు తుర్లపాటి రాజరాజేశ్వరమ్మగారు స్త్రీల కర్తవ్యమును బాగుగ తేటపరచిరి. దేశస్వాతంత్ర్యమునకు స్త్రీలు తోడ్పడవలసిన యవసరమును నిరూపించిరి. ప్రాచీనస్త్రీలు పురుషుల కెటుల తోడ్పడిరో వీరు వివరించిరి. శ్రీరాముడు అరణ్యమునకు బోవునపుడు, నీతామహాదేవిగూడ కష్టములకు జంకక వెంటబోయెను. సత్యభామ శ్రీకృష్ణునికి రణరంగమున తోడ్పడెను. ఝాన్సీరాణిచరిత్ర సుప్రసిద్ధమై వెలయుచున్నది. ఆంధ్రస్త్రీలు గాంధీ మహాత్మునికి తోడ్పడిన విధము ప్రశంసాపాత్రము. ఇకముందుగూడ, దేశభక్త్యదయమునకు ఆంధ్రస్త్రీలతోడ్పాటు తప్పక చేకూరునని విశ్వసించ నవకాశముగలదు. శారదాశాసనము స్త్రీలకు జేసిన మహోపకారమును ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలు వివరించి, స్త్రీలోకము తరఫున శారదాగారికి కృతజ్ఞతను సూచించిరి. స్త్రీవిద్యావ్యాప్తియందు, ఆంధ్రదేశము చాల వెనుకబడి యున్నది. ప్రభుత్వవిద్యాలయములలో గణపబడు విద్య యయినను, స్త్రీల కంతగ నుపకరించుటలేదు. నేవకావృత్తికి గాక, స్త్రీవిద్య జ్ఞానార్జనమున కుపయోగపడునదిగ నుండవలయును. స్త్రీల ఆర్థికస్థితి చక్కబడునటుల, వారికి వారసత్వపుహక్కుల నీయవలయుననియు, అందు నిమిత్తము, హిందూ "లా" ను మార్చి నవసరముగల దనియు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షురాలు ఎచ్చరించెను. దేవదాసీచట్టము, కళావంతుల సంఘమునకు జెందిన స్త్రీల కెటుల మేలు జేయగలదో వివరించి, ఈ సంఘమునకు యామినీపూర్ణతిలకమ్మగారు సలుపుచున్న సేవను, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షురాలు ప్రశంసించెను. స్త్రీలయభ్యుదయము నిమిత్తమై యావచ్చక్కిని భారబోయుచున్న డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారి యధ్యక్షతక్రింద, ఆంధ్రమహిళాసభ జయప్రదముగ జరిగి, స్త్రీసముద్ధరణమునకు తోడ్పడు నని నమ్మెదము. అధ్యక్షురాలి ప్రసంగము, స్త్రీస్వాతంత్ర్య భావభరితమై యుప్పుచున్నది.

విశ్వవిద్యాలయ సమావేశము

విశ్వవిద్యాలయసమావేశమువార, వివిధవిశ్వవిద్యాలయములును ఒండ్రుల డిగ్రీల నంగీకరింపవలెనని తీర్మానించుట సమంజసముగ నున్నది. కొన్ని విశ్వవిద్యాలయము లీవిషయమున లేనిపోని చిక్కుల బెట్టుచున్నవి. ఈచిక్కు లింతటితో దీరునని నమ్మెదము. ఐ. యం. ఎస్. పోటీపేటలను హిందూదేశమునందే జరుపవలె ననియు, హిందూదేశమునందలి వైద్యపరీక్షార్హతల నంగీకరింపవలయుననియు, మరియొకతీర్మానము గావింపబడెను. ఈమధ్య హిందూదేశ విశ్వవిద్యాలయము లిచ్చు డిగ్రీలను, బ్రిటీషుబోర్డువారి రామోదించవలెనను నియమ మేర్పడెను. ఇట్టినియమము, విశ్వవిద్యాలయ గౌరవమునకు భంగకరముగ నున్నది. దీని నెంతత్వరలో దీసివైచిన నంత లాభకరము. కాశీ విశ్వవిద్యాలయమునకు జెందిన ప్రొఫెసరు ధ్రువగారు, ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయవిధానము దేశమున కుపకరించుట లేదనియు, గుమాస్తాలను తయారుజేయుటకుమాత్రమిది పనికివచ్చుచున్న దనియు, ప్రకృతిశాస్త్రము సరియైనదిని బోధింపబడుట లేదనియు, పారిశ్రామికవిద్య కర్హస్థానము లేకున్నదనియు, దేశభాషలలో విద్య గణపినగాని ప్రయోజనము లేదనియు, తేటపరచిరి. హిందూదేశచరిత్రను విద్యార్థుల కుత్సాహము గలుగురితిని బోధింప నవసరముగలదు. విద్యా విధానము విషయమై, విశ్వవిద్యాలయమువారి రెక్కడు బాగుగ చర్చించి, అనుకూలతీర్మానము గావించిన బాగుండెడిది. సభాతమున, దీనిని గూర్చి కొలదిగ ముచ్చటించుట తటస్థించెను. అందుచే నీసమావేశమువలన చేకూరవలసిన లాభము చేకూరలేదని, తలంపవచ్చును.

జెంగుళూరు సబ్బుఫ్యాక్టరీ

దేశీయపరిశ్రమల నుద్ధరింపవలసిన యవసరమును గుర్తించెడి యీనమయమున, మైసూరు ప్రభుత్వము వారు సబ్బుపరిశ్రమనుజయప్రదముగ నిర్వహించుట, సంతోషకారణ మగుచున్నది. జెంగుళూరునందు స్థాపింపబడిన మైసూరు ప్రభుత్వపు సబ్బు ఫ్యాక్టరీ వారు, తయారు జేయుచున్న మైసూరు చందనపు సబ్బులు విదేశములనుండి వచ్చు సబ్బులతో అన్ని విధముల తులదూగు చున్నవి. నాణ్యమగు సబ్బులను తయారు జేయుటయే, ప్రభుత్వమువారి సంకల్పము. 1918 సంవత్సరమున, నీ ఫ్యాక్టరీ స్థాపింపబడెను. పది సంవత్సరములలో ప్రభుత్వపు పెట్టుబడి వడ్డితో గూడ సమకూరెను. 1929 సంవత్సరపు జూను ముప్పదవ తేది వరకు 380770 రూపాయల మొత్తపు లాభము చేకూరెను. 113197 రూపాయల నికరలాభము చేకూరెను. ఈ ఫ్యాక్టరీ మూలమున, ఇతరులుగూడ సబ్బు పరిశ్రమయందు శ్రద్ధ వహింపబడు తటస్థించుచున్నది. ప్రజల ప్రయత్నములు సఫలము గాంచుచో, మైసూరు ప్రభుత్వము వారు ఈ ఫ్యాక్టరీని ప్రజలవరము గావింప నిశ్చయించిరి. చందనము, లావెండరు, కార్బాలిక్, బ్రిలియంటయిను, మున్నగు సబ్బులు తయారగునని త్వరితగతి వ్యాప్తి జెందుచున్నది. స్వదేశ సంస్థానములు తలపెట్టుచో, దేశీయ పరిశ్రమ లభివృద్ధి గాంచుట కెట్టి యవకాశము గలదో, దీనిమూలమున గ్రహించుచు. జెంగుళూరు సబ్బు ఫ్యాక్టరీకి, భారతదేశమంతయు తగినప్రోత్సాహ మొసగుగాక యని కోరెదము.

మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలు : లేబరుపక్ష విజయము

ఇంగ్లండులో జరుగుచున్న మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలలో, లేబరుపక్షమువారి రఖండవిజయము గాంచుచున్నారు. కన్సర్వేటివుపక్షమువారు తీవ్రవాదజయము బడయుచున్నారు. దీనినిబట్టి లేబరుపక్షముపట్ల బ్రిటీషుప్రజల కెట్టివిశ్వాసము గలదో గోచరించును. ఏకారణముచే నయినను లేబరుప్రభుత్వము పార్లమెంటుసభలో నోడిపోవుట తటస్థించినను, ఈ మారు జరుగు ఎన్నికలలో సద్భుతవిజయము బడయకమానదు. అప్పుడు కన్సర్వేటివు, లిబరలుపక్షములవారి యనుగ్రహముపై నాధారపడవలసిన అవసరము వీరికి దప్పిపోవును. లేబరు ప్రభుత్వమువారు రుష్యాతో సంధిజేసికొన యత్నించుటయు, హైందవసమస్యను పరిష్కరింప నెంచుటయు, కన్సర్వేటివులకు కష్టముగ నుండుట వింతగాదు. అయినను బ్రిటీషు ప్రజాభిప్రాయము లేబరుపక్షవైఖరి నామోదించుటచే, ప్రతిపక్షులయెత్తు లీమారు సాగవని నమ్మవచ్చును.

డిల్లీ మ్యూనిసిపలు సంఘము : గాంధీమహాత్ముడు

డిల్లీ మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు గాంధీమహాత్మునకు స్వాగతప్రమును సమర్పించి, తమధర్మమును నెరవేర్చిరి. ఇంతకుపూర్వము దేశనాయకుల నెవరిని ఈ సంఘమువారు గౌరవించియుండలేదు. ఇట్టి గౌరవమున కిదియే మొదటిపర్యాయ మగుటయు, నాయకాగ్రగణ్యులగు గాంధీ మహాత్ముని గౌరవించుటయు, ఎన్నదగిన విషయములు. గాంధీ మహాత్ముడు స్వాగతప్రమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, మ్యూనిసిపలు సంఘపు విధులను చక్కగ బోధించెను. హిందూదేశ ప్రధానపట్టణ పురపాలకసంఘము, ఇతర సంఘములకు మార్గము జూపు స్థితిలో నుండవలయును. పారిశుధ్యము విషయమై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహింపవలయును. అట్టితరీ, మహాత్మునిబోలు నాయకుల ధన్యవాదముల కీసంఘము అర్హత గాంచగలదు.

అబ్దుల్ రహీంగారి యభిప్రాయము

హిందూదేశమునకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యమిచ్చుట యొకఘనకార్య మని, మితవాదు లయినను భావించుటలేదు. అందుచే, దీని నొకమహాత్కార్య మని ఎంచి, లేనిపోని యజ్ఞంకుల గల్పింప నెంచు బ్రిటీషు ప్రముఖులు సర్ అబ్దుల్ రహీంగారి యభిప్రాయమును గమనించుట యుక్తము. అబ్దుల్ రహీంగారు అతివాదులుగారు. హిందూదేశమునకు దక్షిణాఫ్రికామున్నగు పలసరాజ్యములతో సమానస్థానము నిచ్చుట, గొప్ప విషయము గాదని, రహీంగారు నుడివీరి. ఇట్టి మితమగుకోర్కెను గూడ ఇంగ్లండు నకాలమున సభలవరుపనిచో, భారతదేశములో నేపక్షమువారును సంతృప్తి గాంచబోరు.

క్రొత్త యుద్ధనౌక

యుద్ధనౌకలను తగ్గింపవలయునని కోరుచున్న సమయమున, ఫ్రెంచివారు క్రొత్తయుద్ధనౌకను తయారుజేసిరిని తెలియుచున్నది. ఇయ్యది మామూలు నౌకలకన్న త్వరితముగ ప్రయాణము సలుపుటయగాక, సముద్రములో మునిగి గూడ ప్రయాణము సలుపగలదని తెలియుచున్నది. జలాంతర్గాములే యుద్ధనౌకలముగ నుండ, సముద్రములోపల ప్రయాణము సలుపగల యుద్ధనౌకలుబయలుదేరుట ఎంత యుపాయకరమో యూహింపవచ్చును. జలాంతర్గాములను రద్దుజేయింపవలెనని, బ్రిటీషు లయొరికా ప్రభుత్వములవారు, క్రొత్తరకపు యుద్ధనౌకల నొనవర కంగీకరింతురో ముందుగాని తెలియదు.

భారత జాతీయనాయకుల ప్రకటనము

“ఉత్తమరాజ్య నిర్వాహకతంత్ర పరిజ్ఞానమును చాటుచున్నది”

మహానాయకుల సంతకములు

భారతశాసనసభాధ్యక్షుని కార్యస్థుటనా చాతుర్యసంపత్తి

సుభాష్, కిషోరాగారలు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యాశయమును ప్రకటించుట

(ప్రీప్రెస్ తంత్రాంతరం.)

ధీర్, నవంబరు 2:—భారతరాజకీయ నాయకుల ప్రకటనయొక్క చివరకు తయారు చేయబడిన నియమింపబడిన మహాత్మాగాంధీ, సర్ జేజుబాబూర్ సప్రూ, పండిత జనరూప్, నైహూగారు చిత్తులను తయారుచేసి నాయకుల సభ యెదుట నుండిరి. సభవారు ఆ చిత్తులను చర్చించి పండిత జనరూప్, సప్రూగారు ముసాయిదాలను త్రోసివేసి గాంధీయి హామీని ముసాయిదాను చర్చకు ప్రాతిపదికగా సంగీకరించిరి. సప్రూగారి ముసాయిదాలో నిమిడియున్న రాజకీయ నిర్బంధముల తుహపణను, అధినివేత ప్రతిపత్తిని, సభవారు గాంధీయి హామీని ముసాయిదాలో చేర్చిరి. కావున ప్రస్తుతము సంతకము చేయబడిన ప్రకటన సప్రూ గాంధీగారు యభిప్రాయముల సమన్వయము. రాజకీయ ఖైదీలును, విచారణలోనున్న ఖైదీలును, కూనినెరములు మోపబడినవారితో సహా విడుదల చేయబడవలెననియు, కలకత్తా కాంగ్రెస్ వారి గడువును యిక కొన్నాళ్లు విస్తరింప జేయవలసినదని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెస్ మహాసభకు దరఖాస్తు పెట్టుకొనవలెననియు జనరూప్ గారి చిత్తులో నుండెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునందు తనకు సమ్మతము గలదని వాచుచు నైజామాగారు నైహూగారు తమ ప్రకటనను సాధారము చేసికొనిరి. సభవారు జనరూప్ గారి ప్రకటనను త్రోసివేసి గాంధీసప్రూల ప్రకటనములకు సమన్వయము చేసి యొక ప్రకటనను తయారుచేసిరి. రాజప్రతినిధి యొక్క సద్భావమునకును, భారతీయులను కాంతపరుచుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు చేసిన ప్రయత్నమునకు సంతకమును జెల్పించుచు, కొన్నివరకు లంగీకరింపబడినచో భారత రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందు పాలుగొనుటకు సంసిద్ధులమై యున్నామని ఈ ప్రకటన తెలియబరచుచున్నది. (అ. ప్రె.)

నాయకుల ప్రకటనము

ప్రపంచ జాతులలో నికముందు భారతదేశ మలంకరించవలసిన స్థానమునుగూర్చి రాజప్రతినిధి గావించిన ప్రకటనమును ఈ క్రింది సంతకములుచేసిన మేము మిక్కిలి బాగ్గుతగా చదివి నాము. ఈ ప్రకటనలో నిమిడియున్న సద్భావమును రాజప్రతినిధి భారతదేశమునకు గావించిన సేవయు, మేము బాగుగా గ్రహించుచున్నాము. భారతీయులను కాంతపిత్తులనుగా జేయుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి చిచ్చించుచున్నారని గూడ మేము గ్రహించుము. భారతదేశమునకు తగిన అధినివేత రాజ్యాంగమును నిర్మించుటకు ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు చేయు ప్రయత్నములకు మేమును సాయముచేయు గలుగుదుమని యాశించుచున్నాము. కాని భారతీయులకు విశ్వాసము గలిగించుటకు చేతములోని ముఖ్యరాజకీయ పార్టీల సాయమును బొందుటకు కొన్ని పనులు చేయబడవలెననియు, కొన్ని అస్పష్టములగు విషయములు స్పష్టముగా నిర్వచింపబడవలెననియు, మేము తలచుచున్నాము. ప్రకటనలో నూచింపబడిన సమావేశము జయప్రసంగా జరుగవలసినచో నీ క్రింది వరకు లంగీకరింపబడుట యవసరమని మేము తలచుచున్నాము. (1) దేశములో కాంతమును రాజకీయ వాతావరణ మేర్పరచుటకై సమాధానపద్ధతిని ప్రభుత్వమువారి రవలంబించవలెను (2) రాజకీయ నిర్బంధితులను తమింది విడుదల చేయవలెను. (3) దేశాభివృద్ధిని కోరు రాజకీయ ప్రతిస్థాపనలకు సభలో సరసముగా ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. ఈ రాజకీయ పార్టీలన్నిటికీ సు ఆగ్రహమును నిహించిన కాంగ్రెస్ మహాసభకు హెచ్చు ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. అధినివేత ప్రతిపత్తినిగూర్చి పరించుచు ఆంగ్ల ప్రభుత్వ పక్షమున రాజప్రతినిధి చేప్పిన గట్టి విషయమై కొందరు కొన్ని సంగతములను జెల్పించిరి. నను అధినివేత ప్రతిపత్తి స్థాపింపబడవలెననియు రాండు పేజీల సమావేశము జరుగదనియు, భారతదేశమునకు తగిన రాజ్యాంగమును నిర్మించుటకై సభ సమావేశ మగుననియు ము తెలియచున్నది. రాజప్రతినిధిచేసిన మహా ప్రకటన

యందలి యర్థమునకు సారబాటుగా వ్యాఖ్యానము చేయలేదనియు, సరిగానే వ్యాఖ్యానము చేసితిమనియు మే మూహించుచున్నాము. భావిభారతరాజ్యాంగము స్థాపింపబడువరకు దేశ పరిపాలనను, పూర్వముకన్న ఉదారముగానడుపబడవలెననియు, భారత ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకవ్యవస్థ యొక్కయు, శాసనసభయొక్కయు సంబంధములు ముందు జరుగబోవు సభయొక్క అత్యుములకు సరిపోవునట్లు చూడవలె ననియు, రాజ్యాంగపద్ధతులకు ఆచారములకును హెచ్చు ప్రాముఖ్య మొసంగబడవలెననియు మేము తలచుచున్నాము. ఈరోజునుండియే భారత దేశమునం నొకనూతనయుగ మారంభమైన దనియు, ముందు అమలులో పెట్టబడబోవు రాజ్యాంగవిధానము ఈ శుభోదయము యొక్క ప్రతిబింబమే యనియు నమ్మకము ప్రజలకు గల్గునట్లు చేయుటయత్నవసరమని మేము తలచుచున్నాము. సభ జయప్రదముగా జరుగవలసినచో, సాధ్యమైనంత వ్యయ సమావేశపరచబడవలెనని తలచుచున్నాము.

- గాంధీ
- పండిత మోతీలాల్
- మదరాసులోని మూలవ్యాస
- 75 తేజహదూర్ సప్రూ
- అనిబెనంటు
- యమ్. ప. అన్నాదే
- సరోజినీనాయుడు
- బి. యస్. మూంజీ
- ప. రంగస్వామి అయ్యంగారు
- పెర్రావనీ
- సేనుగుప్తా
- అసి
- బి. సి. రాయ్
- వల్లభభాయి పటేల్
- నయ్యద్ మహమ్మద్
- జగత్ నారాయణలాల్
- ఖలీఖల్ జమాను
- సార్వాల సింగు
- రకూర్ దాసు
- జి. ప. నలేశను
- షు అబ్ ఖురాషీ
- భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య
- శ్రీనివాసశాస్త్రి
- మహమ్మదాబాదు మహారాజా,
- లాలా ధునిచందు,
- బీర్లా,
- మహమ్మదాల్,
- పండిత నేకీరాంశర్మ.

* * * *

(ప్రీప్రెస్ తంత్రాంతరం.)

ధీర్, నవంబరు 2:—పార్టీ నాయకులందరును సంతకముచేసి ప్రకటించిన ప్రత్యేక ఉత్తమరాజ తంత్రపరిజ్ఞానమును ప్రకటించుచున్నదని యాశించుచున్నాము. కాంగ్రెస్ మతమునకు శింధిని కొందరువ్యక్తులు రాజప్రతినిధి ప్రకటనవలన లాభమేమియు లేదని తలచిరి. కాని మితవాదులు, యితరపార్టీలు యింకొకవిధముగా తలచిరి. లేబరు ప్రభుత్వము యొక్కయు, ఇర్విక్ ప్రభువుయొక్కయు సద్భావమును ప్రకటన స్పష్టముచేయుచున్నదనియు, ఈ సద్భావము సంగీకరించి ప్రకటనలో వాగ్దాన

ముచేయబడిన వానిని సఫలపరుచుటకు భారతీయులు తోడ్పడవలెనని వాడుతలచిరి.

ప్రకటనను నిష్పక్షపాతముగా విచారింపవలసినదనియు పార్టీ భేదము పెట్టుకొనరాదనియు, ప్రకటన సద్భావప్రకారముగా కాదాయవిషయమును కఠినముగా పరిశీలించవలెననియు శ్రీ గాంధీయహాత్మా, పటేలు, పండితమోతీలాల్, సర్ సప్రూ, సభవారిని హెచ్చరించిరి. సభ జయప్రదముగా జరుగవలసినచో కొన్ని వరకు లంగీకరింపబడవలెనని యందరును ఒప్పుకొనిరి. ఎంతసద్భావమున్నను కాంతరాజకీయ వాతావరణము లేనిది నిష్పక్షపాత వాడుతలచిరి. దీనిఫలితము ముఖ్యవిషయములందు వికృతము మదిరెను. ప్రకటనయొక్క భావపార్శ్వమియు లేకుండ బహుబాగ్గుతగా నుండెను. రాజప్రతినిధి ప్రకటన నదియంగీకరించుటలేదు. నిరాకరించుటయులేదు. ప్రకటనయొక్క సద్భావమును గమనించుచు సభ జయప్రదముగా జరుగుటకు కొన్నివరకులనుమిత్ర మదికోరుచున్నది. వరకు లంగీకరింపబడినచో సంతకములుచేసిన నాయకులు రాండు పేజీల సమావేశములో పాల్గొందురు. లేనిచో బాల్గానరు లేబరు ప్రభుత్వమువారును, ఇర్విక్ గారును, యీ సరసమును కొర్రెల సంగీకరింతురని యందరును, తలచుచున్నారు. పార్టీ నాయకులలో స్వక్రమైన సరసత్వము, ప్రశంసనీయుము. ఒకరినొకరు గమనించి లొంగుటకూడ ప్రశంసనీయుము ఇంతవరకు కిచూసుభావోనుగారలు సంతకములను నిరాకరించిరి. కాన ఈన్నతముగు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాశయమును వారుకోరిరి.

పటేల్ గారి శ్రమ

సభ యంతరాయప్రదముగా జరుగుటకు భారతశాసన సభాధ్యక్షుని రాయబారము, శ్రమయే కారణమని యందరును ప్రశంసించు చున్నారు. రాజప్రతినిధి రాకముందే పటేల్ గారు వెళ్లవలసియుండెను. కాని వెళ్లేదు. రాజప్రతినిధి డిల్లీ వచ్చి మొదట పటేలుగారి సేవాడగోరెను. రాజప్రతినిధిని సందర్శించి పటేలుగారు నునిశితముగు విషయమును గూర్చి ముచ్చటించుటకు మహాత్మునివద్ద కేగెను. మీరటునుండి వచ్చిన తరువాత రాజప్రతినిధి ప్రకటనమును నాయకులు సంపూర్ణముగా సంగీకరించుండను, పూర్తిగా త్రోసివేయవలెనని పటేల్ గారు విశ్వప్రయత్నములను చేసిరి. శాసన సభాధ్యక్షుడు రాజకీయములకీ తమని తలపబడుట నాయకుల ప్రకటనలలో సంతకముచేయలేదు. కానిసభయైన తరువాత పటేలుగారు చేసిన విందులో వారి రాయబారముసంగతి, వారుచేసిన శ్రమ, నాయకులకు చుట్టరిగుట, యిత్యాదివిషయములు నాయకులచే ప్రశంసించబడెను. తనయభిప్రాయమును చెప్పి పటేలుగారు నిరాకరించిగాని, నాయకుల నభినందించునప్పుడును, నాయకులచే నభినందింపబడినప్పుడును వారికి గలిగిన యానందము వారిముఖపద్మముపైని బాగుగా వ్యక్తమయ్యెను.

వర్షపాతము

మదరాసులో అమిత వర్షము
 పూనా నవంబరు 4—మదరాసుదక్షిణభాగమునసానూ న్యముగను అస్సాము మెసూరు, ఉత్తర మదరాసు జిల్లాలయందు కొద్దిగను వర్షము పడెను.
 కొలత:—పొర్టుబ్లెరు 1 అం, నాగపల్లు 0, మదరాసు 1 1/2 అం, కడలూరు, 1, పంబంజీ, కొయంబతూరు, వెల్లూరు, నెల్లూరు, బెంగళూరు 1/2 అం.
 నూచన:—రీరి గిగుంటలో కొరమాండలు సముద్ర తీరమున ప్రబలముగ వర్షించును. (అ. ప్రె.)
 నిన్న రాత్రినుండి సేడు సాయంకాలమువరకు మదరాసు నగరమాన వర్షము నిల్చి కురియుచున్నది. గాలి హఠా విపరీతముగ నున్నది.

కర్నూలు డి॥ ము॥ కొర్టులో

S. C. 336/1929.
 వాది:—గడ్డము మద్దయ్య
 ప్రతివాది:—నెలగుండ్ల కాశింసాబు వగైరాలు
 యీనెంబరులోని వాది ప్రతివాదులనుండి రు 97-15-8 రాబట్టుకొనుటకు దావాదారులు వేసివుంటున్నాడు యీనెంబరులోని 1 ప్రతివాది అయిన మద్దికెరగ్రామం కాపురస్తుడగు నెల్లూండ్ల కాశింసాబుకు సమకా ముట్టలేదు అనికీ పునహాసున్ వాయితా 9-11-29 లేదినాటికి వాయిదా వేయబడివున్నది. ఆతేదీన చేయువారు పై కేదిన కర్నూలు డిస్ట్రిక్టు మనసపు కొర్టులో ఆతేదీనా జేయవచ్చును.
 ప. మాధవచారి
 2-11-29 వాది అడ్డగింపు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విషయ నిర్ణయ సంఘము

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానముపై విషయ నిర్ణయభలో చర్చ

అత్యధికసంఖ్యాకులచే నామోదించబడుట

ఆర్థులు మాత్రమే ప్రతిపాదులు

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరివారిచే)

జెబవాడ, నవంబరు 2:—“సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారత జాతీయముగ ప్రకటించుటకు, ఇంక నొక వత్సరము కాలము ఓపిక పట్టగూడదా!” అని నడుపుచు, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ, విషయనిర్ణయసభలో, గతరాత్రి కాంగ్రెసు శాసనభ్యుప పక్షపు డిప్యూటీ నాయకు లగు కె. కోటిరెడ్డి గారు, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యతీర్మానము నెదిర్చిరి. కోటిరెడ్డి గారును, వారిపైరు ఉన్న పట్టివారాయగారును ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు బలముగ వాదించిరి. కాని సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునకు బలముగ ననుకూలముగ నున్న సభవారివాదన లెక్కువ మార్పు గలిగింపజాలక పోయెను.

విషయనిర్ణయసభ గత రాత్రి 8 X 30 నిల లకు దుర్గా విలాసునందు రాష్ట్రీయసంఘాధ్యక్షు లగు దేశ్మంద్రక కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశ మయ్యెను. సభాధ్యక్షము, సభ్యులలో క్రిక్కిరిసి యుండెను. సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమైన వెంటనే, మొట్టమొదట ఈ క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను.

దివంగతు లగు దేశ్మంద్రులు

“లాల్ లజపతిరాయి, తెలిదేవర వాసుదేవరావు, శనక పల్లి రామస్వామియ్య, భక్తవత్సలునాయుడు కాశీనాథ్ అకాలవరణమునకు యీ సభవారు చింతిల్లుచు వారి కుటుంబములకు ఈ సభవారు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.”

(2) ప్రాయోపపేత నిష్ఠాగర్హస్థుల ఆహారనిరసన ప్రతిమూని జెయిలునం దాత్మార్థమొనర్చిన జీతేంద్రనాథదాసు, విజయపాంగిల త్యాగధైర్యదీక్షుల నీ సభవారు ప్రశంసించుచు వారి ఆత్మకాంతికి భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము

“మొసలికంటి తిరుమలరావుగా రీ క్రింది తీర్మానమును ముపాదించిరి.”

“లాహోరు కాంగ్రెసులో కాంగ్రెసు నిబంధనల యొక్క ప్రభుత్వములోని స్వరాజ్యపదము, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముని నిర్వచించవలసినదిగా యీ సభవారు కాంగ్రెసుకు శిఫార్సు చేయుచున్నారు.”

తిరుమలరావుగారు ప్రతిపాదనను గావించుచు, దాని యర్థదలి గుణానుగుణ్యార్థి నిర్వచించవలసిన అవసర మిదివరకే చాలకాలముక్రింద దాటిపోయెననియు, 5, 6 సం వత్సరములుగా రాష్ట్రీయమహాసభవారి డిట్టి తీర్మానమును గావించుచున్నారనియు, నుడివిరి. మదరాసునందు జరిగిన జాతీయమహాసభకూడ “సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే భారతజాతీయ మహాసభ యాదర్శ మని తీర్మానించెను. కలకత్తానందు జరిగిన జాతీయ మహాసభయందే కాంగ్రెసుయొక్క ప్రభుత్వమునందొదిట్టి సవరణ గావించబడియుండెడిది. నెహ్రూనివేదిక నామోదించుటకుగాను ప్రభుత్వమువారి కొక్కవత్సరము గడువొసగవలెననియు, ఈలోగా ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపనియెడల తానుకూడ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాది నయ్యెదనని గాంధీమహాత్ము డెంతయో కోడుటచే, అధినివేతనములతో రాజీగా, స్వాతంత్ర్యవాదుల పుడా ప్రతిపాదన సంగీకరించినయె, ఇప్పుడాగడుపు ముగియవచ్చుచున్నదనియు, గడువులోపుగ అధినివేతప్రతి భారతదేశమునకు లభించు ఆ తేడుగనుక రాజీవు జాతీయమహాసభలో అధినివేతవాదు లీ ప్రతిపాదన కంగీకరించి, ఏకగ్రీవముగ భారత జాతీయ మహాసభాదర్శమును, సంపూర్ణస్వపరిపాలన ప్రకటించుట న్యాయమనియు నుడివిరి.

రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటన నూతనపరిశీతుల గల్పించెనని కొందరు భావించుచున్నట్లు గనిపించుచున్నది. కాని, జాతీయమహాసభ సంబంధించినంతవర కట్టి నూతనపరిశీతు లెవరియును గనిపింపవు. రాజప్రతినిధి రొండు లేచిలసమావేశము గావించబడునని ప్రకటించబడినంతనే స్వయంనిర్ణయసిద్ధాంత విచ్చెనని కొందరు భావించుట కేవలము పొరపాటు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి వత్సరము సమావేశములో పరనిర్ణయముతప్ప

స్వయంనిర్ణయసిద్ధాంత మెప్పుడును గనుపింపదు. వెంటనే అధినివేతప్రతి తీర్మానముగదనుని రాజప్రతినిధి ప్రకటనయందెచ్చుటను లేదు. కాలక్రమే, కాలము పరిపక్వమైనపిదప అధినివేతప్రతి తీర్మానముగదనుని అతడు ప్రకటించెను. ఇది ప్రాతపాటయేగాని కొత్త ఎద్దియునులేదు. ఈ మాటలతో తృప్తిపడు వారి వ్యక్తిత్వప్రాముఖ్యతలున్నను జాతీయ మహాసభ యొక్క కర్తవ్యమునాత్రము స్పష్టము. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును తమయాశయముగ ప్రకటించి దాని సాధింప బ్రయత్నింపవలెను. అని తిరుమలరావుగారు నుడివిరి.

టి. విశ్వనాథంగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

చర్చను నిలుపుటకు సవరణ

రెవ్యూప్రకడ మండేశ్వర శర్మగారు తీర్మానముపై చర్చను జాతీయ మహాసభ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు, రాజప్రతినిధి ప్రకటనపై గావించిన నిర్ణయము దెలియువరకు నిలపి యుంపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. రాజప్రతినిధి ప్రకటనచే, రాజకీయములందు నూతన పరిస్థితు లేర్పడెననియు, అందుచే, జాతీయ మహాసభ కార్య నిర్వాహకవర్గము వారి నిర్ణయము గూడ దెలిసినయెడల, సభవారి విషయము నెక్కువ కులభముగ నిర్ణయించుటకు అవకాశము గలుగునని నుడివిరి.

చర్చను నిలుపవలెనను సవరణను వోటునకు తెట్టగా విగి పోయెను.

మరియొక ప్రతిపాదన

ఎస్. బ్రహ్మాదేవ శాస్త్రిగారు. “లాహోరు జాతీయ మహాసభవారు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రకటించవలెను” అని శిఫార్సుచేయుచు, నొక సవరణ ముపాదించిరి.

అది ప్రత్యేకముగ మరియొక ప్రతిపాదనమునేగాని, మొదటి ప్రతిపాదనకు సవరణ గాజాలదని నుడువుచు, అధ్యక్షుల సవరణ కనుమతిని నిరాకరించిరి.

రిత్త తీర్మానములు గావించుటకు

ఉన్న పట్టివారాయగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును, జాతీయాదర్శముగ నిర్వచించవలెననియు, వెంటనే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించవలెననియు, కాగితములపై తీర్మానములు గావించుట కులభమేననియు, కాని అట్టి తీర్మానముల గావించుటలోగల సంపూర్ణముగ బాధ్యతలను, ఆర్థమును గుర్తించుకొండ గావించుట యుచితము గాదనియు నుడివిరి. దేశములో గల వ్యవహారముల చూచితో విచించినయెడల అల్పబాహుళ్యా ఇట్టితీర్మానములు వ్రాసి పారవేయుటలో ఏమీ అర్థమున్నట్లు తనకు తోచుటలేదు. పల్లెటూళ్లలోను, పట్టణములలోను నివసించుచున్న ప్రజలలో ఎంతయందో, ఇంకా స్వరాజ్యమంటే ఏమిటో దెలియదు. విద్యార్థులైన వారిలోకూడ స్వరాజ్యము మాకక్కరలేదనే వారు కొందరు గలరు. ఇట్టిస్థితిలో స్వరాజ్యమునగా తెలిసి, దానిని వాంఛించు వారిసంఖ్యయును వాంఛించినను అందు కవసరముగ త్యాగము నర్చుటకు సిద్ధముగనున్న వారిసంఖ్యయు అత్యల్పము. వేయింటికి ఒకరైన నుండురనుకొనను. ఇటువంటిస్థితిలో, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము వాదర్శముగ నిర్ణయించవలసినదని తీర్మానముచేసి చక్కాబోవుట న్యాయమా? ఇట్టితీర్మానము చేయుటకు, దేశములో ఎంతయో ప్రబోధ మొనర్చవలసియున్నది. ప్రజల నందుకు సిద్ధపరుచు వలసియున్నది. ఇదివరకు మనమెట్టి తీర్మానములు గావించితిమి. వానినెంతవర కమలులో పెట్టగలిగితిమి? ఎంతవరకు పనిచేసితిమి? మనలోతగినంత కార్యదీక్షకలదా? అనువిషయములను జాగ్రత్తగా నాలించుకొని, స్వకక్షినిగర్తించి తీర్మానము లొనర్చవలెను. నిజంగా, మనదేశము స్వరాజ్యము సంపాదించవలెనంటే, ఎంతయో త్యాగమునకు, హింసల నుభవించుటకు సిద్ధపడియుండవలెను. ప్రస్తుతస్వపరిపాలన జూచినయెడల అట్టి సిగ్గుతులించున రా లేదని తోచుచున్నది. అందుచే ప్రతిపాదన నెదుర్చుచున్నాను అని పట్టివారాయగారు నుడివిరి.

ప్రజల సంసిద్ధత

శరణు రామస్వామిచౌదరిగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు జాతీయభివృద్ధికరముగ ప్రతియుద్ధమునునందును ప్రప్రథమము న కార్యరంగము నకు రికి, యత్నానుసారో ప్రజలను నుటికించు, ప్రముఖులలో నొకరగు పట్టివారాయగారు ప్రతిపాదనముగ ప్రసంగించినందుకు విచారమును దెలిపిరి. రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనము వారినైఖికి ఏ మాత్రమును కారణముగాదు. తీర్మానముచేసి, పిదప కాంగ్రెసు సభ్యులు నిడ్రించుచుండురనియు, పనిచేయరనియు భయముచే పట్టివారాయగారులు నుడివియుండురు. కాని, వారుల భయపడుట కవకాశములేదు. గత 5, 6 వత్సరములలో వలె, రాజీవు వత్సరమునగూడ, ఉద్యమము మందముగనుండునని యెంచుటకు వీలులేదు. గత 5, 6 వత్సరములలో కాంగ్రెసు ప్రముఖులు నిద్రపోవుటయు, అన్యధాయత్తులగుటయు నిజమే. మంచి ఆకర్షనంతముగ కార్యక్రమము లేకపోవుటయే అందుకు కారణము. కాని రాజీవు వత్సరము, మంచి కార్యక్రమము నేర్పరచి, నాయకులు, నడుములుకట్టి నడిపించుటకు పూనుకొ

నినయెడల ప్రజలు తప్పక వెంటనేచెడరు. ప్రజలత్యాగక్షి క్షి గురించి ఎవరును అనుమానింప నవసరములేదు.

రామస్వామి చౌదరిగారింకను ప్రసంగించుచు, రాజప్రతినిధిగారు గావించిన ప్రకటనను గావించినపిమ్మట నీతీర్మానమును గావించుటకంటె, భారతజాతికి ఆత్మగౌరవ భంగముకాని మార్గమింకొకటి లేదనిరి. రాజప్రతినిధి, అధినివేత స్వపరిపాలనమైనను వెంటనే యొసగెదనుని ప్రకటించలేదు. వారొసగు అధినివేత స్వపరిపాలన కాలక్రమమున నెప్పటికో సంక్రమించును. భారతీయులీస్థితిలో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యాయమును ప్రకటించి, దానిని సాధించుటకు తీవ్రముగ ప్రయత్నముల నొనర్చనియెడల, ప్రపంచముంతయు భారతీయుల నిర్వీర్యులుగ పరిగణించును అని యుపన్యాసమునుడివిరి.

ఒక వత్సరము చూడుడు

చెన్నపురి శాసనసభలో, కాంగ్రెసు పక్షమునకు డిప్యూటీ నాయకులగు వారిపైరు కె. కోటిరెడ్డిగారు, ఇంకను ఒక వత్సరము ఓపికపట్టి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ వాగ్దానముల నిలుపుకొనెదరో లేదో చూచి, తరువాత అవసరముగ నొట్టి తీర్మానము నొనర్చవచ్చునని నుడివిరి. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో, నిట్టితీర్మానము అనావశ్యమని వారి వారి యభిప్రాయము. అదృష్టమో, దురదృష్టమో, ఏకారణముచేతనై తే నేమి, భారతదేశము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి పరిపాలనక్రిందకు వచ్చినది. ఇప్పుడా సిరి లోలగి, అధినివేత స్వాతంత్ర్యము నొసగెదనుని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రనుచున్నారు. దానికిని, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును ఎక్కువ భేదములేదు. రెండును ఇంచుమించు ఒకటే. నిజముగా అలాచిస్తే, ప్రపంచములో ఏ రాష్ట్రమునకు సంపూర్ణమైన స్వాతంత్ర్యం లేనేలేదు. ప్రతిరాష్ట్రం వారు, తమ స్వాతంత్ర్యం తగ్గించుకొని, ఇరుగుపొరుగువారి తో సరిపెట్టుకొని యుండవలెను. అందులో, యుద్ధములను బహిష్కరించవలెనని, శాంతిని స్థాపింపవలెనని, అంతర్జాతీయ సామ్రాజ్యత్వమును స్థాపింపవలెనని, మానవకళ్యాణ సాధనాదర్శములగు ఉద్యమములు వ్యాపించి, బలపడుచున్న కొలది వేరేయి రాష్ట్రములవారి కిది వరకున్న స్వాతంత్ర్యము కూడ తొలగి, ప్రపంచమంతయును, ఒక, రాష్ట్రమో టిమిగ నేర్పడనున్నది. ఇట్టి మహాదర్శము, ఇప్పటికి కాకపోయినా, కొంత కాలమునకైనా, నెరవేరునని నమ్మవచ్చును. అట్టిస్థితిలో, డేలులోతప్ప ఎక్కువ భేదములేని, అధినివేతము హోదాను త్రొసివేసి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెనని గోరుట అవసరము. అధినివేతపు హోదా నొసగెదనుని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రనుచుచేయున్నారు. ప్రస్తుతము మనము తొందరపడి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గోరుచు, దానిని సాధించుటకు తీవ్రముగ కష్టములకు సిద్ధపడుట అంత యుచితముగ తనకు తోచుటలేదు. అందుకు తగిన త్యాగముచేసి, హింసల ననుభవించుటకు తగినకే భారతీయులకు లేదని గాని, అందుకు ప్రజలు సిద్ధముగ లేరనిగాని తాను భావించుటలేదు. తన కార్యక్రమమును ఎదుట నుంచి, పనిచేయునెడల, ఎంత త్యాగమైనను గావించుటకు సిద్ధముగ నున్నా రిదేశమున కావలసినంత మంది గలరు. కాని, వారు అంత హింసల ననుభవించుట నిజముగా అవసరమా యనునది సందియము. ప్రస్తుత మట్టి అవసరము లేదని తన యభిప్రాయము అది అవసరముగా తొందరపడుట యగును.

కోటిరెడ్డిగారు, బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రి యొక్కయు ప్రకటనలలోని నాక్యముల నుదహరించుచు, వారు అధినివేత స్వపరిపాలన మొసగుటకు అంగీకరించుచున్నారని నుడివిరి. అంతగా నావాక్యములందు సభవారికి విశ్వాసములేనియెడల మరియొక వత్సరమువరకు ఓపికపట్టి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ వాగ్దానముల నెంతవరకు చెల్లించెదరో, చూడవచ్చును. ఇంతలో మించిపోయినదిలేదు. వారు మత వాగ్దానముచెల్లంపనియెడల అప్పుడే, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అదర్శముగ ప్రకటించి దానిని సాధింపవచ్చును. బ్రిటిషుదేశీయులు భారతీయులకు, అధినివేతస్వాతంత్ర్యము నొసగి, తమతో సరి సమానులుగ పరిగణించునెడల, భారతీయులకు గల ఆక్షేపణ మేమియో తనకు బోధపడకున్నది. అట్టి సరిమానహోదాతో, భారతదేశమును, బ్రిటిషుదేశమును కలసి పనిచేయునెడల, ప్రపంచమునగు శాశ్వతముగ శాంతిని స్థాపించి, ప్రపంచము నిద్రవకు కంటె సౌఖ్యకరముగ నొనర్చగలవు. ఈ రెండుజాతులును కలసి పనిచేసినయెడల, శ్వేత, నల్ల జాతుల సమస్తవెంటనే పరిష్కారమును. ఈ విషయముల నన్నిటిని గమనించినయెడల, ప్రస్తుత మితితీర్మాన మనసవసరమని తనకు తోచుచున్నదని కోటిరెడ్డిగారు నుడివిరి. తుదకు ముగించుచు, ఒకవత్సర మగవలసినదనియు ఈ లోగా నూరకొనక ప్రజలలో గూడదగిన ప్రబోధ మొనర్చవలసినదనియు గోరిరి.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యతీర్మానమే ముక్తిదాయకము దుర్భుద్ధి గుబ్బుమ్మగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, ఒక వత్సరము గి నయెడల నపుడు పరిస్థితుల స్పృధి యందు నని భావించుట కిట్టి యధికాశమును లేదని నుడివిరి. ఎంతకాలమునకైనా, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును సాధించుటయే భారతీయుల యాదర్శముగ

నుండవలెనుగాని, ఒకరిచ్చిన స్వాతంత్ర్యమును, ఒకరి చేతికింద నుండవలసిన హోదాయమును తన కేమాత్రమున ద్వైతము లేదనియు నుడివిరి. నాల్గవైపునను అలస్యమైనను దానినే సాధించుటకు ప్రయత్నింపవలెను. నిజమైన స్వాతంత్ర్యమును భిక్షివలె రెప్ప టిక్కినను భారతీయులకు బుద్ధిపూర్వకముగ నొసగద రనుచుట కల్ల. ముమ్మాటికిని కల్ల. ఈతీర్మానము నామమాత్రమేయని కొందఱా తేల్చించిరి. అది వ్యాయముగాను, తానెటుల భాగించునో. ఒకవేళ వారనినటులది తిథిలనుకొనుట తీర్మానమే యైనను, గూడ యిటు విచారములేదు. భ్రమరకీటక వ్యాయము క్రింది, మాటని టికిని, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యజన మొనర్చునెడల ఎప్పుటికైనను దానిని పొంది తీరదరు. ఎవరో సముద్రములో తిరుగుములు అగిన తరువాల స్నానము చేస్తానన్నాడట. భారత దేశమున ప్రజలలో వివాదము లంతరింపవలెను. ప్రజలందఱేక గ్రీవముగ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కోరుచు దానిని సాధించుటకు సిద్ధముగావలెను. అంతవర కిట్టితీర్మానము లక్కర లేదను వారివాదన, వైసామెతను జ్ఞాపక మొనర్చుచున్నది అని నుగ్గు మ్మగారు నుడివిరి.

ఎన్. బ్రహ్మదేవకాశ్రి గారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనను గాంచి భయపడరాదనియు, నిజ ముగా ప్రజల ఆశయముల నంగీకరించునెడల, ప్రజానాయకుల పైనను, జాతీయ స్వాతంత్ర్యమునకు పోరాడుచున్నవారిపైనను, నిర్బంధ విధానమును సాగించుట యెటుల పొసగునని ప్రశ్నించిరి.

వెన్నెటి సత్యనారాయణగారు, తీర్మానముపై వద్య తుని అభిప్రాయమును గోరగా, తమ యభిప్రాయమును డెలు పుట ఆపుడనవరమని, అధ్యక్షులు నిరాకరించిరి.

ఒక సభ్యుడు పుడు ప్రతిపాదనను విరమించి వోటునకు పెట్టాలనని ప్రతిపాదించగా సంగీకరింపబడినది.

ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తరము

తిరుమలరావుగారు ప్రతిపాదన విమర్శలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఈ తీర్మానము నామమాత్రము గాదనియు, నిజము గా, భారతజాతీయచరిత్రయందు దివుడు నూతనపుట్టుము ప్రారంభ మగుచున్నదనియు నుడివిరి. రాజకీయసంస్కరణలుగాని, ఆధినివేళహోదాగాని, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముగాని, ప్రధాన మంత్రి జాబులువానియు, టిపార్ట్ లకు వెళ్లక బెడలించియు, దెప్పింపదగినది గావనియు, ప్రజలు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నాచర్యముగ ప్రకటించి దానికోరకు పాటుపడినపుడే సాధ్య మగుననియు నుడివిరి. అధినివేళస్వాతంత్ర్యమునకును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును భేదము లేదను వాదన కు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, అదియే నిజమనునెడల నెడల అంగ దేశము అధినివేళపుహోదా సంగీకరించునా? అంగ దేశమునకున్న అధికారములు, అధినివేళపు హోదాలో భారత దేశమున కుండునాయనిప్రశ్నించిరి. భారతదేశము భారతజాతీయపతాకముక్రిందనే యుండవలెను గాని, విదేశీయపతాకము క్రిందనుండుటకు ఏమాత్రమును భారతదేశ సంగీకరింపదని నుడి విరి. ఈ విషయము ఆ సభయే చెప్పుకొన్నది. అధిని వేళపు హోదాపైనును కాలము పరిపక్వమైనపిదప నొసగుట నని రాజప్రతినిధి ప్రకటించెను దానియర్థము ప్రతిభారతీయు నకును డెలియను. అట్టి వాక్యములకు భ్రమపడుకాలము గడచి పోయినది. భారతజాతీయ మహాసభ సంబంధించినంతవరకు రాజప్రతినిధిగారు నూచించిన రాండు టేబిలు కాన్ఫరెన్సుగాని, వారి తీర్మానములుగాని, ఎట్టి నూతన పరిస్థితులను గల్గింపలేదు. జాతీయమహాసభకు వీనితో నెట్టిసంబంధము నుండజాలదు. అని తిరుమలరావుగారు నుడివిరి.

మమ్మట ప్రతిపాదనను వోటునకు పెట్టగా అత్యధికసంఖ్యాకులచే సంగీకరింపబడినది. ఆరుగురైనను ప్రతిపాదనకు వోటుచేసిరి. ౩. కోటిరెడ్డి, యు. లక్ష్మీనారాయణ, ఎం. యశ్వత్థేశ్వరకాశ్రి, వెన్నెటి సత్యనారాయణగారు ప్రతిపాదనకు సమ్మతుల నొసగినవారిలో గలరు.

అంతటితో నా దినమునకు విషయనిర్ణయసభ విరమింప బడినది. తిరిగి రేపుకాత్రి సమావేశమగును.

ఎం. యశ్వత్థేశ్వరకాశ్రిగారు (బాపట్ల) ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు సహాసభ్య మొనర్చుచు, మాటలబిగిలతో నెట్టితీర్మానముపై నను రచించవచ్చుననియు, ఆవరణలో పెట్టుతలంపు లేని ఇట్టి ప్రతిపాదనను గావించుటచే సుపద్రవ మెదియును లేదనిరి.

అందుపై కొందరుసభ్యుల కాగ్రహము గలిగి, అట్టి ప్రసంగమును తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి.

అంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి లిమిటెడ్,
43. హరిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మదరాసు.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి,
బి. ఏ. ఎమ్. బి. సి. ఎమ్.,
భిషగత్తుగారిచే
స్థాపితమైనది.
సిద్ధమకరధ్వజము
భైషజ్యరత్నావళి 920 పుటలు.
ఇది ఆయుర్వేదవృక్షములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, పచ్చి కర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేయున్నది. పై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగ మాచే తయారుచేయబడియున్నది.
శ్రీ|| స్వచ్ఛాహారవిహారోపిత కదాచిద్విపద్యతే |
మేధాయుఃకాంతిజననః కామోద్దీపనకృత్యహాన్ |
బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు శాంతినిచ్చును. పాచ్చిధాతువుపై జేసి కామోద్దీపనము గలిగించును అతిమాత్రము, క్షయ శుఖరోగము మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో పాచ్చిగ నుపయోగ కరము. ఉపయోగించు విధానము మందుతో పంపబడును.
వెల 25 మాత్రలు రూ. 5-0-0.
క్యాటలాగులు ఉచితము.
ఏజంట్లు కావలెను.

విషయనిర్ణయసభ

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము

బెజవాడ, నవంబరు 2:—ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభావిషయ నిర్ణయ సంఘమునందు నిన్నరాత్రి 45 అనుకూలము, 6 ప్రతి కూలము ఓట్లతో లాహోరు కాంగ్రెసునకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము సిఫారసుకేయుచు తీర్మానించబడినది. భారత కాంగ్రెసు వర్గింపు కమిటీవారు ఏదోవిధముగ తీర్మానించువరకు వేది యుండవలెనను ప్రతిపాదన ఓటిపోయెను. ఎం. తిరుమలరావు గారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. కోటిరెడ్డిగారు ఎదిర్చిరి. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు కోటిరెడ్డిగారిని బలపరిచిరి. అధ్యక్షులకు సాక్ష్యరరావు పంతులుగారు పలువురు కోరినను తమ అభిప్రాయమును డెలుపలేదు.

అధ్యక్షుడు వైస్రాయి ప్రకటనను ఖండించుట

మహాసభ సేద మధ్యాహ్నము జరిగినపుడు సభాధ్యక్షులకు ౨ నడింపల్లి నరసింహారావుగారు తమ ఉపసభ్యులమునందు వైస్రాయిగారి ప్రకటన వట్టిబూటక మనియు, మనల తప్పు దారి ద్రోశించుట కొకయుక్తి యనియు, సభ్యులెల్లరు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కోరక పాటుపడవలెననియు హెచ్చరించిరి.

మహిళాసభ

ఆంధ్ర మహిళాసభ, యీవారమే బెజవాడలో జరుగును. ఇదివరకు ప్రకటించినట్లు నెలఖరన గాదు. త. (ప్రె.)

నెల్లూరుజిల్లా ఉపాధ్యాయుల సమితి

నెల్లూరు, నవంబరు 2:—నెల్లూరుజిల్లా ఉపాధ్యాయుల సమితి మూడవసమావేశము కళాశాలా భవనమున నిన్న మధ్యాహ్నము పిన్సీపాలు యం. వెంకటరంగయ్యగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. ప్రతినిధులసంఖ్య ప్రేక్షకుల సంఖ్య అధికముగ నుండెను. విద్యావిధాన సంస్కరణమును గురించి అధ్యక్షుడు దువస్థానించెను. ఉపాధ్యాయుల జీతములను బలెములును అధికము చేయవలయునని ఒక తీర్మానము గావించబడినది. ఆంధ్రజిల్లాలకు ప్రత్యేకముగ యస్. యస్. యల్. సి. బోర్డును ఏర్పరపవలయునని కోరుచు మరెయొక తీర్మానము గావించబడినది. (అ. ప్రె.)

రాజద్రోహపు ప్రకటనాపత్రము ప్రచురించెనని నొక కాంగ్రెసువాది శిక్షితుడగుట

కలకత్తా, నవంబరు 2:—“ప్రతిజాతికిని ప్రభుత్వవిధానమును సంస్కరించుటకు రాజ్యాంగనిర్మాణముబట్టి హక్కుగలదు, లేదా అట్టిప్రభుత్వమును తుదముట్టించుటకు విప్లవాధికారము ప్రజలకుగలదు” యీ వైవిధ్యమును ప్రకటనాపత్రము నందు జ్ఞానాంజన్ నియోగీయను ఒక కాంగ్రెసువాది ప్రచురించెనని నాతనిపై రాజద్రోహనేరముక్రింద ప్రధానరాష్ట్ర మేజిస్ట్రేటు గారివద్ద కేసు లేబడినది. ప్రధానరాష్ట్ర మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయికి 1000 రూప జరిమానా విధించెను. కాంగ్రెసువాది యీశ్వరగూర్చి కలకత్తా హైకోర్టువారికి అప్పీలుచేసెను. హైకోర్టువారు అప్పీలు త్రోసివైచిరి. (అ. ప్రె.)

బాచాసాకోగారు చంపబడుట

అమనుల్లాబంధువులు ఇటలీకి ప్రమాణముగుట

పిషావరు నవంబరు 2:—బాచాసాకోగారు 11 మంది అనుచరులతో ఆర్మీ-పోర్టు భవనము సమీపమున చంపబడిరని రూఢి వర్తమానము వచ్చినది. వీరిని చంపుటకు నాదరుఖాను గారు ఉత్తరువుల నివ్వలేదని రూఢిగ తెలియుచున్నది. వీరిని భద్రముగ కాపాడవలయునను ఉద్దేశము వీరి కుండెను. నాదరు ఖానుగారు బాచాసాకో ప్రభృతులను గౌరవపూరితముగ స్వాగత మొసగి గొప్పవిందులను గావించుచుండిరి. ఇందుచే కొన్ని జాతులవారికి ఆగ్రహము కలిగినది. వాజిరి లమ్కరులు బాచాసాకోగారిని అతని అనుచరులను నిర్బంధించి ఆర్మీ-పోర్టు ఎదుటకు తీసికొనిపోయిరి. అచ్చట అగడ్యలో వీరిని పడవైచి తుపాకులనుకాల్చి అందరిని చంపిరి. బాచాసాకోగారు అతని సోదరుడగు హమీదుల్లా, ప్రధానమంత్రి మరణము. గాదై జాగవర్నరు మహమ్మదుసదీను, కాబూలు గవర్నరు మారిఖ మొహిను, సయ్యదు హుస్సేను, యధ్వరు సయ్యదు, నులము ఖాదరు ముఖజాహనుగార్లు మరణించెను. ఈవిధమున చంపబడిరి. బాచాసాకోగారి ఉత్తరువుపై అమనుల్లాగారి బాసమరిదియగు అలి అహమదు జానుగారు చంపబడిన చోటునందే బాచాసాకోగారు చంపబడిరి.

అలి అహమదుజానుగారి భార్య అనునల్లా సోదరియగు రాజపుత్ర సిరాజుల్ బియూసతుగాను, అమనుల్లా సోదరుడగు సత్తారు కబీరుజానుగారు వారి కుటుంబములతో ఇటలీకి ప్రయాణమగుచున్నారని వార్తవచ్చినది. ఆఫ్ఘనిస్తానులో అమనుల్లావారి కుటుంబమునకు చేరినవారుండకుండును ఉద్దేశముతో వీరిని నాదరుఖానుగారు ఇటలీకి పంపుచున్నారని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కార్మికవిచారణ సంఘము

డిల్లీలో విచారణ

నూతన డిల్లీ, నవంబరు 2:—కార్మికవిచారణ సంఘము నేటిదినము మధ్యాహ్నము కాసనసభాభవనమున విచారణ ప్రారంభించెను. గౌ. కాశ్రిగారు దేహస్వస్థుడగుటచే వారు హాజరుకాలేదు. విచారణసంఘమువారు ఏబెల్ (ఫాక్టర్ ఇన్ స్పెక్టరు) సర్దార్ మహతబ్ సింగు, పారిశ్రామిక సర్వేయరు, పి. ముకర్జీ శ్రీరామ్, టెలరు పంజాబు పరకసంఘ ప్రతినిధి మొదలగువారి సాక్ష్యము గైకొనిరి. కార్మికులకు వారు అనారోగ్యముగా నుండుకాలమున వారికి జీవనాధారముగనుండుట్లు కుకొంత ద్రవ్యము ఇవ్వనూర్చు చేయవలెనని యీసాక్షి తమ అభిప్రాయముగ తెలిపిరి. పారిశ్రామిక కార్యాలయములలో పనిచేయు కార్మికులు తమ పనులను తిన్నగా చేయుటచేతను వీరిచే ఒక దినమునకు తయారగు సరకుల మొత్తము తక్కువగుచున్నది. ఈ కారణముజట్టి కార్మికులు ప్రతిదినమును పనిచేయు గంటలపరిమితిని తగ్గించుకొండదని వీరు సాక్ష్యమొసగిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర హిందూస్థానీ సేవాదళసభ

డా॥ హార్దికరు అధ్యక్షత వహించిరి (ప్రత్యేకవిలేఖరి)

జెజవాడ, నవంబరు 2:-నేటి ఉదయమున ఆంధ్ర హిందూస్థానీ సేవాదళసభ డా॥ హార్దికరుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. నాయకులందరు సభ నలంకరించిరి.

నేటి ఉదయమున విజయవాడకు వచ్చిన శ్రీయుతులు వేమవరపు రామదాసు పంతులు, యస్. సత్యమూర్తి గార్లువాడ సభకు వచ్చిరి, సభాకార్యక్రమము ఉదయము 7 1/2 గంటలకు జాతీయ గీతములతోను ప్రార్థనలతోను ప్రారంభమయెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు మతం బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారు ప్రతినిధులను ఆహ్వానించుచు ఆంధ్ర సేవాదళముయొక్క ప్రారంభాభివృద్ధులు తెలిపిరి. సేవాదళసభయొక్క పూర్వ అధ్యక్షులును, ప్రస్తుత అధ్యక్షులను అగు దేశ్ ధారక నాగేశ్వరరావు అయ్యలకి వెంకట రమాయ్యగార్లును, పొగడిగి. నునకు బెల్ల సేవాదళము చేరవలెనని ఉద్ఘోషించిరి - సేవాదళ సభ్యుల శిక్షణకు గాను దేశ్ ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు శిక్షణ కార్యక్రమ ప్రారంభించెదగని వీరు నుడివిరి.

శ్రీయుత దేశ్ ధారక నాగేశ్వర రావుగారు అధ్యక్షులు గను డా॥ హార్దికరుగారిని సభికులకు పరిచయమునకు గొట్టు పలికిరి- భారతదేశ్య విమోచనమునకు పాటుపడు సంస్థలలో హిందూస్థానీ సేవాదళము యొకటి. డా॥ హార్దికరుగారు యీ సంస్థయొక్క స్థాపకులు. భారతీయులను కార్యనిర్వహించు వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు.

శ్రీయుత డా॥ హార్దికరుగారి ఉపన్యాసము

శ్రీయుత డా॥ హార్దికరుగారు తమ అధ్యక్షి పన్యాసము నొసగుచూ హిందూస్థానీ సేవాదళముయొక్క పుట్టుక అభివృద్ధి సేవాదళముయొక్క ఆశయములు, కార్యక్రమము యీ విషయములు వివరించిరి. ఈ సేవాదళము రాజకీయమైనట్టిది యను మిలిటరీ సంస్థగను పరిగణింపవలెనని నుడివిరి.

భారతదేశ స్వాతంత్ర్య యుద్ధమునందు హిందూస్థానీ సేవాదళము జాతీయ సైన్యముగ నెగడి కాంతిమూర్తయన వీరు యీ కార్యము సాధించెదరని నమ్ముచున్నాను. ఆంధ్రదేశమున యీ ఉద్యమము ప్రారంభమైపట్టికిని ఆంధ్రదేశము వారు ప్రస్తుతము ఉద్యమమునందు శ్రద్ధ తీక్కువజేయుటకు నేను అతిలుచున్నాను. ఇకమీదటనైనను ఆంధ్రులు సేవాదళ ఉద్యమమున తగిన శ్రద్ధవహించి వాలంటీరుదళమును స్థాపించెదరని నమ్ముచున్నాను. సమావేశమునందు కొన్ని తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

డా. రవీంద్రనాథ తాకూరుగారు నూతననాటకము రచించుచున్నారనువార్త నిరాధారమైనది.

కలకత్తా, నవంబరు 2:-డా॥రవీంద్రనాథ తాకూరుగారు కొన్ని ఉపన్యాసములనిచ్చుటకు పోర్చుగల్ దు మహారాజు గారివలన ఆహ్వానింపబడిరనియు డా॥తాకూరుగారు ఒకనూతన నాటకమును రచించుచున్నారనయు పత్రికలందు ప్రచురింపబడినవార్త నిరాధారమైనదని డా॥తాకూరుగారు అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్సు వారితో చెలిపిరి. ఈ వైవార్త డా. తాకూరుగారి గృహముననుండు ఒకతన అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్సునకు తెలిపెను. వాత్సనిజమని అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్సువారు నమ్మిరి. (ఆ. ప్రె.)

డా. మాంజీగారిని ఒకమహమ్మదీయుడు కొట్టుటకు ప్రయత్నించె ననువార్త అసత్యము

నాగపూరు, నవంబరు 2:-డా. మాంజీ యం. యల్. వీ. గారు అఖిలపక్ష సమావేశమున హాజరుగటకు డిల్లీకి వెళ్ళుకప్పు ర్యము కొందరు స్నేహితులతో తన్ను ఒకమహమ్మదీయుడు కొట్టవచ్చెనని పత్రికలందు ప్రచురింపబడిన వార్త నిరాధారమైనదనియు తెలిపెను. ఈ నిరాధారమగువార్త పుట్టుటకు కారణమేమని డా. మాంజీగారు ఆశ్చర్యము నొందిరి. ఏమహమ్మదీయుడు తన్ను కొట్టుటకు ప్రయత్నించలేదని నుడివిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆర్ 101 నాకావిమానము 14 గంటలు పయనమవుచు కాల్కిన్ గుట్ట కేరెను.

కేడరిన్

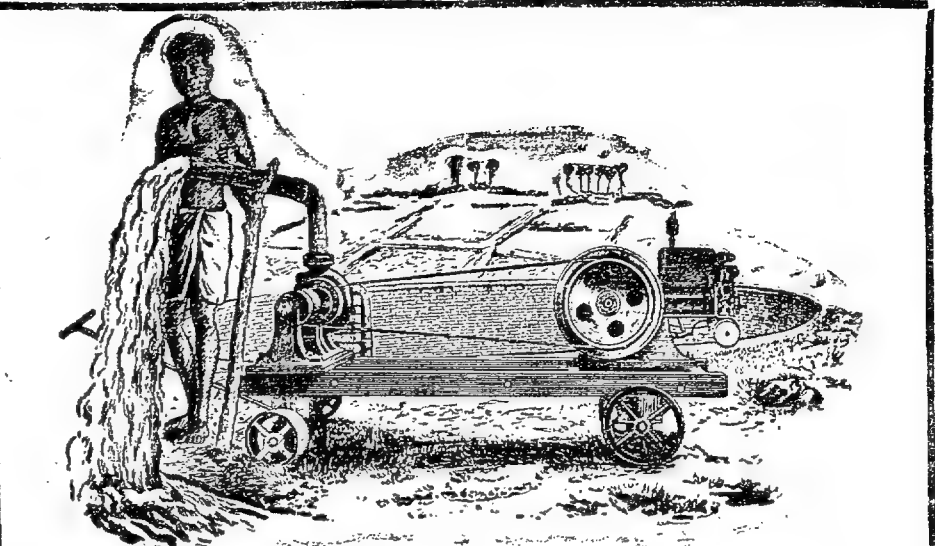
గ్రంథకర్త:-శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువాదము. లోకప్రసిద్ధముగు ఒక వీరమాతచరిత్రము. అందరునుచదువు తగినది. నులభ్యతెలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణ గారి అనుమతిమున పీఠిక గలదు. ధర 0-0-1

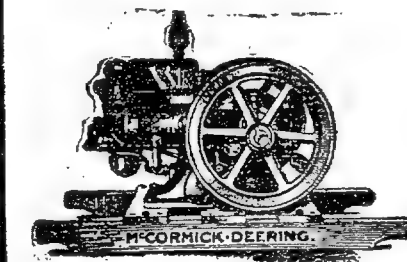
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మద్రాసు.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్, బందరు, సుచిలీపట్టణము.

కరంటు అకౌంటు:-యేమియు ఖర్చులేకనే ఖాతాలు పెట్టబడును రోజు నిలువలపై వడ్డీ యివ్వబడును. ప్రారంభ ఖర్చులు యేమియు అవునరములేదు. సేవింగ్స్ బ్యాంకు అకౌంటు:-రు 5/- ల స్వల్ప మొత్తములతో ప్రారంభించబడును. నెలసరి కనీసపు మొత్తములపై నూటికి రు 4/- లు వడ్డీ యివ్వబడును. ఫీ క్వెడ్ డిపాజిటు:-నూటికి నాలుగు రు చొ॥ వడ్డీతో 12 నెలల డిపాజిటు పున్నుకొనబడును. 5000/- అంతకు మించిన మొత్తములకు సం॥రమునకు మించిన కాలమునకు ప్రత్యేకరేట్ల వడ్డీ యివ్వబడును. అఫీసుకు వ్రాసిన తెలియగలవు. అన్ని విధములగు బ్యాంకింగు వ్యాపారములు చేయును. ధరఖాస్తుపై రూల్సు నకలు పంపబడును. భా॥ పట్టాభిశీతారామయ్య, డి॥ ర్వుల శోభనాదిశాస్త్రి, మేనేజింగు డైరెక్టరు. సెక్రటరీ.

మాక్ కార్ మిక్ డీరింగ్ ఇంజను

ఎచ్చట నమ్మకముగా పనియొనర్చు పవర్ గూసెట్ అవసరమో, అచ్చటి కనుకూలమైన ఇంజను యిదియే. పెట్రోల్ తో బయలుదేరును. కిరోసిన్ చేత పనిచేయును.

1 1/2, 3, 6, 10 హె. పి. సైజులలో తయారైనవి.

మధుర కోయంబుత్తూరు బెంగుళూరు జెజవాడ

VOLKART BROS ENGINEERS

ఆర్కివిమిట్ వీధి, మద్రాసు.

త్వరపడుడు! ధర తగ్గింపబడినది!! త్వరపడుడు!! కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే యున్నవి. శ్రీ మదాంధ్ర వచన భారతము (రెండు సంపుటములు) నభా, అరణ్య, విరాట, ఉద్యోగపర్వములు భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సౌప్తికపర్వములు శతఘంటము వేంకటరంగశాస్త్రిగారిచే సంస్కృతభారతమునకు సరియైన తెనుగు చేయబడినది. 1600 పేజీలు గలది. రెండుసంపుటముల మునుపటి ధర 16-0-0. ఇప్పటి తగ్గింపు ధర 4-0-0 ఆలస్యముచేసిన ఆకాశంగము కాగలదు. మేనేజరు:- ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము. పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు. వర:- పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము. ఆర్డరుతో నూ సగమునామ్మ అడ్వాన్సుగా పంపగోరదము. రైల్వేస్టేషన్ సమీపము కొరికి రైల్వేస్టేషన్ముగా పంపబడును.

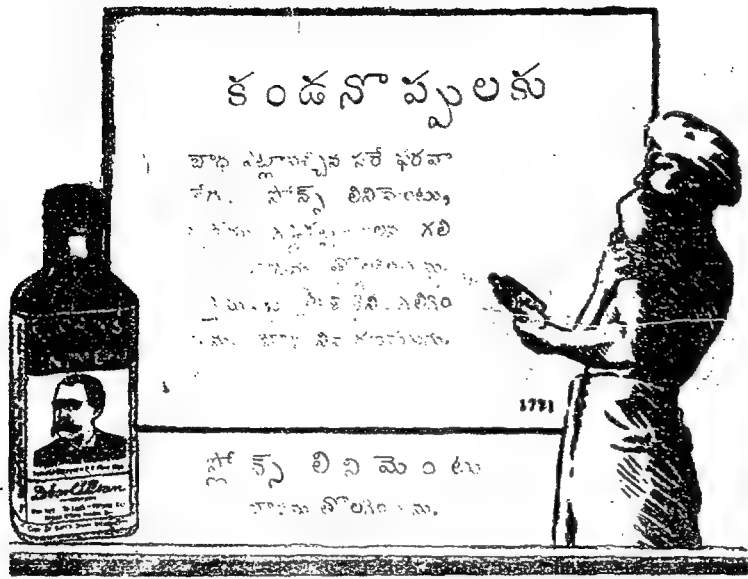
మహర్షిదేవేంద్రనాథ తానూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:- ముక్కపాటి రామమూర్తి గారు) తిప్పకీయు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు సులభకావ్యలింగోపేంద్ర షెడర్ షేషా కాగితములు ధర రు 2/- పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

మహాభారత విమర్శన

గ్రంథకర్త:—పెండ్యల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

పాండవులు భారతీయులుగాక త్రివిష్టపదేకీయు లనియు, కౌరవరాజ్యాధ్యక్షులు కాదనియు, ద్రౌపది పంచభర్తృక కాదనియు, ద్రౌపది వస్త్రహారణగాథ యనర్థమనియు శ్రీకృష్ణుడు లోకోత్తరవ్యక్తి యనియు ఇంక ననేక విషయములు చేర్చి “మహాభారతవిమర్శన” అను పేరుతో నీ విమర్శగ్రంథము వ్రాయబడినది. ఇందు భారతకాల భరతఖండ పటము ప్రత్యేకముగ అచ్చుత్రించి చేర్చబడినది అందఱును చదువదగినది 260 పేజీల ఉద్దగ్రంథము వెల రూ 1-4-0లు మాత్రమే. రెడ్డిబదర్లు, రాయవరము తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

పీఠ
అహింసాపరిమార్గము

డి గ్రేట్ ఇండియన్ అగ్రికల్చరల్ బ్యాంకు, లిమిటెడ్.

1918 సం॥ ఇండియన్ కంపెనీస్ 7 - ఆఫ్ ఫ్రీం రిస్ట్రక్ట్ కాబడినది

ప్రధాన స్థాపకులు:—శ్రీయుత కందాలం జయరామారావుగారు

అంగీకరింపబడి, జారీకాబడిన మూలధనము 5 లక్షలు ఈ మొత్తమును ధైర్యకర్త అనుమతిని 25 లక్షల వరకు పెంచుచుటకు హక్కును పొందియుండిరి.

బ్యాంకువారి పూర్వమైన మోతుబరితనము

1886 వ సం॥ ఇండియన్ సెక్యూరిటీస్ ఆఫ్ ప్రకారము గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీస్ కొరకు, కంట్రీలో జనరల్ గారి యొక్క బ్యాంకువారు ప్రతిపాదన వహించిన వాటా మొత్తములోను, ప్రీమియములను శామ్ములోను నాల్గవంకాడి పోజులు చేయగలరు. పశువుల రిజిస్ట్రేషను సర్టిఫికేటుదాగ్గ యొక్కయు, నాటాదాగ్గ యొక్కయు కేసులను గాను జామీను గా రెండు లక్షలు అనునట్లు రాబడిలో నాల్గవంతు ఉంచబడును.

ముఖ్య దేశములు

1. పశువుల రిజిస్ట్రేషను వ్రాంచి:—పశు సంరక్షణాలయములు, పశు వైద్యశాలలు ప్రతి తాలూకాయందు యేర్పఱచి తహశీల్దార్ ప్రభుత్వ సహిత మధారపడియున్న రహితాంగమునకు ముఖ్య జీవనోపకారములకు పశు సంఘమును (అనగా ఆవులు, యెద్దులు, కేబులు, దున్నలు వగైరా) నేటికీ వారి బారినండియు, దోమ్యముదలగు అంటు బాధ్యముల నుండియు తొలగించి దేశమునందు పాడిపంటల నభివృద్ధి పఱచి యిహలోక సౌఖ్యమును, పరలోకముక్తిని బడయు గోరటయే నీరి ప్రధాన ముఖ్యోద్యమము.

అందులకు గాను, పశువులను బ్యాంకునందు రిజిస్టరు చేసినది మొదలు సం॥ ర చందాయము, స్వభావిక మరణ రందాయము ధరకాలమున కట్టుచు, ఆ పశువును సంరక్షించిన వారికెల్ల, వారి పశువు దైవికముగా స్వభావ సిద్ధమైన మరణము పొందిన వెంటనే యీ బ్యాంకువారు అట్టి పశువు కిమ్మత్తును, అనగా రిజిస్టరు మూల్యమును, మరణించిన పశువునానె తిరిగి యింకొక పశువును సమకూర్చుకొనుట కనువగురీతిని యిచ్చెదరు. ఇహ శత్రుచే నైనను ప్రజలు వారి పశువులను కీటికీవాని నాలు చేయుకుందురు గాక! ఇహపర సుఖదాయకము!!!

2. సహకార చీటి ఫండు వ్రాంచి:—మీకు వ్యవసాయమునకు గాని, వాణిజ్యమునకు గాని, పెట్టుబడి విషయము లో, చీటి ఫండు సహకార పద్ధతిని జేరి, వడ్డీకాని అప్పును సరియైన హామీల మీద పుచ్చుకొని, తిరిగి మాన వాయిదాల మీద తీర్చుకొని సుఖి జీవితములు గండు!!!

3. నేవీంగు బ్యాంకు ఇన్సూరెన్సు డిపోజిట్ సర్టిఫికేట్ వ్రాంచి:—మీరు పడుచుతనముచే రాబోయేడు వార్షిక దశయందు ఒకరి మీద నాధారపడు నందరము లేకుండగన, ఒకవేళ యీ లోపుగా యెప్పుడైన అనసాన కాలము సంభవించిన, అనగా అపత్యాలమున కడ్డు పడుకీతిని, యీ బ్యాంకునందు గల నేవీంగు బ్యాంకు ఇన్సూరెన్సు డిపోజిట్ సర్టిఫికేట్లు హాల్డరుగా జేరి, అనసరమైన యేవిధమైన జామీను లేకయే 100 1 కి సం॥ కు 9 రూపాయల వడ్డీ మీద అ 8 లును గాని ఎక్కువ వడ్డీ బాధలకు లోనుగోకుడు.

4. బ్యాంకింగు రూల్సును, యితర ఋణముల పద్ధతులను, తదితర సంగతులు తెలియగోరువారు బ్యాంకు హెడ్ ఆఫీసునకు 4 అశాలు విలువగల తపాళ విశ్లేలను పంపిన బడయుగలరు.

WANTED.

Few energetic and influential men having sound knowledge of English for the posts of District Secretary, Taluk Secretary & Firka Secretary on a monthly salary of Rs. 80, 60 & 40, with consolidated office allowances not exceeding Rs. 70, 40 & 20 respectively ALL THE APPOINTMENTS ARE PENSIONABLE AFTER 20 YEARS APPROVED GOOD SERVICE The candidates applying for the posts of Dt Secretary, Tq. Secretary and Firka Secretary must be prepared to furnish an immovable property security worth not less than Rs. 5000, 2000, 1000 respectively along with an encumbrance certificate for 12 years; and they must further qualify themselves for the posts by holding 100, 50 & 30 shares of the Bank on payment of Rs. 1150, 575, & 345 respectively Further particulars can be had either in person or against 4 As. worth of stamps.

Apply immediately to —

M R. Ry. K. JAYARAMA RAO PANTULU GARU,
Founder, Promoter & Chief Engainizing Director,
The Great Indian Agricultural Bank, Ltd., Vizagapatam, S. India

విదేశ వార్తలు

భారతదేశ ప్రభుత్వవిధాన ప్రకటనము

రేనాల్డుస్యూసుప్రతిక యభిప్రాయము

(నూటగు)

లండన్, నవంబరు 4.—సర్వోదేశికలవలె గాక రేనాల్డుస్యూసుప్రతిక సంతసించుచున్నది 1917 ఆగస్టుప్రకటనముకే త్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సాగింప బలమొన్నందుల కెంతయు సంతసము. శ్రమంతరములుగ స్వపరిపాలనసంస్థల నిచ్చెదమని యిది ప్రకటించినది మహా విజయము. భారతదేశము కడసటి ఆంగ్లేయసామ్రాజ్యమునకును సమానస్థితి, కాని తక్షణము ఏర్పడుటకు వీలుబడను.

సైమన్ కమిషను విచారణసంఘము

నాగ్ జాతీయ కాంగ్రెసు ముఖ్యమంత్రి బడయబాలకృష్ణా వుటచే సైమన్ కమిషనునివారణ నిష్కారమైపోయినది. మాఖ్యులకు ఆ భాగతి జాతీయ కాంగ్రెసు ప్రాతినిధ్యమును సహకారమును ఇకయింకను వ్యక్తిగతముగాను పట్టవలెను. వారి యుచున్నది బయటకు రావలెను. కేసులు చిరుదలకేయింపవలెను.

సర్ కూర్మా వేంకటరెడ్డిగారు మరల ఆస్వస్థులుగ నుండుట

(నూటగు)

లండన్, నవంబరు 4:—సర్ కూర్మా వేంకటరెడ్డిగారు శనివారము నాడు మరల ఆస్వస్థులుగ నుండుటచే మంచముమీదనుండి లేచుటలేదని మారిటబబర్గు వార్తలు చెలువుచున్నవి.

తాను ఇండియాకు బోయివచ్చుటకు సెలవు తీసికొని నున్నాడననుమాటలు ఆబద్ధమని రెడ్డిగారు ప్రతికాతనినిధితో తెలిపిరి. ఇండియాలో యధికారులు తనను రమ్మచువరకు ఇక్కడనే తన యుద్యోగపరిమితి గూఢగగ వరకు నుండెన ననిరి.

“స్థలమందున్న నానిమాటనే గ్రహించెదరు”

ప్రమాదము లేదు

(నూటగు)

లండన్, నవంబరు 4 —ఇండియాప్రభుత్వ విధానమును గూర్చి ఇంగ్లీషులు ప్రభుత్వమును కష్టపడేయందు తెట్టుటకు ప్రాముఖ్యతను కన్పర్యేటివులు మానవలె దెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధి యధికారమునకును ఆయన అనుబంధించు చర్యలకును ప్రతికూలముగనుండు పనులను చేయరని తెలియుచున్నది. కామస్సంభల్ కన్పర్యేటివులు అభిశంసతికాములను గావించెదరను వార్తలు నిందార్థము లనుచున్నాడు. రాబోవుచర్యలలో ప్రభుత్వమువారు స్థలమందుండి సంగతిసందర్భములను తెలిసికొని ప్రవర్తించువాని మాటను విన్నదమని తెలిపెదరట.

రాజప్రతినిధి ప్రకటనము

“స్పెండరుగా” యభిప్రాయము

(నూటగు)

లండన్, నవంబరు 3:—పూర్వము చెప్పమినిస్తగు గాజులు ప్రతికా సంపాదకుడుగనున్న స్పెండరుగారు రాజప్రతినిధి ప్రకటనమునుగూర్చి ఇట్లు డెయిలీన్యూస్ పత్రిక లో డెల్టాపున న్నాడు:—మందు భారతదేశమును వీలుబడగూర్చి రాజప్రతినిధి ప్రకటన ఏమియు చెప్పబడలేదు ఇట్టి ప్రకటనమును 1927 సంవత్సరమునుండి 12 పార్లు గావించిగాని భావిపరిపాలనావిధానమునుగూర్చి చెలుప లేదు

తూర్పుగోదావరి జమీందారి రైతుల సభ

(స్వయంవిలేఖరు)

మకా - మార్చి 27 - తూర్పు గోదావరి జమీందారి రైతుల మహాసభ సేటియందు ముగిసినది. ప్రాంతీయ రైతుల అధిక సంఖ్యాకులుగా విజయముచేరిరి. కాసనసభ్యులైన శ్రీయుత విశ్వనాథదాసుగారు యీ సభకు ప్రారంభించుచు మహాసభాసమము, సుమారొకగంటికాలము చేసిరి. తుదముగా నీక్రింద తెలియజేయడమైనది.

ప్రారంభోపన్యాసము

జమీందారి రైతులసభ యొక్క ఉద్దేశమునే పరచుటకు ప్రోత్సహించు. ఆంధ్రులకి యాహ్వానసంఘమువారి నభినందించుచున్నాము. జమీందారిరైతు లింతవరకును నిద్రపోవుచున్నార. ఇప్పుడైనను భూమిమీద పట్టించుకొని పొందుటకు మేల్కొనవలసిన తెరుగుమొయ్యనది. భూమిమీద ఎక్కడనుండిని బిట్టిడినిగలిగి ఆంగ్లదొక్కబడి దుర్భరమైన పన్ను విధింపబడినవారము. ఈదేశము యూరోపువాంతులపాదాలు పెట్టినది జమీందారిరైతుల కీదేదతము అసహాయత బలవంతముగా వచ్చినది. పాలింపమొదలిన బ్రిటిష్ వారికి మన ఆచారములు, పద్ధతులు కొంతకాలమునకుగాని బోధపడలేదు. వాటిలోను ప్రభావాలగున ఉండవారికి స్థితియంతయు బృందముకటి కావలెననినాని సాయా భూమిమీద యేర్పాటుచేయ మొదలడి బంగారము, బీహారు, బీహారులలో చెసి పీయ్యట మద్రాసు రాష్ట్రములో గూడ ఏర్పాటుచేసిరి ఈ రాష్ట్రములో అధికారుల ప్రతికూలాభిప్రాయమున్నప్పటికిని బలంతుగా పెట్టిరి. 1802 సం॥ నుండి యీ స్థితియంతయు జమీందారు లనబడెనవారు ఒకతరగతి బయటైనది.

పెర్మనెంటు కమిషన్లుచేసి జమీందార్ల కిస్తూన్న పన్ను రైతులొక్క డేమునుగూడ కోరవలెనగా! అందుచేత 1802 సం॥పు 25 రివ్యూలకులోని ర్మి 14, 15 పెక్కుననుచు చిట్టయిలేనున్న జమీందార్ల కిస్తూన్నదిన పన్నును ఇన్స్పెక్టరు చూచినను, రైతులకు సౌఖ్యము భాగ్యము చేయవలసినదని జమీందార్లకు మరతై యున్నది. అమరకు నెరవేరనప్పుడు యీ ధాన్య పెట్టి రైతులకు అంతరించవలసినదేనా? అట్లు చేయుచున్నారా జమీందారులను కను రైతులకును బాధ్యతలనుగూడించి యివ్వరకు చెప్పినట్లుగానే కైన్ రాయ ఇన్వెస్టమెంట్ 14-12-26 తేదీని బంగారా భూకామందులకు చెప్పినదేమంటే—“భూస్వామికి కిస్తు చెల్లించువాడు కవులదాడు (పెంటెంట్) అని నిఘంటువులో నిర్వచించవచ్చునని మంచివారైన భూస్వాములు వారి కవులదాడులు విజముగా ధర్మకర్తృత్వము గలవారనియు కవులు దాడునికంటె తమరైతులనే ఎక్కువ అనుబంధము బండుననియు గుర్తించురు. కవులదాడుడు తాను యివ్వవలసిన కిస్తు యిచ్చినట్లుయితే అతని ధర్మము తీరును భూస్వామి యన్ననో తన కవులదాడునికి ఇల్లు వాకిలి బాగా ఉన్నదా, జీవనము బాగా జరుగుచున్నదా, స్థితిగతులు యదోచితముగానున్నదా, గ్రామములోను రాజ్యములోను ప్రయోజనముల సౌకర్యముగా నుండుటకు కావలసిన విద్య కవికాశముండెనా యెన్నిటిని చూచెనెరుకు భూస్వామి ధర్మము పూర్తికాదు” ఇట్టి విశ్వాసమును భూస్వామియందుంచుతే దురాదృష్ట వశమున భూస్వామి దానిని నివహారకర్తృత్వ గుర్తించుటచేదు. ఈ ప్రభుత్వము విదేశమునుండి విచ్చినవరులచేత ఎప్పుడును భూమియందునే సంతోష పెట్టువలెనని మారుటచేతి పెర్మనెంటు కమిషన్లు రిగ్యులేషన్ ప్రకారము రైతును చూడవలసిన రీతిగా చూడనందున కవులు కాసనమున నొకదానిని పెట్టి కవులదాడులు రక్షించలేదు గత కిత్తాబ్జమునుండి 1908 వరకు జరిగిన విషయములు దాసుగారు తెలియపరచిరి జమీందార్ల పట్టున్నవాడు, తేలికైనవాడు, అధికారులు గలవాడు అగుటచేత ఇంకేయ (పన్ను) తియ్యుమారితో చెప్పుకొని ప్రయత్నించుటచేత ఎట్టియులాండే బిల్లులో పన్ను ఎక్కువచేయుట వైరాలతో ఆఫ్ఫీస్ పెన్సీ రైట్సులకు వాత్రము చెప్పబట్టుచేసినారు రాకంటెండుకును రించి దాసుగారు వివరించుచేప్పి ప్రభుత్వముగూడ ముత్తిపుటా దాయములో సమునిండా పన్ను విధించుటచూచి యూరకం ముటును ఖండించిరి ఎట్లేని టాంక్ ఆఫ్ సరకాచేయుటలో గవర్నమెంటు ఆశ్చర్యపరింపబడెను. సి. వి. ఎస్. వరసెంపరాజుగారు 1914 సం॥ లో బిల్లు పెట్టికే ఎలోపాసంగ్రామమునే నెపముగో దానిని ప్రోత్సేయించుటయు, కి॥ కి॥ కి॥ శ్రీనివాసయ్యగారు చిత్తుబిల్లు పెట్టుటనుగూడించియు. సర్. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు లామెంబరుగానుండి ఒక ఉపసంఘమును ఏర్పాటుచేయుటయు 1927 సం॥ పెక్కువరకు

నామక మలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి నామక మలములు వికసన చిబ్బిదాన్ అందు సన్

రత్నం, బంగారు, వెండిగల వస్త్రములు
112, 113 చైనాబాబు రోడ్, మద్రాసు.

అట్టోబరు నెలలలో సవరణపుట్టుము ప్రవేశపెట్టెదనని శుక్లవాగ్దానములుచేయుటయు, ఇది వట్టి ఆదంబరముని మునిస్వామి నాయుడుగారు రామస్వామి అయ్యగారు విడిచి వుటయు, యీ సంగతులు విశేషపరచిరి. కాసనసభ్యులు చట్టము సవరణజేయవలెనని చాల పట్టుదలగా నున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారును భూస్వామిలను యిదవరలోపలేనే ప్రతికూలురుగా నుండుచో మన మెంతిత్తుండ నిష్టపడుదున్నను కమ్యూనిస్టుపంథకు ప్రోత్సహించినవారగుదురు. అందుచేత మఖ్యముగా యిప్పుడు రైతులు జేయవలసిన దేమునగా తా మందరు ఒకసంఘముగా నుండి తమకే క్రిని తెలుపుడు జేసినగాని జమీందార్లుఅయిన పట్టులకుడ తమ పక్షమునకు రాలేదు. కాబట్టి అందరు వికమత్తముగలిగి కృషిచేయవలసినదని దాసుగారు కోరుచు, సభాభ్యుత్థులైన శ్రీ భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారి నేతాదీగుములను ప్రశంసించుచు ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

పన్నావసంఘాభ్యుత్థుడు శ్రీ చదలవాడ పద్మరాజుగారు స్వాగతోపన్యాసమును చేచిరి. మహారాజశ్రీ భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారిని సభాకర్తృత్వముగా నుండవలసినదని కోరుచు, పూలహారముతో ఆయనను సవాసించిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

శ్రీ వెంకటపతిరాజుగారు అధ్యక్షోపన్యాసమును గావించుచు, తమ కీ అధ్యక్షుడవని లభింపజేసి గౌరవించినందులకు సన్మానసంఘమువారికి నమస్కృతు లానత్తిరి. చాల వరకు చెప్పవలసిన విషయములన్నియు విశ్వనాథదాసుగారు చెప్పియేయుండుటచేత తమకు విశేషక్రమం లేకుండ చేసినారనియు, స్వల్పముగ మాట్లాడుదుననియు నెలదిచ్చి యీ జిల్లాలో 1758 సం॥ లో మొట్టమొదట కొండుమారు లేక కొండేరమువద్ద ప్రసిద్ధమైన యుద్ధము జరుగుటయు, పెద్దాపురంసంస్థానం అనేక జమీందారీ లేర్పడుటయు, సేమలపాచెల్లింపలేకపోవుటచేత జమీందారీలు పోవుటయు, చిల్లరజమీందారీలు బయటైరుటయు, శిథిలమగుటయు, యీ పూర్వచరిత్రను కొంత తెలియబరచిరి. ఇప్పుడు రైతులు చేయవలసిన దేమి? పోయినవాళ్ళులను దెచ్చుకొనుట కాని, తినిపాళ్ళుల కోరుట తగదు. మన వారు చెప్పినప్రకారము ఎవరైతే సేద్యముచేయనో వారే భూమివాళ్ళుదారగుట ఘనధర్మము. పన్ను విధానము యిప్పుడేర్పడినది. పన్ను క్రమముగా పాచ్యయిపోయినది. వ్యవసాయదారుడే భూమియందు. హక్కుగలవాడైయుండ యింకను భరింపరాని పాచ్యుప్రన్ను కట్టుట తగదు రైతులకు కావ్యతపు హక్కు కలగజేయుట శ్వాసయమే. కాని, జమీందార్లను మధ్యనుపెట్టుట సమంజసముకాదు రయితులకును గవర్నమెంటుకును మధ్యధులు లేనప్పుడే బాధలుకలిగి అనితీరుట కష్టమగుచున్నపుడు, మధ్యధులు ఇంటర్మీడియరీలు అయిన జమీందార్లుగూడ ఉండినప్పుడు కష్టములుతీరుట అంత సులభముగాదు జమీందార్లు మొదటినుండియు ఒకసంఘముగా పనిచేయుటచేత వారు అంధోశనము చేయుటచేతి వారికి కొంతలాభము గూఢబడుట వింతగాదు రైతులవైపున అంధోశయే లేక పోవుటచేతి వారిహక్కులు సాంధలేకపోవుచున్నారు. అయితే కొంతవరకు ప్రజాప్రతినిధులైనవారు కాసనసభలో పనిచేసియున్నారు. కాని వారికి నెరుకసహాయము రైతులు లేరు. రైతులు సంఘముగా ఏర్పడుటయు, కొంతసము నేకరించుటయు, తన అంధోశనము జరుపుటయు చేసినగాని వారి ప్రతినిధులు చేప్పినమాటయందు గౌరవముండదు తమ యుద్ధేశమును ఫలింపదు. తమ కష్టములను నివారించబడవు. ఎట్టియులాండు అట్టలోనే లోపముండుటయు, దానిని అమలులోపెట్టువప్పుడు లోపములుండుటయు తీసిని లేకుండ చేయవలెనంటే రైతు సంఘములు, చక్కగా బలపడుటయు పనిచేయుటయు, వారి వారి ఎట్టిట్టలోని యొక్కరల తెలుపుటయు చేయవలసియున్నది. ఉపన్యాసాంతరము తీర్మానములు చేర్చింపబడెను.

ఆంధ్ర దేశ జమీందారి రయితులసభ

తీర్మానములు

ఈ క్రింది తీర్మానము చుట్టుకొని అప్పయ్యగారు శుక్లవాగ్దానించిరి. బుర్రా అప్పలరాజుగారు వెన్నెటి రామధర్మరావుగారు ఆమోదించిరి. తీర్మానముయొక్క వారంకేము:— ఎట్టియు భూమివట్టుము, జమీందారీ రయితులకు ప్రాచీనకాలము నుంచి వుండిన, నిర్దుష్టమైన హక్కులను బాగ్రతరములకు ఉద్దేశంపబడినను, పూర్వపు రివ్యూలకును చట్టములలోని భాషయొక్క చిట్కలనలను, కోర్టులు సవరు జమీందారులకును రయితులకును గల సంబంధమునుగూర్చి చట్టములకుసారవాణు అర్థములు చెప్పవలసినను, రైతుయొక్క అసహాయస్థితిలకు జమీందార్లు స్వార్థపరులై అక్రమంగా కిస్తులు జాఫాచేస్తూ వున్నందునను సవరు యెట్టిట్టలోని అంశములన్నియు, జమీందారీరయితుల హక్కులకు తేమునునకు వ్యతిరేకముగా జమీందారుల అంధోశనమున నిర్బంధపడినది కాన రయితులయొక్కయు దేశీయయొక్కయు ఆర్థికక్షేమహక్కులు కావాడుటకు యీచట్టము సవరణకాబడుట అత్యవసరము అని తీర్మానించుచున్నారు.

శ్రీ రత్నాపగడ మంకేశ్వరశర్మగారును, శ్రీ కండుల వీరరాఘవస్వామినాయుడుగారును తీర్మానమును సరించి ఉపన్యాసము లిచ్చిరి. రైతులు వికమత్తముకలిగి తమసంఘముల ద్వారా అభిప్రాయముల తెలియపరచుచు కాసనసభా ప్రతినిధులకు చేయూత నొసంగవలసినదని స్వామినాయుడుగారు కోరిరి.

2. ఎట్టియులాండుచట్టము సవరణబిల్లును ప్రవేశపెట్టెదమని, వాక్దానము చేసియును, కాలమాపవచేయుచున్న ప్రభుత్వమువారి చర్యను యాసభవారు ఖండించుచున్నారు. మరియు 1 వ తీర్మానానుసారము సవరణ చట్టమునకయి జిల్లాపాలిని, ఆంధ్రజమీందారీరయితులు తీర్మానోశనము సలుపవలసినదనియు ప్రభుత్వమువారు సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టుటలో ఇంకను ఆలస్యము చేసినయెడల కాసనసభవారే సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టువలసినదనియు నీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ॥ యందు సత్కారాజుగారు.
అ॥ ఆచంట సత్తనారాయణగారు.
చాచలి రామసోమయాజులుగారు.
ఎం. వెంకటప్పగారు.

3. జమీందారీరహితుల పక్షమున పని చేయుచున్న శ్రీమంత్ విశ్వనాథదాసు మహాశయుగారు జమీందారీరయితులకు దంపసానుబడి భూమిపంట్ల నష్టమువచ్చినప్పుడు రివివరుల నిచ్చుటగూర్చి ఎట్టియులాండుఆఫ్ట 29 (ఎ) పెక్కునగా కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టి బిల్లునుగూర్చి తమ పూర్ణామోదమును తెలుపుచు కాసనసభ్యులున్ను, ప్రభుత్వమును వానికి తమ పూర్ణామోదము నిచ్చుట ప్రభుత్వకర్తృత్వమున తెలియజేయుచున్నాను.

ఉ॥ సీతారామయ్యగారు.
అ॥ బొప్పు రామన్నగారు.

(4) జమీందారులు సాగుకు ఒకసారియెనను తమ యెట్టియుగ్రామములకు స్వయముగావెల్లి తమరయితుల స్థితిగతులను కన్నులార చూడవలసినదని, వారు చెప్పుకొనగల పడు పాయములు చేయించుచుండవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ॥ దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావు.

5. ఔదార్యమునకు కేసుపాదిన పితాపురం, వీరవరక, కోలంక, తుని, జగంపేటవగైరా జమీందారీలలో రైతులకు గల యీక్రింది గొప్పయిబ్బండులను పొందుచు న లిగి పోవుచున్నందులకు యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

జమీందారీ కిస్తులు యకరం 1 కి యా 25 లగాయును యా 50 వరకుకూడ ఉండును.

రెండవశంకు అక్రమముగా నీటిపన్ను కట్టి పంటలు చేయుట.

నీటివనరుల అనగా ఏరులు, కాలువ, పంటచేరువులు వగైరాలు మరమ్మత్తు చేయకపోవుట.

కిక్కిలను గవర్నమెంటుకిక్కిలెగాక ఇంకను ఊడ్చులు జరుగుచును పంటకురాకను ముందే పెట్టెంబరులగాయతు దిశంబరు నెలాఖరులోగా పంటలుచేయుట. పంటచేరువులలో వ్యవసాయము పెట్టించుట, పంటముఖమునకు వచ్చినప్పుడు కొన్ని చేరువుల నీటిని వేరువేసి అమ్ముకొనుట. నీటికట్టుకైత్రనము తీసినవారికి ఎప్పునింక అక్రమంగా ఉపేక్షించుటచే దివాణములలో పలాకుబడిగల బలవంతులు పండించుకొనుట. తదితరులు నష్టముపొందుట.

ఉ॥ రావిపాటి సత్తనారాయణగారు

అ॥ ఆచంట సత్తనారాయణగారు.

దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావుగారు.
కొమ్మవంతులుగారు.

6 ఈ జిల్లాలోని జమీందారీయితలు తెల్లరును ఆంధ్ర జమీందారీయితలసంఘ సభ్యులుగా చేయటమును "జమీందారీయితల నిధి" కి యధాశక్తిగా విరాళముల నిచ్చుటమును యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

7 మునుగు వెంకటాచార్యులలాకాలు యేజినీలూ జేర్చియుండియున్నారు ఎట్టేటులాండు ఆప్తు వానికి వ్యాపించునట్లు ట్టుము సురూ చెయ్యవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ॥ పునలూ కోడండరామయ్యగారు..

ఆ॥ మల్లిపూడి పద్మరాజుగారు.

8 యూనియన్ బోర్డులో లోకల్ బోర్డులోను ఎట్టేటుకు సంబంధించిన ఉద్యోగస్థులను మొదలుగా పుండకుండేలానున లోకల్ బోర్డు ఆప్టు నిబంధనలకేర్పరచవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ॥ తెలివీరన్నగారు.

ఆ॥ మల్లాల గోపాలరావుగారు

జమీందారీ గ్రామాదులలోని పుంతెలున్న మార్గము లున్న ఇరిగేషను చెరువులుగాని చెరువులున్న వాటిమీద చెట్టువైరా ఫలసాయములను, లోకల్ బోర్డు స్వాధీనము లో లేనివల్ల సంపూర్ణముగా సదరుబోర్డు స్వాధీనము చేయుటకు జిల్లాబోర్డువారును, గవర్న మెంటువారును తగిన చర్య దీనికొనవలసినదని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ॥ రావిపాటి సత్యనారాయణగారు.

ఆ॥ రామ బాపన్నగారు

(ప్రతినిధి)

ఆంధ్రదేశ యువజనమహాసభ

శ్రీ కె. యస్. నాగిమన్ గారు అధ్యక్షతవహించుట

శ్రీ నల్లభాణి వెంకటాచార్యుల గారి ఆహ్వానము

ఆంధ్రదేశ యువజన మహాసభ అత్యంతోత్సాహముతో నేటి మధ్యాహ్నము 4-30 గంటలకు బొంబాయి యువజన నాయకుల శ్రీ. కె. యస్. నాగిమన్ గారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయెను. పిన్నలు, పెద్దలు, స్త్రీలు, పురుషులు, ఎల్లరును సభ సలకరించి నిరవధికకాటాహలమును గవ్వరచిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకౌపన్యాసము గావించబడినదివ శ్రీ మొదటిగంటి తిరుమల రావుగారు శ్రీ నాగిమన్ గారి అద్భుత దైర్య సాహసములకు, వారి యువజన వికీరణశక్తిని, వారి త్యాగశీలమును, దేశసేవాభిరతిని ప్రశంసించుచు అధ్యక్షులు గా సుపపాదించిరి.

శ్రీ శరణు రామస్వామి చౌదరిగారు ఉపపాదనను బల పరచిరి పిదప అధ్యక్షులు ఉపన్యాసము గావించిరి.

శ్రీ నాగేశ్వరరావు గ్రంథాభియంత్రము

గం॥ ౧-౧౧ నరసన్న శేటయందలి శ్రీ నాగేశ్వరరావు గ్రంథాలయసంఘము వారి సమావరమున శ్రీ శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారి యాలయమునందు 29-10-29 తేదీని పౌరమహా సభ సమావేశమైనది. ఆసభకు మ. శ్రీ వైశ్యరాజు వేంకటరాజు గారధ్యక్షత వహించిరి. ఆసభయందు పల్లకిమిడి రాజావారి కళాకళా పండితులును సుప్రసిద్ధ ధర్మజ్ఞ మార్గస్థులనును బ్ర శ్రీ వాసా నూర్యనారాయణ శాస్త్రిలవారు యువశ్రీవివాహ విషయమై యిదివఱకు కనీసము తెల్పిన పూర్వావరపక్షముల జ ర్చించి విమర్శించి బుటకుమతీవివాహములే శాస్త్రసమ్మతిములని సప్రమాణముగా సిద్ధాంతీకరించిరి. పిదప సభాసదులు శ్రీహర విలాస శారదాగారి బాల్యవివాహ నిరోధకశాసనము నంగీకరించి శాసనముగావించిన సామ్రాజ్య శాసనసభవారికిని రాజప్ర తినిధికిని పదునేను మాసములనుండి నేటివఱకు విశాఖపట్టణము ఘోషలు సిద్ధపఱచు గల దేశమునం దీవిషయమై యఖండప్రచారము గావించిన బ్ర. శ్రీ వాసా నూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారి కిని ప్రశంసాపూర్వక నిందనములర్పించుచు నేకగ్రీవముగ తీర్మానించి జయజయధ్వజములతో సభ ముగించిరి

కార్యదర్శి.

శాస్త్రోక్తముగా తయారైన బౌద్ధములు శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదశాస్త్రాలయము, తిరు పతిలో హుళుకును, ధరల జ్ఞాబితా ఉచితముగా పంపబడును.

ఈ దినపత్రికను ప్రాయము—

ప్రధానోపాధ్యాయుడు,

యస్. వి. యస్. కాలేజి, తిరుపతి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ

శ్రీ నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

శ్రీ జయంతిపురం జమీందారుగారు ఆహ్వాన మొనంగుట

నాయకుల సందేశములు

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

11 వ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ నేటి మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు విజయవాడ "దుర్గాకళామందిర" నుందు గంటూరు పురపాలకసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీ నరసింహారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయిన రాష్ట్రీయ సభకు విదారువలదులమండికి ప్రేగా వివిధమండలములనుండి ప్రతి నిధు లరుచెందిరి. సభాభివనమును, విశాలమును వేదికయును నాయకులతో, ప్రేక్షకులతో, ప్రతినిధులతో సంపూర్ణిగ నిండి పోయెను. అధ్యక్షులు వాద్యములతో సభాభవనమునకు గొనిరా బడిరి. ప్రప్రథమమున గంటూరు కారదానికేతన బాలికలును, బెజవాడ మైయర్ ఎలిమెంటరీస్కూలు విద్యార్థినులు, శిఖరం పట్టాభిరాములుగూడ, కొండపల్లి జగన్నాధదాసుగారు భరతమత్సరమును గావించిరి.

జయంతిపురం జమీందార్లు శ్రీ దుర్గా సదాశివేశ్వర ప్రసాదు బహద్దరుగారు ఆహ్వానసంఘము తరపున అధ్యక్షోపన్యాసమును గావించినపిదప నాయకుల సందేశములు సభయందు జరుపబడెను.

నాయకుల సందేశములు

ది॥ బి॥ మోహన్ రామచంద్రరావు పంతులుగారును, హైదరాబాదునుండి వామన్ నాయకుగారును, బుర్రా సత్యనారాయణగారు, గద్దె రంగయ్యనాయకుగారు, హైదరాబాదు నుండి మేజరు నాయదుగారును చెన్నపురినుండి డాక్టరు పి. వరద రాజులునాయదుగారును, వి. వి. జ్యోతిషపంతులు, సి వి చింతామణి, సుబాష్ చంద్రబోసుగారు సభకు రాజాలనండులకు విచారమును చెప్పి, మహాసభలు జయప్రదముగా జరుగుట కాశించిరి

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు

చెన్నపురి నుండి యిట్లు పంపింపిరి. "మహాసభ జయప్రదముగా జరుగుగాక. కాంగ్రెసు పరమపథి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగా మహాసభ తీర్మానింప గోరుచున్నాను (నార్న ధ్వజము) వై సురాయిగారి ప్రకటన నంగీకరింప నిరాకరింపవలెను. కలకత్తా తీర్మానమునకే బద్ధులుముగా నుండవలెను (నార్న ధ్వజము ఈతంతి జగువునపుడు సభ్యులు తమ హర్షమును అధికముగా ప్రకటించిరి

గౌ॥ సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు

చెన్నపురి శాసనసభాధ్యక్షులగు గౌ॥ సి వి యస్. నరసింహారాజుగారిట్లు సందేశమిరి. "సభలు జయప్రదముగా జరుగుగాక! రాజప్రతినిధిగారు నవంబరు 1 వ తేదీని గొప్ప గొప్ప ప్రకటనను గావించబోవుచున్నార దానిని గురిం మీరందరు జాగ్రత్తగా ఆలోచింపవలెను. బాధ్యతగల నాయకు లందరును డిల్లీయందు సమావేశమగుచున్నార గావున వారి యభిప్రాయమును తెలిసికొని, వారు చెప్పిన మార్గము ననుసరింతురని కోరుచు, ఈ లావుగ ముందుగనే ప్రకటనపై యభిప్రాయమును వెల్లడింపకుండురనియు కోరుచున్నాను" అనిరి.

శ్రీ న్యాయ వేంకటాచార్యులగారు దేశమునకు ఆచరణయోగ్య మగు విధానమును సమూహపూరిత నని సందేశ మిరి.

డాక్టరు బి పట్టాభిసీతారామయ్యగారి తంతి

ఆంధ్రరాష్ట్రము తరపున ఢిల్లీ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ కరిగిన శ్రీ డా॥ పట్టాభిసీతారామయ్యగారి కిందితంతి వార్త సందిరి.

"కాంగ్రెసు, లిబరల్ జాతీయపక్షవాదుల అభిప్రాయ మిట్లున్నది "నాలుగు వరతులపై బారతజాతి సమాకారమును సలుపనంగీకరించుచున్నది. (1) రాజకీయ ఖైదీల నందరును తక్షణమే విడుదలజేయింపవలెను. (2) రౌండుటేబులు సమావేశమందలిప్రతినిధులందు కాంగ్రెసుపక్షమువారి రధికముగ నుండవలెను. (3) అధినివేశ స్వాతంత్ర్య నిర్మాణవిధానమును గురించి సమావేశము చర్చించవలెను. (4) నూతనశక ముదయించినటులు నేటి నుండియే పరిపాలనను పునరుద్ధరింపవలెను. సమావేశమును శీఘ్రముగా జరుపవలెను, నేను 5 వ తారీఖునకు బెజవాడమీదుగా వెళ్లుచున్నాను వాటివరకు సమావేశమును నిలుపదలచేసి నన్ను అరటు ఆపుదు." ఈ తంతివార్తను సభ్యులు తాస్సాముతో నాలకించిరి.

పిదప అధ్యక్షులు తమ యుపన్యాసమును గావించిరి. అనంతరము శ్రీ దేశోద్ధారక క నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు అప్పటికి సభ ముగింపబడినదని ప్రకటించుచు, శ్రీ పట్టాభి సీతారామయ్య పంతులుగారు 5 వ తేదీ ఢిల్లీ నుండి రానున్నందున నాటికినిగూడ రాష్ట్రసభను జరుపుట సుంజనముగా నుండుననియు, వారు చెప్పు విషయముల నాలకించి మన నిర్ణయమును గావించుకొనవచ్చు ననియు పలికిరి.

సభ కరుచెంచిన ప్రముఖు లనెకులు దీదినన సుదాహరించినవారుగూడ గలరు:- శ్రీ. సి. రాజగోపాలాచారి, కే. యస్. నాగిమన్, దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులు, దేశోద్ధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులు, ఆంధ్రభీష్మ న్యాయపతి సుబ్బారావుపంతులు, చెన్నపురి శాసనసభా ప్రతిపాల పక్ష నాయకులు పి. సి. వేంకటపతి గజుగారు, కె. కోటిరెడ్డిగారు, విక్రమ వేంకటరత్నం చౌదరిగారు, వి. కౌశ్యరరావుగారు, కె.వి.ఆర్. స్వామినాయుడుగారు, డాక్టరు, బి.న. బ్రహ్మయ్యగారు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణపంతులు, మొసలిగంటి తిరుమలరావు, ఆత్మమూరి గోవిందాచారి, వి. యల్. శాస్త్రి, మండపాక రంగయ్యగారు, మంగంటి బాపిన్నెడు, వెన్నెటి సత్యనారాయణ, జె. వి. నారాయణ, కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య, దళి చెంచయ్య, పి. ఆంజనేయులు, డి. నారాయణరాజు, పి. శేషతల్పకాయ, యమ్. పల్లంరాజు, మారిన నరసన్న, నబేరు మహమ్మద్, గౌ సుబేగ్ సాహేబ్, శిఖరం పట్టాభిరాములుగూడ, బి. వియ్యన్న, టి. విశ్వనాధం, నేతి వెంకటచలపతి, శిష్టు సాక్షిసోమయాజులు, శరణు రామస్వామిచౌదరి, కల్లూరి చంద్రమూర్తి, జి.వి. పున్నయ్యశాస్త్రి, అంచె శివయ్య, చింతమనేని బాపయ్య, కన్నెగంటి నూర్యనారాయణమూర్తిచౌదరి, కళా వెంకట్రావు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, జె.వి. నారాయణ, న్యాయపతి నారాయణమూర్తి, పుల్లెల శ్యామసుందరరావు, గజపల్లి రామచంద్రరావు, కలిదిండి గంగరాజు, బసవరాజు వెంకట అప్పారావు, కొడాలి శివరామకృష్ణారావు, శివలెంక పున్నయ్య

ఆంధ్రదేశ జమీందారి రయితుల సభ

రామదాసు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహింతురు

6 వ తేదీన బెజవాడలో జరుగును
బెజవాడ, నవం 4—ఆంధ్ర సభల ప్రచురణ శాఖవారు యిట్లు తంతివార్త సంపుచున్నారు—ఆంధ్రదేశ జమీందారి రయితులసభకు విశ్వనాధ దాసుగారు అనివార్యముగ ప్రతి బంధకము లుండుటచే అధ్యక్షత వహింప జాలనని చెలిపినందున గౌ॥ వే॥ రామదాసు పంతులుగారిని కోరగా వారు అంగీకరించిరి. సభ వారిఅధ్యక్షతను 6 వ తేదీన జరుగును. ప్రత్యేకముగ ఆహ్వానము లంపుటకు వ్యవధిలేనందున దీనినే ఆహ్వానముగ నెంచి జమీందారి రయితులందరు విచ్చేసి సభ జయప్రదముగ నొనర్చెదరని నమ్ముచున్నాము.

ఈ దిగువవిలాసమునందు నమ్మక మైన బంగారు, వెండినగలు దొరకును శ్రీలక్ష్మీ జ్యాయలరి కంపెనీ బెజవాడ

ఆంధ్రమహిళాసభ, బెజవాడలో

3 వ తేదిన గూడెను

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి తుర్లపాటి రాజేశ్వరమ్మగారి ఉపన్యాసము

సోదరిమణులారా; సరిసిధులారా!

ఆంధ్రదేశముయొక్క వివిధ ప్రాంతములనుండి స్త్రీజాతి యొక్క ఆభివృద్ధియే మదియందుకొని కడు పయస్రయాశల కోర్చి ఈ మహాసభకు విచ్చేసిన సుప్రసిద్ధులగు నారీమణుల కందరకును మావిజయవాడ పురస్త్రిలపక్షమునను, ఆహ్వానసంఘము వారి పక్షమునను హృదయపూర్వకముగ స్వాగతముసంకుచున్నాను. మాయాత్మికులలో చాల లోటుగలవు. మా యోర్నాటులు మిగుల ఆసంతృప్తి కరముగా నున్నవి. మీకు సౌకర్యములు మేము సరిగా చేయజాలకపోతిమని నాకు తెలుసును. కాని మీయందలిగౌరవముతోను ప్రేమతోను మాహృదయములు నిండియున్నవి గావున మాయాద్వేష్యులను మాత్రమే తాము గ్రహించి మా లోపముల నన్నిటిని సోదరిహృత్పూర్వముతో మన్నించి చరిత్రాత్మకమును పాపనమునైన విజయవాడ పురస్త్రిలొసంగు స్వాగతమును దయతో గైకొనవలెనని సవినయముగా వేడుచున్నాను.

మన మాతృభూమియగు భరతవర్షము నేడు ప్రరాధీనత నుండి తప్పించుకొని స్వతంత్రమును పొందవలెనని తీవ్రముగ ప్రయత్నము చేయుచున్నది. తక్షణము సంపూర్ణముగ జామిని యను స్టేటసు అన్ని పక్షములపాఠిచేతను వాంఛింపబడుచున్నది. నైసుకుమినును బహిష్కరింపబడినది. ఆబహిష్కార ప్రయత్నములో పంజాబుకేసరి, స్త్రీలపాటి కల్పతరువు, దేశబాంధవుడునగు లాలలజపతిరాయి లాటిచెట్టలచే మరణించినాడు.

ఏమూలమోచినను నిర్బంధవిధానములు సంపూర్ణముగా సాగింపబడుచున్నవి. పెక్కుమంది సాయకులు యువకులు ప్రభుత్వము వారి చేరసాలలో నున్నారు. రాజకీయజైలీల సౌకర్యములకొరకు యువకులను, ధీరులను నగు జతీంద్రుడు లాహోరు జైలులో తన ప్రాణములను సమర్పించినాడు. ఆతని మృతకేళిబరమునకు జరిగిన గౌరవము రాజాధిరాజులకును జరుగలేదు. ఆంగ్లేయపార్లమెంటులో స్వలాభాశ్చేషపరులగు ధనికుల భూభాగములపార్టీ (కొనసెక్వెటివ్) పడిపోయి ఉదాసరభావులగు కార్మికపక్షము అధికారమునకు వచ్చియున్నది. గవర్నరుజనరలుగారు ఇంగ్లాండునుకుపోయి నూతనమంత్రివర్గముతో సంప్రదించి మరల వచ్చియున్నారు. ఇంగ్లాండు గవర్నరు మెంటువారు హిందూదేశీయ నాయకుల సమావేశముకంటే పిలచి హిందూదేశ రాజకీయ సమస్యలను పరిష్కరింతురనియు వసతులు వ్యాపించియున్నవి. కొద్దినెలలలో గొప్ప రాజకీయసంస్కరణలు నెచ్చునని భారతీయులు యెదురుచూచుచున్నారు. రెండురోజులపూర్వముగా వైస్రాయి ఇర్విను ప్రభువుగారు హిందూదేశీయులకు సందేశము నంపి దేశనాయకులసమావేశము నేర్పాటుజేయ సంకల్పమును వ్యక్తపరచియున్నారు. సత్వర అధినివేశనావ్యతంత్ర్యమయినను హిందూదేశమునకివ్వకుండుట కడు ఆసంతృప్తికరము. అయినను సర్వపక్షనాయక సమావేశము సమకూర్చునండుట కుధిదాయకము. ఈ సమావేశఫలితముగ స్వరాజ్యప్రాప్తి గలుగుగాత.

స్త్రీలు. దేశస్వాతంత్ర్యము

ఇంక రెండు నెలలలోపల భారతదేశీయ మహాజనసభ లాహోరులో సమావేశమై భరతవర్షము స్వరాజ్యము పొందుటకు చేయవలసిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుచున్నది. ఇట్టి ముఖ్యమగు సందిగతములలో పురుషులతోపాటు దేశస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించు పురుషులములలో స్త్రీలకుడ పాల్గొనుట చాలముఖ్యమని, అవసరమని మనవిచేయుచున్నాను. పూర్వకాలమున మనదేశమున స్త్రీలు యెటుల పురుషులకు దేశీయ పోరాటములలో సహాయపడినది, మనచరిత్రలు ఘోషించుచున్నవి. ధర్మసంస్థాపనలో శ్రీరామునితోపాడనీత ఎటులకష్టపడినది, నరకాసురసంహారములో సత్యభామ యెటుల కృష్ణునకు సహాయముచేసినది మనకు తెలుసును. చిత్రూరుముట్టడి, బాల్మీలియుద్ధము మొదలగునాటిలో స్త్రీలు యంతధీరులగు ప్రసరించినది, యెట్టి త్యాగములు చేసినది మన మెరుంగదుము. ధూన్సీరాణి వీర చరిత్ర మన మింకను మరులలేదు. ఈకాలమున జపాను, చైనా, టర్కీ, ఈజిప్టుదేశములు సత్వన స్వతంత్ర్యపోరాటములలో ఆయాదేశపు స్త్రీలు పురుషులతోపాటు చాల శ్రమచేసినట్లు మనకు చరిత్రవలన తెలియుచున్నది. కొంత వరకు పంజాబులోను బంగాళములోను స్త్రీలు ముందంజ చేయుచున్నట్లు పత్రికలలో చదువుచున్నాము. ఆంధ్రదేశపు స్త్రీలకుడ దేశస్వాతంత్ర్యయ్యవ్యయములలో కృషి సలుపుదురని కోరుచున్నాను.

భారదాబిల్లు

ఈ సంవత్సరము నేసంగిలో పురపాలకత్వమును దీనబాంధవుడునునగు మహాత్మాగాంధీగారు ఆంధ్రదేశములో సంచారము చేసినప్పుడు ఆంధ్రస్త్రీలకుడ మిగుల యుత్సాహముతో శ్రీవారికి స్వాగతమిచ్చి నారీసంచారమును జలప్రదముగ నొసర్చియున్నారు. శ్రీవారికి మిగుల ప్రేమాస్పదములగు భద్రులను పంపముల అన్యైశ్యతానివారణమును ఆంధ్రదేశస్త్రీలు కొనసాగింతురని కోరుచున్నాను. మనమందరమును దేశీయ వైప్రములు దేశీయవస్తువులయందు ప్రేమను వ్యాప్తచేసికొనవలసియున్నది. దీనిమూలమున తిండిలేనివారికి తిండియు కట్టుటకు గుడ్డలేనివారికి గుడ్డయు లభింపగలవు.

దేశము స్వతంత్రమునగాండ యత్నించుచున్న యాసను యములో స్త్రీలకు కొంత స్వేచ్ఛాస్వతంత్ర్యమును కలుగచేసి స్త్రీలకు శరీరబలహీనతనుండియు బాల్యవైప్రమునుండియు కావాడగల భారదాబిల్లు మంజూరై చట్టమునకు మిగుల కుభావహము. బాల్యవివాహములవలన గలుగుచున్న అనర్థకములు ఆందరికి తెలిసినవే. ఈ శాసనము పూర్వార్థచారపరాయణులగు బ్రాహ్మణులకును, వైప్రయుకును మధ్యస్థుకు కొంతకష్టము యిచ్చుచుండుట నా ప్రసవేగాని కొలదికాలములో దేశము యాశాసనమున కలవడగలదు. బాల్యవివాహములకుడ రూపుమాసి పోగలవని విశ్వసించుచున్నాను. శ్రీ భారదాగారికి స్త్రీలొకము కృతజ్ఞత జూపుచున్నది.

స్త్రీవిద్య

మనదేశములో స్త్రీవిద్య మిగుల అభోగతయించుచున్నదని యామన్య సంచారముచేసి రిపోర్టునాసిన హార్డాగ్ కంటిటివారు ను అంగీకరించి యున్నారు. స్త్రీలలో విద్య యింక అనేకరేట్లు వృద్ధిచెందినగాని దేశమునకు మోక్షములేదు. ఆంధ్రదేశము స్త్రీవిద్యలో తోడిరాష్ట్రములగు మహారాష్ట్రముకన్నను బంగాళము కన్నను దక్షిణ చెన్నరాష్ట్రముకన్నను చాల వెనుకబడియున్నది. మహారాష్ట్రదేశములో ప్రాథమిక కార్యగారు ఇరువై అయిదులక్షలు సంపాదించి ప్రాందన స్త్రీలవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించియున్నారు. అనేక ఉన్నతి పాఠశాలలను కూడ పెట్టింది యాజ్ఞాదురు. అవివాహిత లగు యువతులు హైస్కూల్లో చదువుకొనుచుండుట మహారాష్ట్ర దేశములో ఆచారమైపోయినది. మద్రాసులో క్విస్ మేరీసు స్త్రీలకళాశాలను పెట్టియు, దానికి జతగా ఒక హాస్టలు పెట్టియు, విద్యార్థినులకు వసతిగృహమును పెట్టియు, గవర్నరు మెంటువారు కొంత మేలుచేసియున్నారు. కొద్దికొద్దిగా అచ్చులచ్చు బాలికలకు ఉత్తమవిద్య నియ్యగల వాతాళాలనుకూడ ప్రభుత్వమువారు పెట్టుచున్నారు. ఇంకను యివి చాల తక్కువగా నున్నవి. సరిపోనికూడ మనవిచేయుచున్నాను. బెజవాడవంటి బస్టోలో హైస్కూలులేదు. ఇటువంటి ప్రతి బస్టోలోను ఒక హైస్కూలునున్నా, ఆంధ్రదేశమున కుపకరించుటకు కేంద్రస్థాన మగు బెజవాడయందు నొక స్త్రీలకళాశాలనున్నా స్థాపించవలెనని ప్రభుత్వమును కోరవలసియున్నది. మరియు వివాహితులగు స్త్రీలకును, యితరులకును గూడ విశ్రాంతి సమయములలో విద్య నొసంగ గల విద్యాసంస్థలకొరకు మనము కృషిసలుపవలసియున్నది. కాని స్త్రీ విద్యావిధానమును గూర్చి యిచ్చుట ఒక్కమాట చేప్పవలసియున్నది. స్త్రీలకు ప్రభుత్వబడులలోను, హైస్కూల్లోను, కళాశాలలలోను గరవు విద్య స్త్రీలకు లాభకారిగా లేదు. పురుషులకు కావలసిన విద్యాపథము లన్నియు స్త్రీల కక్కరలేదు. పురుషులు విద్యను పొట్టుకూటికిని, ఉద్యోగములకొరకును నేర్చుకొనుచున్నారు. స్త్రీలు జ్ఞానార్జనముకొరకు మాత్రమే విద్య నేర్చుకొనెదరు. ఉద్యోగములు సాధారణముగా స్త్రీల కక్కరలేదు. నీతిని, దైవభక్తిని, దేశభక్తిని వృద్ధిచేసి స్త్రీలు మంచి తల్లులుగను, గృహిణులుగను, వీరమాతలుగను విలసిల్లుటకు కావలసిన విద్య ముఖ్యముగ స్త్రీలకు కావలసియున్నది. యీ విషయములో మద్రాసు శాసనసభలో మనకు ప్రతినిధిగా పనిచేయుచున్న శ్రీమతి మన అధ్యక్షురాలు గారు ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి స్త్రీలయొక్క విద్యావిధానమును తగురీతిని చూర్చింతురనియు, స్త్రీలకు విద్యాధికారిగా ప్రాందన స్త్రీయే యుండునట్లు ఏర్పాటుగావింతురనియు విశ్వసించుచున్నాను. దీనినిబట్టి పురుషులతోపాటు స్త్రీలకును శాస్త్ర విద్యలు మొదలగునవి అక్కరలేదని నా అభిప్రాయ గారు.

స్త్రీల ఆర్థికస్థితి

ముఖ్యముగా స్త్రీలకు కావలసిన ఆవుసరములలో స్త్రీలయొక్క ఆర్థికస్థితి చక్కపరకుట చాల ముఖ్యము. ప్రస్తుతము హిందూధర్మశాస్త్రప్రకారము స్త్రీలస్థితి మిగుల హీనముగ నున్నది. జాయంటుకుటుంబములో భర్త చనిపోగానే ఆ ఆస్తి యంతయు భర్తయొక్క అన్నచమ్యాలకు చెంది వితంతువు భరణమునకు మాత్రమే ఆర్జురాలగుచున్నది. భరణము సొంగుటలో స్త్రీలుపక్ష కష్టములు నర్చనాతిరములు. భర్తయొక్క యావస్తాభాగమును జాయంటు కుటుంబములోకూడ భార్యకు చెందుట న్యాయము భర్తయ అయియున్నది. మరియు తండ్రియొక్క ఆస్తిలో కడుదానోపాటు మాచుకొనుకూడ భాగములు పంచియుచ్చుట అనన్యమైయున్నది. మహాస్థు మహానుజు ఉన్న

వృత్తికిని భార్యకుకూడ కొంతభాగము భర్త ఆస్తిలో ఇచ్చుకూడ అనవగము. వివాహకాలముందు భర్తయొక్క ఆస్తిలో భాగము భార్యకు సంక్రమించేయుటయు అవసరము. యిట్టి యేర్పాటు మహమ్మదీయులలో కలదని తెలియుచున్నది. స్త్రీలకు ఆర్థికస్థితినియిచ్చు ఇట్టి హిందూ లా సమరణులు శాసనసభలలో తెచ్చుటకు మనము మిగుల కృషిసలుపవలసియున్నది. ఇది చాల అవసరమని మనవిచేయుచున్నాను. ఈవిషయముయీ తీవ్రమైన ఆందోళన ప్రారంభింపవలసియున్నది.

మున్సిపాలిటీలు, లోకలుబోర్డులు చట్టములు మారబోవుచున్నవి. నామినేషన్లు రద్దుచేయబోవుచున్నారు. మంచిదే! వాటిలో స్త్రీలకు కొన్ని స్థానములు యెన్నికలలో ప్రత్యేకించవలెనని మనము కోరవలసియున్నది. అటులనే రాజోపురాజకీయసంస్కరణములలో శాసనసభలలోకూడ ఎన్నికలలో స్త్రీలకు కొన్ని స్థానములు ప్రత్యేకించవలెనని మనము కోరవలసియున్నది.

దేశదాసీలు

ఆచారమువలన పతికులుగా చేయబడిన దేశదాసీలమును మరల పవిత్రపరచి ఉద్ధరించుటకుగాను మన అధ్యక్షురాలు చాల ప్రయత్నము చేయుచుండుట మీకు తెలిసినవిషయమే. దేశదాసీలచట్టమును మద్రాసు శాసనసభలోగావించి దేశదాసీలనుండి పతికులగు వ్యభిచారిణులు మారముగనుండునట్లు పీగు చేసియున్నారు. దేశదాసీలములకు దేశదాసీనవుకరి యీనామును వుండుటవలన అసలములోని బాలికలచేత నిర్బంధముగా బోగవు మేళపుచాకకీ చేయింపవలసివచ్చుచున్నది. అందువలన ఆ బాలికలు నిర్బంధముగా వ్యభిచారిణులగు చేయబడుచున్నారు ఇప్పుడీ చట్టమువలన ఇనాములకు క్విటురెంటుకట్టి యివ్వబడినవి నాకరీచేయవలసిన అవసరములేదు. ఆక్విటురెంటు దేశదాసీలమునకు చెందును. ఇందువలన నిర్బంధముగ బోగము మేళపు నాకరీ చేయవలసిన బాధ్యతపోయినది. ఆకలకులుకూడా వ్యభిచారవృత్తి వదిలి చక్కగా వివాహములాడి ఆర్థికగౌరవముగల పౌరులయి యితరులములతోపాటు శ్రీఆభివృద్ధి చెందెదరుగాక యని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాను. ఈ కులోభారగొరకు శ్రీమతి యామినిపూర్ణతిలకమ్మగారు చేయుచున్న కృషి ప్రశంసాపాత్రముగా నున్నది.

భ్రాతెల్లు చట్టము

దేశవారు దౌర్భాగ్యమును నగు చిన్న బాలికలను పడుపు వృత్తిలో దింపుటకు కొన్ని సంఘములు, కొన్ని గృహములు యేర్పడి గొప్ప పట్టణములలో సంఘుర్యాధిపతు తారుమారు చేయుచున్నవి. వాటిని నిర్మూలముగావించి చిన్న బాలికలను దుష్టులగు వ్యభిచారవృత్తినుండి సంరక్షించుటకు పడుపుగృహముల చట్టము మద్రాసుశాసనసభ యెదుట నున్నది. దానికొరకు మన అధ్యక్షురాలు మిగుల శ్రమపడుచున్నారు. ఆ చట్టమును నెంబనే మంజూరు చేయించుటలో మనము మనఅధ్యక్షురాలికి తోడ్పడవలసియున్నది. ఈసమస్య రూపుమాపుటకు మనము మా ప్రత్యేకసంఘములను నిర్మాణము చేయవలయును.

ముత్తులమ్మి రెడ్డిగారు

ఇంక నెన్నియో స్త్రీలకు గూర్చిన సమస్యలు గలవు! మిగుల కించిజ్జరాల నగు నేను వాటినిగూర్చి ముచ్చటించుట సాహసము. ఈమహాసభకు ద్రావిడనారీమణియయిననూ సుప్రసిద్ధ ఆంధ్రదాక్షుడగు పెండ్లియాడుటవలన ఆంధ్రనారీమణియై యం. బి. సి. యమ్. పరీక్షలో ఆరేవేరి సుప్రసిద్ధ విద్యాంసురాలయి వైద్యురాలయి వైద్యమునునకును, సుగుణసంపదకును ప్రసిద్ధిచెంది యూరపుఖండములో సంచారము చేసినచి మద్రాసు శాసనసభకు ఉపాధ్యక్షురాలయి, స్త్రీలయొక్క ఆభివృద్ధికొరకే ప్రత్యేకము పనిచేయుచున్న సుప్రసిద్ధ సోదరీమణియగు శ్రీమతి ముత్తులమ్మిరెడ్డిగారిని అధ్యక్షురాలుగా నుండగలందుట మీ అందరిపక్షమున కోరుచున్నాను. మీరు శ్రేమికొర్చి యీసభ నలంకరించినందులకు మీ కంపత్తి నందనకేతయి లభించుచున్నాను.

BEZWADA TALUK BOARD.

Wanted qualified midwives for employment in the Rural Dispensaries under this Board. Applications showing their qualifications, previous service if any, age, caste and community etc., should reach the undersigned before 15th November 1929 with copies of testimonials if any.
Bezawada, N. RAMASESHAI.
President, B.
30-10-29.)

దెయిలీ హెరాల్డు వ్యాఖ్య

(బీము సర్వీసు)

లండన్, అక్టోబరు 31:—రాజ ప్రతినిధి ప్రకటనమును గూర్చి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకును, భారతీయులకును ఉద్దేశ్యము ఒక్కటేయని దెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక ప్రధానవ్యాసమున వ్రాయుచున్నది. ఈ విషయమును సాధించుటలో సహకారము లభించునా యని ఈపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునా రిట్టిసభనుగావించుట కిష్టముగానేయున్నటుల ప్రకటించవలెనని భారతనాయకులు గోరుచున్నారు. ఆహ్వానమువలనే ఆహ్వానమునకు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చుట ముగిసినదిగా, త్రికరణశుద్ధిగ నుండవలెనని ప్రతికటించుచున్నది. అనగా రాజప్రతినిధి ప్రకటనమునకు ప్రత్యుత్తరము త్రికరణశుద్ధిగ నుండవలెను.

ఈ ప్రకటనమునకు ప్రభుత్వవిధానములో మార్పులేదు. 1927 ప్రకటనమునే మరల దృఢపరుచుచున్నారు. అందున్న సందియములను మాన్పుట కీ ప్రకటనమును గావించిరి. భారతీయులు రాజప్రతినిధి ప్రకటనమును ఆహ్వాదించుచు తక్కిన లోపములను సభజరుగు లేదనిర్ణయముచేసి, సభా నిర్మాణమును గూర్చియు తక్షణము జామినియను ప్రభుత్వము నివ్వవలెనను కోర్కెను అంగీకరించు విషయమును దెలుపుచు కాంగ్రెసు నాయకులు తమ నిశ్చయమును ప్రకటించెద రనుచున్నారు.

గోస్వామిగారు

అనుకొన్నటులే ప్రకటనమును గావించిరి. తీనివలన భారతీయులను తృప్తిపరచుటకే ఆశించెనని వేరుగ జెప్పవక్కరలేదు. భారతరాజకీయతే త్తలు జయప్రదముగ నైమనుకమివను బహిష్కరించుట చేతనే ఈ సభను దిలకెట్టిరని మరవరాదు. అందుచే ఈ సభవలన నైమను కమివనుకు ప్రామాఖ్యము తగ్గిపోయినది. ఇంకను ఈ ప్రకటనమును తృప్తికరమని జెప్ప వీలులేదు. ఈ విధానము ననుసరించి సభను జేయనన్నారో దెలుపలేదు. సభాద్దేశ్యములను, వారు చేయవలసిన పనులను ఇండియానుండి స్పష్టముగ దెలుపవలెను.

భారత రాజకీయతేత్ర లండనును సంపూర్ణరాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును, బాధ్యతాయుతి కేంద్రప్రభుత్వమును గోరిరి. జామినియను ప్రభుత్వమునకు భారతీయులు తగుదురాయను విషయమును జరుగనన్న సభలో రాగూడను. ఆయా పక్షమువారి భిన్నాభిప్రాయములను సమాధానపరుచుకొనుచే జరుగవలెను. జామినియను ప్రభుత్వమునకు త్వలా, కారాయను ప్రశ్న లేకున్ననే భారతీయులు కొంతవర కుత్సాసాముగ నుండవచ్చును అది ముందు లేలలేదు.

నిష్కాపట్యముగ ఉభయదేశీయులను ప్రవర్తించిరని జామినియను ప్రభుత్వమునుగూర్చి వీరికున్న భేదములను సర్దుకొనుట కష్టముగాదు.

భారతసంస్థానములు

బ్రిటిష్ ఇండియా ఆశయములకును, భారతసంస్థానముల ఆశయములకును సంఘర్షణ ఏర్పడునని భయము గలుగుచున్నది. ఈ సాకును ప్రవేశపెట్టెదరని దెలియుచున్నది. అది లేనిచో బ్రిటిష్ ఇండియా నాయకులు భారత సంస్థానాధీశ్వరులతో కలిసి మాట్లాడుటకు ఇచ్చెగించదరనియు సుహృద్భావముతోను మారదృష్టితోను ప్రవర్తించుచు సంఘర్షణయుండదని గోస్వామిగారు దెలుపుచున్నారు.

నేషనల్ యిండియన్ లెఫ్టుయిన్స్టా

రెన్సుకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య శేట్లతో స్థిరమైనట్టియు
అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.
మానేజ్మెంటు క్లుప్తముగను
తెలివిగను చేయబడును బలమైనడైక్టర్లు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలసీచాలా నుభవమైనది. ఆకంపెనీమీకు ఆయ్యేబురులన్నిటిని యిచ్చును. మీరు ప్రీమియములు మాత్రం కట్టుతుండవలెను. పాలసీ తీర్మానముకాగానే మీకు గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇన్సూర్వర్ల మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములలేవు తక్షణము యివ్వబడును.

భీమాచేయదలచినవారున్నూ ఏజెంట్లుగావుండుటకు పలుకుబడిగల పెద్దవనుష్యులున్నూ అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసుకొనుడు.

టి.వి. రాఘవయ్య యస్కవ్యూర్,

హైదరాబాద్ కలకత్తా చీఫ్ ఏజెంట్లు,
నార్తర్న్ సర్కారు, బెజవాడ

దెయిలీ మెయిలు ఆగ్రహము

(బీము సర్వీసు)

లండను, నవంబరు 1:—బార్లీస్టుమగారు ఇర్విను ప్రభుని రాజప్రతినిధిగ నియమించి భారతీయులకు హోంరూలు నిచ్చు విధానములో ఏకీభవించినందులకు దెయిలీ మెయిలుపత్రిక బార్లీస్టుమగారిని తొలగించవలెననుచు ఆతనిని దూరుచున్నది. ఇర్విను ప్రభువు బార్లీస్టుమగారు టోరీవర్గమువారైనను మేకపన్ను పులులనుచున్నది. సోషలిస్టుల భావమును గల్గియుండిరనుచున్నది. బార్లీస్టు నాయకత్వము అంతరించవలెననుచున్నది. రాంశే మగ్గోనాలుగారు తమ అమెరికను కనడాపయనము తన కాంతి స్థాపకోద్దేశముకు తోడ్పడుచున్నవనియు ఇతర ప్రభుత్వములవారుగూడ సహకారమును జూపుదురనియు జూపుచున్నారు.

రాంశే మగ్గోనాలుగారు

(నూటరు)

లండన్, నవంబరు 1 —శుక్రవారము మగ్గోనాలుగారు లండనుకు తిరిగివచ్చిరి మంత్రివర్గసభ కన్యక్షులను ఎహించిరి. యునైటెడ్ కింగ్డమ్ కనడా ప్రయాణమైతాంతుమను విన్నపిదప మంత్రివర్గమువారు భారతసమన్వయ చర్చించిరి.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు సెగకోగములను నివారించి మూత్రమా నిడుచునప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షను లతోను పిచ్చికారిలతోను నిమిత్తములేకుండ రద్దక కుదుర్చును. సీసా 1-5 రు 8-0-0.

మూర్ఖరిషము

(2) ఈమందు యెటువంటి మార్పులైనను యెన్నిసంపి క్షిప్రములగుండియున్న సుగార్వల సైనము గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నలకు సరిపోవును రు 8-0 0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైలపొడలనేగాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొసర, గజ్జి, కర్పాణి సెందలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0

“గుంటూరు జిల్లాకు యేజెంట్లు:— ఇంజియర్ యిండ ప్రియల్ చోముగుంటూరు.”

వ జెంట్లు కావలెను.

ఏ జెంట్లు కావలెను

ఆంధ్రజిల్లా లన్నిటికి

ఎక్కువ సదుపాయమైన షరతులు గలవు.

నివరములకు వ్రాయుడు.

వి. కాశేశ్వరరావు,

ప్రెసిడెంట్,

ఆంధ్ర ఆఫీసు ఆఫ్

ఇండియా ఈక్విటబుల్ ఇసూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (కలకత్తా)

బె జె వా డ.

వీలర్డు మోటారు కారు

బ్యాటరీలు

అన్నివిధములైన మోటారుకార్లకు ఆత్యంత ఉపయోగముగను విలర్డ్ పేటెంట్లు రబ్బరుమరలు లేక మానును వేరుచేయుట ఈ రెండు విధములైన బ్యాటరీలు అన్ని వ్యాపారస్థులవద్ద దొరకును. లేక ఈ క్రింద కనుపరచిన కంపెనివారివద్ద నేరుగా తెప్పించుకొనవచ్చును.

ది క్రాంప్టన్ యింజనీరింగు కంపెనీ

(మద్రాసు) లిమిటెడ్.,

మానేజర్లు:—బెప్టు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

బ్యాంక్సు నెం. 205 ఫస్టులైనుబీచ్, మద్రాసు.

మీకు సంతానం, అనర్థకం,
అనవసరం, అయితే
'కాంట్రా సెప్టిన్'
ఒక్క టే
నిరపాయమైన, అమోఘమైన
ఉపాయం
గొనించండి!! తెలుస్తుంది.

వెద్దవెద్దడాక్టర్లచే పొగడ్త గన్నది
16 మోతాదుల ట్యాబ్లెట్స్ ర్య. 1-12-0
ట్యాబ్లెట్స్, ఇతర విషయాలకు, ఈ దిగువచిరునామాకు
ప్రాయండి.

ది ఫోషల్ హైజీన్ సిండికేట్.
1/3 అంపర్స్ పీస్, (ఇంగ్లీషు టాప్ కంపెనీ వద్ద)
బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నేషనల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ
లిమిటెడ్,
ప్రధాన కార్యాలయము: కలకత్తా.

అభివృద్ధిలోనున్న ఇండియా ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ
ఆస్తులు ర్య. 13500000
భీమాలు చెల్లించబడినవి 5700000
అమలులోనున్న పాలీసీలు 50000000
సం॥ ర ఆదాయము 2500000
1928 యివ్వబడిన నూతన పాలీసీలు ఒక కో
టి రూపాయలకు పైగానే గలదు. పిల్లల విద్యకు
లేక వివాహమునకు వివాహాలు చేయుటకు ప్రత్యేక
వర్గములు గలవు.
ప్రాప్తమైన, ఏజెన్సీ పరమైనకు ఈ దిగువ
విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కె. ఎస్. గోపాలయ్య గారు,
కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి,
101 లోక్ మెన్టోర్ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

తులసి
తులసి మొక్కయొక్క అద్భుత క్రియలను తెలుపు
గ్రంథము, పర్యవృత్తిక క్రింది కీటకాది విషములకు కఫ
వాద్యములను, చంటిచిడ్డల జబ్బులకు ముత్యపు తులసి
దోషములను, తులసి మహర్ష్యమును, తులసి పురాణ
మును, తులసి వలలములను, తులసి గోవిందనామములను,
తులసి పూజయిన యందు వ్రాయబడియున్నది. వైద్య
లకు, వైశ్యలేఖలకు, స్త్రీలకు. విగుల ఉత్తరగామైన
గ్రంథము. వెల 3 అణాలు బొమ్మలుగలవి 8 అణాలు
కేసరికుటీరము,
ఆంధ్రేశ్వర బేదధకాల, ఎల్లూరు, మద్రాసు

ప్రత్యక్షజ్యోతిషము
జననాలము లేక ఉత్తరము వ్రాయకాలము వయస్సు
నాసికంకన నికలగుల పూర్తిజాతకమునకు 4-0-0; ప్రశ్నలు
2 రు 0-12-0; సంవత్సరఫలితం వెలవారిగా వ్రాయుటకు
0-14-0; పూర్తిసంవత్సరముకొరకు ముద్రను కాసితిముమూడ
ది పంపిణీ అన్ని పంపిణీలు వ్రాయుటకు రు 1-4-0. రూపా
నాసికంకన, ముద్రలుగా బొమ్మలికింప సంపాదించు.
దేమాని వీరకంకరసిద్ధాంతి,
జ్యోతిషశాస్త్రము, కుంభు, కుంభుగోదావరీజిల్లా.

దేశీయవార్తలు

రాజ్ పాల్ హత్యకుడగు
యాలామదీను ఉరితీయబడుట
లాహోరు, నవంబరు 1:—గంగీల రహాలు కేసులో
ప్రఖ్యాతికెందిన రాజపాలును హత్యగావించిన యాలామదీనుని,
నిన్నటివినమున మియాన్ వాల్ జైలయినందు కారాగృహాధి
కారులు ఉరిదీసిరి. కేసు కారాగృహ ఆవరణముందే పాతిపెట్ట
బడెను. (ఫీ. తె.)

“పందే మాతరం” అని అరచినందులకు విద్యార్థిని ప్రధానోపాధ్యాయుడు తన్నుట

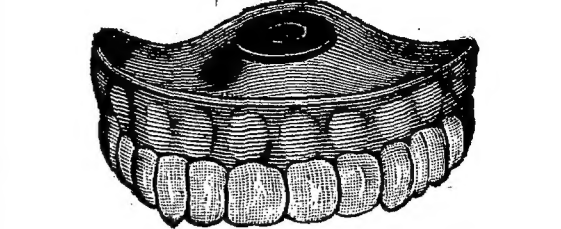
విద్యార్థులకు పాఠశాలాధికారులకు
కలిగినతగాదా పరిష్కార మయ్యెను
జనారణ్, అక్టోబరు 31:—కొన్ని దినములకు పూర్వము
కేమ్బ్రిడ్జి ప్రీవరేటరీ స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు మేజ
రు హెచ్. ఎ. మాబాయిన్ అనునతడు ఆస్కూలు విద్యార్థి
ఒకడు “పందే మాతరం” అని అరచె నని విద్యార్థిని కాలిటో
తన్నెనట. అందుపై విద్యార్థులందఱు సమ్మెకట్టిరి. ఆపాఠశాల
ప్రిన్సిపాలు ప్రా. బలవీరు సింగుగారు విద్యార్థులెల్ల చిలిచి
విద్యార్థులు ఇకమిద గౌరవముతో జూడబడెదరని చెప్పిన
మీదట విద్యార్థులు మరల స్కూలుకు వెళ్ళుటకు సమ్మతించిరి.
అని తంతివార్త తెలియజేయు (ఫీ. తె.)

దేవాలయ ప్రవేశము

అస్పృశ్యతానివారణసంఘకారగర్భి శ్రీయుత
ప్రభుల్లరంజన్ బాబుగారి విజృంభి
డక్కా, అక్టోబరు 30:—దేవాలయములందు అస్పృ
శ్యులు ప్రవేశించుటకు అనుమతిని పగవలెనని డక్కా-మండల
ముల్కీనుండి యెల్ల దేవాలయముల అధికారులకు డక్కా-మండల
హిందూసభవార్షివిర్ణయము ననుసరించి అస్పృశ్యతానివారణసం
ఘమువారు దేవాలయాధికారులకు విన్నపముల పంపునటుల
నిశ్చయించినారు.
అస్పృశ్యతా నివారణసంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత
ప్రభుల్ల రంజన్ గారు ఈ విషయము తమ విజృంభి ప్రకటించు
చున్నారు.
హిందుముహూసభా సమావేశములందు అస్పృశ్యులకు
దేవాలయములందు ప్రవేశించుటకు అన్ని మతములవారివలెనే
హక్కులు ఉన్నవని భారతదేశమున అన్ని ప్రాంతములనుండి
వచ్చి పండితులెల్ల నిర్ణయించిరి. ఈహక్కును రూఢిపరమను
సింహాసభా సమావేశములందు తీర్మానములు
అమోదింపబడెను. ఇప్పటివరకు చాలదేవాలయాధికారులు వీరి
హక్కులు ఒప్పుకొనలేదు. వీరి నికమీదట దేవాలయములందు
రానియ్యనియెడల సత్కారమును అవలంబించనగును. ఇందు
కుపూర్వము అస్పృశ్యతానివారణసంఘమువారు తమ నిశ్చయ
ము, ముందుగా దేవాలయాధికారులకు తెలుపునటుల నిశ్చయిం
చిరి. అస్పృశ్యులు దేవాలయమునందు ప్రవేశించుటయందు
ఏలాటి అటంకములు ఉంచవలదని దేవాలయాధికారులను సేను
కోరుచున్నాను. ఏ దేవాలయములందు యీ అధికారము
నొసగబడదో ఆదేవాలయములందు సత్కారమును ప్రారం
భింపబడును. భారతీయులు యీ ఉద్యమమునకు మనుష్య
సాహాయ్యమును, ధనసాహాయ్యమునుకూడ చేయుచురని కోరు
చున్నాను. (ఫీ. తె.)

కరాచీ వైమానిక తపాలు
కరాచీలో అక్టోబరు 26 న బయలుదేరిన భారత వైమా
నిక తపాలను అలహాబాడియానుండి జిన్నావారు పొగయోడలో
గొంపొయెదరు. సామ్రాజ్య వైమానిక నౌకలకు ప్రమాదము
కలుగుటచే ఇట్లు చేయుచున్నారు. 5 తేదీకి లంబడు తేరును.
దిగువు ప్రదేశపువరకు క్రొయిడనునుండి వైమానిక తపాలను కొ
లొను, మూలంబర్లు, బియ్యన్న బెల్లెర్లు కాత్రోనికా మార్గమున
గొంపొయెదరు.
కరాచీనుండి వెడలు తపాలు ఆ మార్గముననే పోవును.

పండ్ల డాక్టరు

హెచ్. యం. రావుగారి దంత వైద్యాలయం
గుంటూరు (బ్రాంచి) బెజవాడ (హెడ్ క్వార్టర్స్)
లింగమల్లు (హెడ్ క్వార్టర్స్) పెద్దబజారు
రామచంద్రరావుగారి హెడ్ క్వార్టర్స్
ఇచ్చటచేయు ముఖ్య చికిత్సలు
7. ఏమాత్రము బాధగాని రక్తము కారుటగాని శేతుం
డా పండ్లు తీయుట.
2. పైన పేర్కొనలేకుండా బంగారుపనిగల దంతముల కట్టు
ట, పిటిని బయటకు తీసివేయ నవసరముండదు.
3. భోజన పదార్థములను బాగుగా నములుటకు అను
కూలముగా నుండు ఆర్థిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును.
4. Pyorrhoea (పయోరీయా) పండ్లనుండి నెత్తురు,
చీముకారుట మొదలగు వ్యాధులను నవీనపద్ధతులచే చికిత్స
చేయుట.
Antipyor (అంటిపయర్) ఇది పైచెప్పిన వ్యాధికి
మంచిమందు వెల రు. 0-8-0.
క్లీ నెక్స్ పండ్లపాడి. పండ్ల వ్యాధులకు బహుమంచిది.
వెల రు. 0-4-0.
పండ్లవోప్పిముందు బాధ వెంటనే తగ్గిపోవును వెల 1-4-0.

మాన సోల్లాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెల సులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!
కరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైత్యకాల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అక్షర్లము, ఆరుచి, అపురంతలం,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
ప్రశ్న, అగులు మొదలగువనియందు గలిగిడి నొప్పులను
వోగొట్టి దోహదము మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల బేదధ
మునుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
విరునామా:— (98)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

చంద్రా నర్సరీలోటులు- నేలం జంక్షన్
8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, వారంజి, చక్కెర, తిరి
బజార్ రు 7 1/2. బామ, నాలిమ, అంజూరు, అంగూర్, గులాబి,
క్రొటస్సు, పూలచెట్లు డెజెల్ రు 5. స్వదేశీ కర్రా-రి, పూలచి
ట్టలు, స్వదేశీ కర్రా-రి, ఫలవృక్షనిట్టలు, ప్రతిదినము 24 పా
కెట్లు రు 2 1/2. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1 1/2. క్యాటలూగు ఇశాం.
Chandra Nursery, P. O Salem Junction.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200
రకములున్న యితర ఫల, పువ్వు, పత్రములు అమృతము
తమ సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాటలూగు ఉచితము.
రావు చిన్నారావు & సన్సు,
రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

కృష్ణా ఫార్మసి, బెజవాడ

శ్రీపాద, కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే ఆయుర్వేద్యావ
ధములన్నియు విరివిగా తయారుచేయబడి మునిసిపాల్టీలు,
తాలూకాలోర్లు మొదలగు గొప్పగొప్ప సంస్థలకు సఫలించే
యెటకు సిద్ధముగా నున్నవి. 10-1

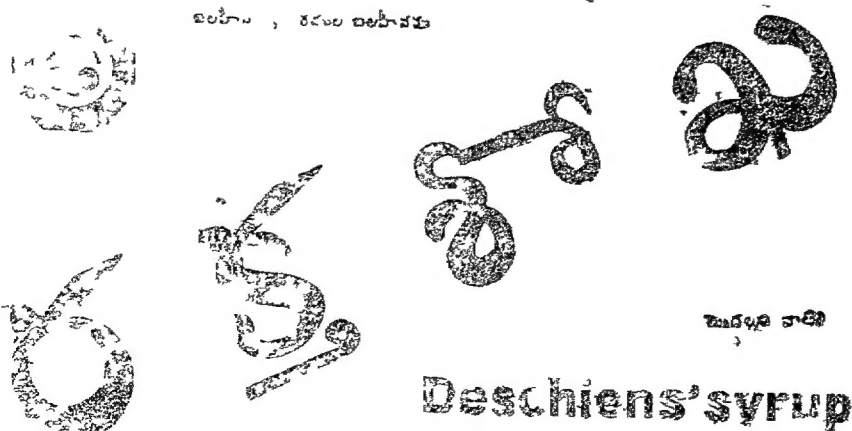
మీకు ఇది జోసరం

కో. అనుబంధ వెంట్రుకలను కాశ్యోలుగా తెలుపబడుట
చేయును. రు 2, నపులసత్వం వరముల బలహీనతకు సెక్సోపిడె
42 ధన్యత్రాయం, చేటపాలెము

అమృతాంజనము

అన్ని
నొప్పులకు దివ్యమృతము
అమృతాంజనం డిపా
బాంబాయి తి. మదరాసు

Deschiens' Syrup
To be had of Chemist C. T. HARI 170, Broadway Madras

పండువెన్నెల

పండువెన్నెల గావినప్పుడు ఎంతనుఖము కల్గునో మా యొక్క శిశువులకును పండువెన్నెల అంతనుఖము కల్గును. సంస్కృత భాషకులన్నే శిశువుల జ్ఞానము కల్గును అని భావించుచున్నారే. భావనశిశువులైనవి అదివృత్తి మైన భావము చిన్నప్పటి నను బ్రతుకు తామే జడువుకొని సంస్కృతముతో మాట్లాడుకు పిల్లనట్లుగా తెలుసుకొని వీటి సంస్కృతపు ప్రపంచము నెవరూ నానికెలరు. 11 మాసములు 10-11-12 అయినను కూడా రూపాయల మందుగా చిచ్చు పుచ్చునది చెప్పవలెను. పండువెన్నెల మా పిల్లలకు పుస్తకముల రబిది ఇం చెక్కడను రిపు అనేక పండితులు పత్రికాధిపతులును మా పుస్తకములగూర్చి పంపిన ప్రశంసాపత్రము లనేకములున్నవి. ఇదిచూచినతరువాత మీ కూడు కూడా ఈ పుస్తకమును చదివించువారు.

శ్రీ కృష్ణ సంస్కృత గ్రంథాలా, పెద్దాచురమ్మి